

Anarşistlerin Ekonomi Tartışmaları (8)

s 26

Tarladan Sofraya Kolektif Üretim Tarlataban

s 36

Anarşist Gençlik: "Militarizm Öldürür"

s 21

İnşaat İşçileri Sendikasıyla Röportaj

s 14

meydan

1 TL

www.meydangazetesi.org

"İnsan ancak kendi kadar özgür insanların arasında özgürdür"

AYLIK
ANARŞİST
GAZETE
SAYI: 18
MAYIS
2014

ÜZÜNTÜMÜZ ÖFKEMİZİN TOHUMUDUR

s 10

13 Mayıs 2014 Manisa Soma'daki Maden Katliamı'nı Unutmayacağız, Affetmeyeceğiz

www.meydangazetesi.org

iletisim@meydangazetesi.org

Gazete Meydan Bürosu: İstiklal Caddesi Mis Sokak No: 4/5 Taksim/İSTANBUL
(Saray Ozalit Üstü)

Tel: 0212 244 22 41

GAZETE MEYDAN Yerel Süreli Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Mehmet Nur Denek Adres:
Alaybey Mah. Gaziler C. No:4 Kat:2 Antep iletisim@meydangazetesi.org www.meydangazetesi.org
Baskı: Özdemir Matbaacılık Davutpaşa C. Güven San. Sit. C Blok No:242 Topkapı/İST Tel:(212) 577 54 92

14 Mayıs 2014 Çarşamba

Yüzlerce işçinin yaşamını yitirdiği katliam sonrası Soma Holding binası önünde eylem gerçekleştirildi. Levent metro çıkışında bir araya gelenler şirketin önüne doğru yürüyüşe geçti.

Anarşist Gençlik'in de "Soma'da Katil Kapitalizm" pankartıyla katıldığı eylemde sık sık "Katil Devlet Hesap Verecek", "Kaza Değil Cinayet, Katili Devlet" sloganları atıldı. Polis bari-

katlarıyla korunan şirketin önüne gelindiğine burada Plaza Eylem Platformu adına bir basın açıklaması okundu. İşçi katliamlarına ve güvencesizleştirmeye dikkat çekilen açıklamada Soma'da ya-

şanan katliamın hesabının sorulacağı vurgulandı. Yaklaşık bir saat süren bekleyişin ardından Taksim Tünel'de gerçekleştirilecek eyleme çağrı yapılarak eylem sonlandırıldı.

Yalova Kedi Kolektif'inin çağrısıyla Yalovalılar kent meydanına doğru yürüyüş gerçekleştirdi ve yol boyunca bildiriler dağıtı-

ldı. Eylem meydana gelindiğinde "Kaza değil katliam" vurgusuyla yapılan basın açıklamasıyla sonlandırıldı.

Ankara Kızılay'da toplanan yaklaşık 4 bin kişilik kitle Atatürk Bulvarı'ndan Madenci Anıtı'na doğru yürüdü. Eylemcilerin kararlı direnişi neticesinde polis, bulvar üzerindeki barikadı geri çekmek zorunda kaldı.

Tünel'den Galatasaray Lisesi'ne yürüyerek burada bir basın açıklaması gerçekleştiren topluluğa polis saldırdı. Halk, Soma için katillerin saldırısına karşı direndi.

Soma'daki maden katliamının ardından ODTÜ'de işçilerin ölümlerini protesto etmek için Enerji Bakanlığı'na yürümek isteyen öğrencilere polis saldırdı.

Yaralanan madenci Murat Yalçın, kendisini hastaneye götürmek üzere gelen ambulansa yatırıldığı sedyede kendisinden ayaklarını uzatması istendiğinde "Çizmelerimi çıkarayım sedye kirlenmesin" dedi.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, kendisini protesto ettiği gerekçeyle yaşamını yitiren bir madenci yakınına "Niye kaçıyorsun ulan İsrail dölü" diye bağırdı.

Katliam sonrası Tayyip Erdoğan 2010 yılında Zonguldak'ta grizu patlaması sonucu yaşamını yitiren 30 işçinin ardından söylediği sözleri tekrarladı. Yaptığı

açıklamada, 19. yüzyıl ve 20. yüzyılda madenlerde gerçekleşen katliamları örnek göstererek; "Bunlar sürekli olan şeyler, bu işin kaderinde ölüm var" dedi.

15 Mayıs 2014 Perşembe

Kadıköy'de buluşarak AKP binasına yürümek isteyen aralarında Devrimci Anarşist Faaliyet'in bulunduğu topluluğa polis saldırı. Polisin saldırısına taş ve havai

fişeklerle direnen topluluk Bahariye caddesine çekildi. Burada uzun süre çatışan topluluk, daha sonra eylemi sonlandırdı.

Tuzla İçmeler Köprüsü'nde saat 07.30'da toplanan Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na (DİSK) bağlı

tersane işçileri Soma'da yaşamını yitiren maden işçileri için yürüyüş düzenledi.

Diyarbakır'da toplanan yaklaşık 5 bin kişi Soma'daki maden katliamını protesto etmek için Diyarbakır SGK İl Müdürlüğü önüne yürüdü.

Soma'daki madenin işletmecisi Soma Holding'in İstanbul Levent'teki ofisi önünde gün boyu nöbet eylemi yapılıyor.

İstanbul'un farklı ilçelerinde Soma'da yaşamını kaybeden işçiler anıldı ve yürüyüşler düzenlendi. Kartal, Sarıgazi ve Kocamustafapaşa Dayanışmaları kendi ilçelerinde düzenledik-

leri yürüyüşlerde AKP binalarını hedef alırken polis eylemcilere biber gazıyla saldırdı. İlçe meydanlarında maden işçilerini temsilen baret ve çizme bırakılırken meydanlara karanfiller kondu.

Türk Metal Sendikası'nın örgütlü bulunduğu, Tofaş, Mercedes Benz Türk, MAN Türkiye AŞ, Bosch, BSH, Indesit, Türk Traktör, Otokar, Karsan, Delphi, Arçelik, Erkunt Traktör, Ford Otosan,

Hema Renault gibi büyük iş yerleri dahil yaklaşık 300 iş yerinde 170 bin Türk Metal üyesi sabah 8'den itibaren TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nun aldığı kararla 1 gün iş bıraktı.

Ankara'da DİSK-KESK-TTB ve TMMOB'nin çağrısıyla iş bırakma başladı. Demokratik kitle örgütleri de iş bırakmaya katılım sağlarken, üniversitelerde boykot var.

İş bırakanlar Milli Kütüphane'den Enerji ve Çalışma bakanlıklarına yürüdü. Güvenpark'ta ise İnsanlık Nöbeti polis ablukası altında sürüyor.

16 Mayıs 2014 Cuma

Soma Holding patronlarından Alp Gürkan, Ramazan Doğru ve Akın Çelik madende gerçekleşen katliamdan 3 gün sonra bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Gerçekleştirdikleri basın açıklamasında kendilerini aklamaya çalışan patronlar, gazetecilerin

peş peşe sordukları sorular karşısında kaçamak cevaplar verdi. Gazetecilerin soruları karşısında daha fazla dayanamayan patronlar, "yerin altında 787 işçinin olduğunu", "madende yaşam odasının olmadığını" itiraf etti.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, kendisini yuhaladığı gerekçesiyle yaşamını yitiren bir madenci yakınına "Başbakanı yuhalarsan tokadı yersin" dedi.

Soma'ya giden ÇHD'li avukatlar işkence edilerek gözaltına alındı. Gözaltına alınan avukat-

lardan Selçuk Kozağaçlı'nın gözaltına alınırken polis tarafından kolu kırıldı.

Antalya Çağlayan Lisesi öğrencileri Soma'da yaşamını yitiren madencileri anmak üzere okul bahçesinde bir araya gelip SOMA harflerini oluşturdu. Okul müdürü ve müdür yardımcıları "Bir anma yapılacaksa biz yaparız, siz

kimsiniz" diyerek öğrencileri engellemeye çalıştı. Soma anması yapmak isteyen öğrenciler Antalya Anadolu Lisesi, Gazi Anadolu Lisesi ve Muratpaşa Lisesi'nde de engellemeyle karşılaştı.

Soma'da Tayyip Erdoğan'ı protesto etmek için toplanan kalabalığa polis saldırdı. Bu sırada iki polisin yere düşürdüğü bir Somalı'ya Başbakanlık Müşaviri Yusuf Yerkel tekme attı.

Hüseyin Çelik yaptığı basın açıklamasında "Madene iniyorsanız öleceğinizi bileceksiniz" dedi

Türkiye'nin en büyük yeraltı metal madeni şirketlerinden Kanadalı Inmet Mining Corporation (INMET) firmasının işlettiği Çayeli Bakır İşletmeleri'nde çalışan Türkiye Maden İşçileri Sendikası üyesi işçiler, Yeni Çelttek Havza

Madencilik önünde toplanan yaklaşık 130 taşeron maden işçisi ve Zonguldak'ta ki maden işçileri Soma'da yaşamını yitirenler için 1 gün iş bırakarak anma programı düzenledi.

Polisin Soma sokaklarında halka biber gazıyla saldırmasına Soma'lular tepki gösterdi: "Benim kardeşim karbonmonoksitten boğuldu, senin gazın bana bir şey yapmaz"

İzmir'de, Soma'da yaşanan katliamı protesto etmek için toplanan ve yolu trafiğe kapatan gruba, polis saldırdı. Sendi-

kaların çağrısı üzerine Basmane Meydanı'nda toplanan gruplar, Gazi Bulvarı üzerinden Konak Meydanı'na yürüdü.

17 Mayıs 2014 Cumartesi

18 Mayıs 2014 Pazar

Lise Anarşist Faaliyet Kadıköy İskele Meydanında Soma katliamı için oturma eylemi yaptı. Kadıköy Boğa'da toplanarak "Kaza değil cinayet, katil devlet" sloganlarıyla iskele meydanına yürüyen LAF, oturma eylemi sı-

rasında yere siyah kartonlardan SOMA yazdı. Soma'da katledilen madencilerin isimlerini de kartonlara yazan liseliler tüm liselileri Soma'nın hesabını sormaya sokaklara çağırdı.

Soma'da maden katliamını protesto etmek isteyen yüzlerce Soma'lı yürüyüş yaptı. Soma'ya getirilen çok sayıda polis, katliamı protesto etmeye çalışan Soma'lılara TOMA, gaz bombası ve plastik mermilerle saldırdı. Polis saldırısı sonucunda 7 kişi gözaltına alınırken pek çok kişi de yaralandı.

Deprem'den sonra hala daha konteyner evlerde kalan Van halkı, konteynerlere "Soma'nın Acısını Paylaşıyoruz Van Anadolu Konteyner Kenti Sakinleri" yazılı bir pankart asarak Soma ile dayanışma eylemi gerçekleştirdi.

Roboski'li aileler adına açıklama yapan Veli Encü, "Roboski ile Soma arasında fark yok. Orada yaşanan acı ve insanların ölü-

müyle bizimkisi benzerlik taşıyor" diyerek yaşamını yitiren işçilerin aileleriyle dayanışmak için Soma'ya gideceklerini belirtti.

Ankara'da KAOS GL "Ya birlikte özgürleşeceğiz, ya hep birlikte çürüyeceğiz" pankartıyla yolu kapatarak Cebeci'den Sakarya'ya bir yürüyüş gerçekleştirdi.

Soma Katliamının yaşandığı madenin girişine duvar örüldü. Katliam sırasında 787 işçinin içinde bulunduğu maden 301 işçiye mezar oldu.

Soma Holding çalışanlarının ve üst düzey yöneticilerinin de bulunduğu 25 kişi gözaltına alındı. İşletme Müdürü Akın Çelik, Ertan Ersoy ve Güvenlik Uzmanı Yalçın Erdoğan'la birlikte 5 kişi tutuklandı.

Soma maden katliamının ardından Gazi Mahallesi'nde başlayarak süren çatışmalarda 500 kişilik grup yolu trafiğe kapatarak eylem yaptı. Polis eyleme TOMA ve gaz bombasıyla saldırdı.

Manisa Valiliği'nce Soma'da herhangi bir eylem yapılması yasaklandı.

Balıkesir Sındırgı da Soma'da madende yaşamını yitiren işçiler için yürüyüş düzenlendi. Yürüyüş basın açıklaması yapılarak sonlandırıldı.

İstanbul Teknik Üniversitesinde Soma İşgali

Soma Holding'e ait madende gerçekleşen yüzlerce işçinin yaşamını yitirdiği katliamın ardından birçok yerde eylemler gerçekleşiyor. İTÜ öğrencileri de, katliamın sorumlularından Alp Gürkan ve İsmet Kasapoğlu'nun üniversiteyle ilişkisi olduğundan dolayı Maden Fakültesini işgal etti.

İTÜ Öğrencileri, Soma Holding pat-

ronlarından Alp Gürkan ve İsmet Kasapoğlu'nun, Maden Mühendisliği bölümünün akademik danışma kurulundan atılması, işgale katılan hiç kimseye soruşturma açılmaması dahil bir çok talepte bulundu.

İşgalde kararlar herkesin katılabildiği forumlarla alınırken, alan güvenliği forumlarında belirlenen inisiyatifler tarafın-

dan sağlanıyor ve yemekler de kolektif bir şekilde yapılıyor. Ayrıca basın ve temizlik inisiyatifleri de oluşturuldu. İşgali diğer üniversitelerden öğrencilerin yanı sıra sendikalar ve direnişteki işçiler de ziyaret bulunarak destekliyorlar. Öğrenciler talepleri karşılanıncaya kadar işgali sürdürecekler.

ÜZÜNTÜMÜZ ÖFKEMİZ

13 Mayıs günü, Soma'da üç kuruş için yaşamlarını yeraltına hapseden madencilerin ölümüne odaklanmıştık. Aynı gün, İstanbul Bağcılar'da, yapımı devam eden bir rezidansın inşaatında çalışan bir işçi, çatıdan düşerek yaşamını yitirmişti. İki gün önce, bir başka işçi Aksaray'daki bir inşaatta, üç gün önce Sakarya'daki bir kanalizasyon inşaatında, dört gün önce Didim'de bir elektrik trafosunu tamir ederken...

13 Mayıs günü hepimiz Soma'ya odaklanmışken ve sonraki günlerde ölen madencilerin sayısının artmasını büyük bir üzüntüyle bekliyorken, Malatya'da bir şantiyede, üzerine dökülen kum yığınının altında kalan bir işçi yaşamını yitirdi. Ertesi gün, Diyarbakır'da elektrik akımına kapılan; bir sonraki gün Konya'da bir maden ocağında yaşanan göçük sebebiyle; bir sonraki gün Mardin'de başka bir

inşaatta...

Devletin açıkladığı rakamlara göre Soma'da 301 maden işçisi, çıkan yangın sonucu zehirlenerek yaşamını yitirdi. "Şehit" denilen bu 301 işçi için, üç günlük milli yas ilan edildi. Devlet erkani katliamın yaşandığı ilk günden bu yana, Soma'nın ne denli derin yaralar açtığına, bütün bir milleti hüzne boğduğuna ilişkin açıklamalar yaptı, duydukları "derin üzüntü"yü her fırsatta dillendirdi. Enerji Bakanı Taner Yıldız'ın ağlamaklı sesiyle yaptığı, artan her işçi ölümüne ilişkin bilgilendirmesinde; Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün yaşananlara dair hissettiği acıyı belirten konuşmalarında; Tayyip Erdoğan'ın Soma'ya ilişkin her cümlesinde bu "derin" üzüntüyü hissettik! Bu üzüntünün bir benzerini, katliamın yaşandığı madenin sahibi Alp Gürkan'ın yaptığı basın toplantısında da gördük.

Soma'da yaşanan katliamda yaşamını yitirenlerin sayısı artarken; Konya ve Zonguldak'ta iki madenci daha, yaşamını yitirdi. Yaşanan bu iki ölümse, Soma'daki katliamın aksine, devletin matem şovunda yer "bulamadı".

301. Katledilen işçilerin sayısını ifade eden bu miktarı olağanlaştırmak, yaşamını yitiren madencilerin sayısını unutturmak zordur. O yüzden bu "rakam"ı normalleştirmekte zorluk çekenler çareyi, herkes gibi bu ölümlerin ardından "çok üzülme"de bulurlar. Üç kuruşa yerin yüzlerce metre altında çalıştırılanların, madenlerde çalışırken katledilen işçilerin ardından üzülme, yas tutmak, ağlamak her daim daha kolaydır. İşçileri yerin dibine, ölüme yollayan patronların da tek yaptığı budur. Bunlardan biri, 301 işçinin katili Alp Gürkan'ın yaptığı da budur, kendi elleriyle hazırladığı ölümlerin ardından devlet erkani gibi "matem

şovu"nda kendine uygun bir rol kapmak.

Patronlar, daha fazla para kazanma hirsini, şirketlerin çarkını, çalıştırdıkları işçilerin yaşamlarından döndürür. Yaşamlarını kazanabilmek için "her iş"i yapmaya mecbur bırakılanlarsa, yaşamları pahasına da olsa bu çarkı döndürmek zorunda bırakılır.

Soma Katliamı'nın ardından, canlı olarak yeryüzüne çıkabilecek kadar "şanslı" olanların yaşama tutunma hikayeleri, bugünlerde televizyon kanallarında dönmeye başladı. Son nefesine kadar arkadaşlarını kurtarmak için çabalayan madencilerin, borulara açtıkları temiz hava delikleriyle yeryüzüne ulaşmak için çırpanan işçilerin hikayeleri... 301 işçinin aksine, yeryüzüne sağ çıkmayı başarabilenlerin ağzından dökülen sözcükler bir bir işlenmeye başlandı haber kanal-

MİZİN TOHUMUDUR

larında. Sağ çıkanlar arasından madende çalışmaya devam edeceklerini söyleyenler, çaresizliklerine mahkum bırakıldı. İşçilerin katili patronlarsa, zenginliklerine zenginlik katabilmek için, yaşanan cinayetleri "facia, kader, kaza" diyerek olağanlaştırmaya devam etti.

Yaşadığımız coğrafyanın dört bir yanında işçiler, madenlerde, fabrikalarda, şantiyelerde, atölyelerde, tersanelerde ölmeye devam ediyor. Geçtiğimiz son beş ay içerisinde, iş cinayetlerinde yaşamını yitirenlerin toplam sayısı, tıpkı 301 maden işçisinin katledildiği Soma Katliamı gibi, benzer bir katliama denk düşüyor.

İşçileri yıllar boyu, taşeronlaştırma adı altında, güvencesiz koşullarda, uzun saatler boyunca, ölümlerle burun buruna çalıştıran patronların güvencesi, devlet ve

devletin çıkardığı yasalar oldu. İşçinin tazminatlarına el koyan, onu en kötü koşullarda çalışmaya mahkum eden, olası bir "kaza" sonrasında işçinin ölümüne sebep olanların tabii ki bir çekincesi olmayacaktı. Ne de olsa işçiye karşı birlik olmuş, daha fazla sömürmek ve daha fazla katletmek için el ele vermiş patron-devlet işbirliği vardı.

İşte bu yüzden, Soma'dan önceki maden katliamlarında göçük altında, tersanelerde kum torbası yerine ağırlık olarak kullanıldıkları filikalarda, şantiyelerde kaldıkları çadırlarda, çalıştıkları hidroelektrik santral (HES) inşaatlarında katledilen işçilerin ölümü ne kaderdi, ne de facia. Onları öldüren, "kaza" denilerek gizlenen, patronların kar hırsı, şirketlerin sömürü politikaları, devletlerin kapitalistlerle olan işbirliğiydi. İş cinayetlerinde katledilen 3-5 işçi zaten görmezden

gelinirken, ölenlerin sayısı 10 olduğunda "kaza"ya, 20'ye ulaştığında "kader"e, 301'e çıktığında "facia"ya dönüştü.

İşçileri izbe bodrum katlarında, bir inşaatın çatısında, yerin kilometrelerce altında ölüme mahkum edenler için yaşanan ölümlerin açıklaması kolaydı: Ya bizzat işçi kusurluydu ya da kader onlara çok acımasızdı. Geride kalanlara bağlanan maaşlarla, "çok üzüldük; acınız acımızdır" nidalarıyla, dökülen timsah gözyaşlarıyla gizlenense, ölümlerin planlı işlenen cinayetler olduğu gerçeğiydi.

Bugüne kadar katledilen işçilerin ardından hep ölüme kader diyenleri, kaderlerine boyun eğenleri, içine atıldıkları çaresizlikleri kabullenenleri gösterdi devlet. Ne pahasına olursa olsun yüzlerce arkadaşının katledildiği madene geri incek olanları gösterdi.

Devlet, madenlerde, şantiyelerde, fabrikalarda, tersanelerde çalışan her bir işçinin içinde bulunduğu çalışma koşullarına razı olmasını; şirketler işçilerin "kaderine razı olmasını" söyledi.

Yoksulluğa, patronlara, şirketlere, devlete ve ölüme direnenlerse kaderlerine razı olmadı. Yaşamı için direnenler, yaşamlarını çalanlardan hesap soranlar; işten atılma tehditleriyle, polis terörüyle, devlet baskısıyla yılmayıp, ne pahasına olursa olsun mücadele etti. Bugüne kadar patron-devlet işbirliğiyle katledilen her bir kardeşinin üzüntüsünü, yasını büyüterek öfkeye çevirdi.

Şimdi, Soma'da katledilen 301 madencinin ardından, bizlere yas tutmayı salık verenlere inat, hesap sormanın zamanıdır. Üzüntümüzü öfkemizin tohumu eyleyip, her yerde birlikte büyütme zamanıdır!

1800'lerden 2000'lere Maden Katliamları

Fırat Binici

firatb@meydangazetesi.org

Maden işçiliği belki de insanlık tarihinin en eski işçiliklerinden birisidir. Eski Mısır'dan Eski Yunan'a, Roma İmparatorluğu'ndan Orta Çağa, maden işçileri toplumun hep ezilen kesimleri olmuştur. Yaşamak için kölece çalıştırılan maden işçileri, kapitalizmin belirmesinden sonra bu köleliği iş sözleşmesi denen "özgür" iş beyanlarıyla çalışmaya devam etselerde; dünyanın farklı coğrafyalarında yaşanan maden işçisi katliamları, kölelik zamanı mesleğinin ne kadar değiştiğinin açık bir göstergesi!

Tayyip Erdoğan'ın, Soma'da yaşanan katliam sonrası, başka ülkelerde de benzeri ölümlerin yaşandığına ilişkin örneği medyada yoğun bir şekilde konuşuldu. Tayyip Erdoğan'ın 1500 işçinin öldüğü maden katliamı örneği bundan yaklaşık 70 yıl öncesine ait bir örnekti. Ezilenlerin, kapitalistlerin düşük maliyet üzerinden zengin olma planlarına dayalı, katledilmelerinin tarihi belki de bu maden katliamlarında kendini en belirgin haliyle gösteriyor:

-1942 yılında, Çin'in Liaoning eyaletinde yaşanan maden katliamında 1549 işçi öldü. Çin, II. Dünya Savaşı'nın sonuna kadar madeni işletmeye devam etti.

- 1906 yılında, Fransa'nın Courriers bölgesinde yaşanan katliamda 1099 işçi öldü.

- 1914 yılında, Japonya'nın Kyuşu adasında Mitsubishi Hojyo kömür işletmelerinde yaşanan katliam sonrasında 687 işçi öldü.

- 1960 yılında, yine Çin'in Şan-zi eyaletinde yaşanan katliamda, 684 kişi ölürken; katliamla ilgili bilgi otuz yıl sonra açığa çıktı.

- 1963 yılında, Japonya'da Mitsui Miike'da yaşanan katliamda 458 işçi öldü.

- 1913 yılında, Britanya Galler'de yaşanan katliamda 439 işçi öldü.

- 1972 yılında, Zimbabve'de Wankie kömür işletmelerinde yaşanan katliamda 426 işçi öldü.

- 1965 yılında, Hindistan'da

Chasnala maden ocağında yaşanan katliamda 372 işçi öldü.

-1886 yılında, İngiltere Yorkshire, Oaks maden işletmelerinde yaşanan katliamda 361 işçi öldü.

-1907 yılında, ABD'de Monongah kömür işletmelerinde yaşanan katliamda 361 işçi öldü.

Yaşadığımız coğrafyada en çok iş cinayetinin yaşandığı sektörlerden biri olan madencilikle ilgili verilere baktığımızda;

-1942, Kandilli'deki katliamda 40 işçi (Cumhuriyet Halk Partisi iktidar partisi, İsmet İnönü cumhurbaşkanı idi.)

-1947, Kozlu'daki katliamda 47 işçi (Maden katliamının yaşandığı dönemde Cumhuriyet Halk Partisi iktidarda, İsmet İnönü cumhurbaşkanı idi.)

-1955, Gelik'deki katliamda 55 işçi (Katliamın yaşandığı Demokrat Parti iktidarı döneminde, Celal Bayar cumhurbaşkanı idi.)

-1960, Kozlu'daki katliamda 22 işçi

-1965, Çeltek'deki katliamda 72 işçi (Dönemin cumhurbaşkanı, eski Kara kuvvetleri Komutanı Cemal Gürsel idi.)

-1967, Kandilli'deki katliamda 17 işçi (Dönemin cumhurbaşkanı Cevdet Sunay idi.)

-1983, Kozlu'daki katliamda 10 işçi (Darbeci Kenan Evren'in atadığı Bülent Ulusu'nun başkanlığı döneminde gerçekleşen katliamda, madende yaşanan grizu patlaması sonucu işçiler yaşamını yitirmişti.)

-1990, Yeni Çeltek'teki katliamda 65 işçi (Yeni Çeltek Kömür İşletmesi'ne ait maden ocağında meydana gelen grizu patlamasında 3 işçi yanarak 65 işçi ise göçük altında kalmıştır. Katliamın gerçekleştiği dönemde Anavatan Partisi iktidarda ve Turgut Özal cumhurbaşkanı idi.)

-1990, Amasra'daki katliamda 5 işçi (Yaşanan grizu patlaması sonrasında 5 işçi yaşamını yitirmişti.)

-1992, Kozlu'daki katliamda 263 işçi (Soma'dan sonra, bu topraklarda yaşanmış en büyük maden katliamı, Zonguldak'ın Kozlu ilçesindeki taş kömürü ocağında meydana gelen zincirleme patlamalarla gerçekleşmişti. Katliam, Turgut Özal'ın cumhurbaşkanlığı döneminde yaşanmıştı.)

-1995, Sorgun'daki katliamda 38 işçi (Tansu Çiller'in başkanlığı döneminde, Matsan Madencilik Şirketi'ne ait kömür ocağında grizu patlaması sebebiyle meydana gelen katliamda 38 kişi göçük altına kalarak yaşamını yitirmişti.)

-2003, Ermenek'teki katliamda 10 işçi (Karaman Ermenek'te linyit üretimi yapan Özsayan Madencilik'e ait ocakta meydana gelen grizu patlaması sonucu göçük altında kalan 10 işçi yaşamını yitirmişti. Dev Maden-Sen Genel Başkan Vekili Tayfun Görgün katliam sonrasında yaptığı açıklamada bu işletmede, işçi sağlığı iş güvenliği tüzük ve hükümlerine uyulmadığını belirtmişti. AKP iktidarı döneminde gerçekleşen Ermenek katliamı esnasında, Recep Tayyip Erdoğan'ın 1. hükümet dönemi idi.)

-2004, Küre'deki katliamda 19 işçi (Kastamonu'nun Küre İlçesi'nde işletilmekte olan Aşıköy Yeraltı Bakır Ocağı'nda yaşanan yangın sonucu, 19 madenci yaşamını yitirmişti. 1998 yılında Eti Bakır AŞ adını alan işletme, 2000 yılında Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na devredilmişti.)

-2005, Gediz'deki katliamda 15 işçi (Kütahya'nın Gediz İlçesi'ne bağlı Gökler Beldesi'nde faaliyet gösteren kömür madeninde grizu patlamasından oluşan göçük sebebiyle işçiler yaşamını yitirmişti.)

-2006, Dursunbey'deki katliamda 17 işçi (Balıkesir'in Dursunbey ilçesine bağlı Odaköy'deki maden ocağında grizu patlaması sırasında, toplam 17 işçi yaşamını yitirmiş, patlama sonrasında Cumhurbaşkanı Abdullah Gül "Milletçe büyük bir üzüntü içerisindeyiz. Bu tür elim olayların bir daha yaşanmamasını temenni ediyorum" açıklamasında bulunmuştu.)

-2009, Kemalpaşa'daki katliamda 19 işçi (Bursa'nın Mustafakemalpaşa ilçesindeki maden ocağında meydana gelen grizu patlaması sonrası alana giden dönemin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer, maden ocağının en son 7 ay önce denetlendiğini ve madende bir ihmalin görülmediğini belirtmişti.)

-2010, Odaköy'deki katliamda 17 işçi (Balıkesir Odaköy'de Şentaş Madencilik'e ait kömür madeninde yaşanan grizu patlamasıyla işçiler yaşamını yitirmişti. Yine aynı madende 2006 yılında meydana gelen grizu patlamasında da 17 işçi hayatını kaybetmiş, 7 işçi de yaralanmıştı.)

-2010, Gelik'teki katliamda 30 işçi (Zonguldak'ın Gelik Beldesi'ndeki, Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) Karadon Müessesesi Müdürlüğü'ne ait yeni açılan maden ocağında yaşanan patlama sonucu oluşan göçükte işçiler yaşamını yitirmişti. Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şube Başkanı Erdoğan Kaymakçı, yaşanan katliamı "Şanssız ve kötü bir olay yaşandı" sözleriyle açıklamıştı.)

-2013, Kozlu'daki katliamda 8 işçi (AKP hükümeti döneminde yaşanan maden katliamlarından biri olan Kozlu katliamında, Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) Zonguldak Kozlu Müessesesi'nde metan gazı patlamasıyla göçük altında kalan işçiler yaşamını yitirmişti.)

yaşamını yitirdi. Kapitalist sistemin insanların yaşamlarını yok etmek üzerinden kendini en çok belirginleştirdiği bu sektör, ezilenlerin yaşamlarını almaya devam ediyor. Soma katliamının yaşanmasından sonra dahi, Zonguldak'taki maden ocağının sınavlı maden işçisi alımına 4000 kişi başvurdu. 115 kişinin işe alınacağı kadroya başvuru sayısının geçen yıla oranla çok arttığı söyleniyor. Her sene artan işsizlik oranlarının kimlerin işine yaradığının en açık göstergesi olan durum, devlet ve şirket sahiplerinin danışıklı dövüşünün bir sonucudur.

DEVLETİN ADINI BİLMEDİĞİ AMA TADINI ÇOK İYİ BİLDİĞİ SİSTEM

Davut Erkan

Kelime Anlamı

Soma'daki işçi katliamından sonra çok fazla konuşulan bir kavram var: Redevans. Kelime Latince Reditus yani "gelir" kelime kökünden İtalyanca'ya ve Fransızca'ya "redevance" (rödevans okunur) olarak geçmiş. Sözlüklerde "Bir berat, lisans hakkı veya ticari marka sahibinin bunu devrettiği firmalardan aldığı maddi karşılık" "imtiyaz ücreti", "telif hakkı" gibi karşılıkları var. Resmi raporlarda rödevans, rödevans, rödevans, rodevans gibi kullanımlar olsa da sözlüklere girmiş kullanım olarak redevans kelimesini kullanacağız bu yazıda.

Madencilikte Redevans Sistemi

Basitçe, devletin bir maden sahasını veya bir bölümünü, özel sektörün kullanımına bırakarak orada üretilen maden üzerinden belirli bir bedel aldığı sisteme redevans sistemi deniyor. Bu ilişkiyi düzenleyen sözleşmeye "redevans sözleşmesi" ve özel şirketin devlete ödediği bedele ise "redevans bedeli" deniyor.

Neden Redevans Sistemi Uygulanıyor?

Devletçe işletildiğinde zarar eden veya devletçe işletilmesi halinde kar etmeyeceği açık olan alanların işletilmesi özel sektöre redevans sözleşmesiyle terkedilmektedir. Devlet tarafından işletilmesi karlı görülmeyen alanların özel sektör tarafından işletildiği takdirde -her nasılsa- karlı hale getirileceği varsayımı üzerinden bu sistem uygulanmaktadır.

Soma Maden Havzasında Redevans Sistemi

İki tür maden işletmeciliği söz konusudur. Bunlardan ilki daha az riskli ve daha ucuz olan açık(yerüstü) işletmeciliğidir. Diğeri ise çok daha maliyetli ve daha riskli olan yeraltı madenciliklidir. Somada açık işletmecilikle kömür üretimini TKİ yaparken yeraltı madencilikini redevans sistemiyle özel şirketlere yaptırmaktadır. Bu sistemde özel sektör ürettiği her ton kömür başına devlete redevans bedeli vermekte, buna karşın ürettiği kömürün tamamını yine TKİ'ye satmaktadır.

2004 yılında TKİ tarafından hazırlanan yıllık faaliyet raporunda bu sistemin gerekçesi şu şekilde belirtilmiştir: "... ELİ-Soma ve GLİ-Tunçbilek sahalarımızdaki açık işletmecilikle alınabilecek rezervler giderek azalmakta ve halen yeraltı

işletmeciliği üretim maliyetleri ise çok yüksektir. ... yeraltı işletmeciliği üretim çalışmalarının özel sektör marifetiyle yaptırılması düşünülmüş ve bu yönde çalışmalara başlanılmıştır." Burada redevans sistemi Uyar Madencilik'le yapılan sözleşme ile başlamış, 2005 yılında Soma A.Ş ve İmbat A.Ş ile yapılan sözleşmelerle devam etmiş.

Devletin Zarar Ettiği Yerde Özel Sektör Nasıl Kar Ediyor?

Bir örnek üzerinden gidelim. 2011 yılında Soma'da devletçe açık işletmecilikle üretilen kömürün ton başına maliyeti 70 TL. Yeraltı madencilikinde ise bir ton kömürün ortalama maliyeti ortalama 270 TL.

Buna karşın özel şirket 2011 yılında TKİ'ye 1 ton tünevan (işlenmemiş) kömürü 55 TL'ye satmış. Bu kömürün satılabilir hale gelmesi için yapılan maliyetler de eklendiğinde 1 ton satılabilir kömürün devlete maliyeti 100 TL olmuş. Devletin ton başına aldığı yaklaşık 10 TL redevans bedeli düşüldüğünde maliyet 90 TL'ye iniyor. Peki aradaki 180 TL maliyet farkı nereden kısıyor.

Normalde devletçe işletildiğinde zarar edecek bir alanda özel sektör nasıl olurda altıda biri oranında daha az maliyetle kömür üretiyor. Kömür aynı kömürse değişen ne? Cevabı:

Aynı iş için daha az sayıda işçi çalıştırarak (daha sıkı çalışma)

İşçileri süre olarak daha fazla çalıştırarak (uzun süreli çalışma)

İş ve iş güvenliği eğitimlerini yapmayarak (eğitimsiz-güvenlik-siz çalışma)

İşçi güvenliği önlemlerini almayarak (güvenliksiz işyeri)

İşçilere daha az ücret ödeyerek (Kamuda işçi maliyeti 4610 TL iken özel sektörde bir işçinin maliyeti 1700 TL civarındadır.)

İşte bu kalemlerden her biri maliyeti düşürmekte buna karşın işçilerin hayatlarını hiçe sayarak iş cinayetlerine bir adım daha yaklaştırmaktadır. Devlet, normalde 3 lira olan maliyeti 1'e düşürmek için, yüzlerce işçinin canını hiçe sayarak şirketleri eliyle yapılan katliamı teşvik etmektedir.

KAYNAKLAR:
Sayıştay Başkanlığı'nın Ege Linyitleri İşletmesi 2011 Yılı Raporu
Türkiye Kömür İşletmeleri Yıllık Faaliyet Raporları

Fakirlere Dağıtılan Kömürü Zenginler mi Çıkarsın?

Özgür Erdoğan

ozgure@meydangazetesi.org

AKP Genel Başkan Yardımcısı ve Sözcüsü Hüseyin Çelik, Soma katliamı hakkında yaptığı açıklamalarda bir gazetecinin kendisine sorduğu soruyu yanıtlarken "Fakirlere dağıtılan kömürü zenginler mi çıkarsın? Yok böyle bir mantık!" diye sitem etti. Peki, yoksulların hayatları pahasına çıkardığı kömürü aslında kimler kullanıyor?

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, son 10 yılda yardıma muhtaç ailelere yapılan kömür yardımı hakkında 1 Mart 2014 yılında yaptığı açıklamayla ne kadar kömürün dağıtıldığını belirtmişti. Açıklama 2003-2013 yılları arasında dağıtılan toplam kömür miktarının 17,2 milyon ton olduğu yönündeydi. Açıklamaya göre bu süre içerisinde yılda yaklaşık 1,7 milyon ton kömürün dağıtıldığı görülmektedir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı resmi internet sitesi www.enerji.gov.tr'de 2012 yılında yayınlanan raporda 2011 yılında üretilen linyit kömürünün sektörlere göre kullanım oranları açıklanmaktadır. Rapora göre 2011 yılında 72,5 milyon ton linyit üretilmiştir. Bu miktarın %81,5'i elektrik üretimi amacıyla termik santrallerde %9'u sanayi sektörlerinde tüketilirken toplam üretimin sadece %9,4'ü konut ve işyerlerinde tüketilmektedir.

Bakanın yaptığı açıklamadaki 1,7 milyon tonluk kömür ise üretilen kömürün %2,3 ünü oluşturmaktadır.

Enerji Kimin İçin?

Enerjiye ihtiyacın kaçınılmaz olduğu tartışmaları muktedirler tarafından sıkça gündem ediliyor. Neredeyse her katliamın ardından halkın ortaya koyduğu tepkileri karşılamada devletin ve kapitalizmin asıl argümanı "bu katliamları sizin için yapıyoruz" a çıkıyor. Nükleer, Termik, Hidrolik, Rüzgar, Güneş, Jeotermal dahil, yaşamı yok etmesi kaçınılmaz tüm enerji üretim tesislerinde, bunların "hammadde" ya da "kaynak" olarak nitelediği, yaşamın tüm bileşenlerinin işlenmesinde ve dönüştürülmesinde meydana gelen katliamlar bugün kömür madeninde yeniden belirdi.

Pek çok örnekte olduğu gibi Soma'da da insanların yıllardır yaşamlarını sürdürdükleri yaşam alanlarında, geçimlik tarım ve hayvancılık uygulamaları artık ihtiyaçlarını karşılayamaz hale geldi. İhtiyaçlarını karşılamak için zenginleri daha da zengin edecek fabrikalarda, inşaatlarda, santrallerde ve madenlerde yaşamak zorunda kalanların ölümü sözde "vatanın, milletin" refahı için olduğundan devlet tarafından "şehit" ilan edilmişler. Peki "şehit" ilan edilmek yeter mi kalkınma, ilerleme, büyüme, gelişme yanlısı siyasal ve ekonomik iktidarların yalanlarını örtmeye?

İstanbul'dan Sakarya'ya, Kuzey Irak'tan Papua Yeni Gine'ye

İNŞAAT İŞÇİLERİ ÖRGÜTLENİYOR

Röportaj: Halil Çelik

halilcelik@meydangazetesi.org

Yakın zamanda İstanbul'da bulunan Zorlu Center'da bir direniş gerçekleştiren ve röportajı yaptığımız günlerde sürdürdükleri direnişini kazanımla sonuçlandıran İnşaat İşçileri Sendika Girişimi ile sendikal faaliyet yürütmekte oldukları inşaat sektörünü, sendika çalışmaları dahilinde

yaşadıkları deneyimleri konuştuk. Sakarya'dan, Papua Yeni Gine'ye kadar, inşaat işçilerinin patron baskısına karşı direndiği her yerde işçilerle dayanışma gösteren sendika girişimi ile yaptığımız röportajı sizlerle paylaşıyoruz.

Meydan: Bizim sizinle tanışmamız bir direniş sürecinde oldu. Dolayısıyla, bizim de bu direniş gözlemlene fırsatımız oldu. Tabi siz, bu sürecin öncesini de biliyorsunuz. Zorlu Center'daki direniş sürecinden biraz bahsedebilir misiniz?

İnşaat İşçileri Sendika Girişimi: Zorlu Center'da sendika girişimi olarak çalışmaya başladığımız andan itibaren, içeride

çalışmakta olan bir arkadaşımız vardı. Biz de zaten o arkadaşımızın haber vermesiyle, burada yaşanmakta olan duruma ilişkin bilgi sahibi olduk. Daha önce de ücretlerin geç ödenmesiyle alakalı olarak, Zorlu Center'a bir mail göndermiştik. Yani daha öncesinde de böyle sıkıntılar zaten yaşıyorduk. Arkadaşımız bize haber verince biz de geldik. Ama zaten biz gelmeden önce de işçiler fiili olarak işi durdurmuşlardı. İlk geldiğimizde 150'ye

yakın işçi olduğu söyleniyordu, ama rakam giderek düştü. Bu süre içerisinde işe geri dönenler de oldu. Ama şimdi kıdem tazminatı ve tüm hakların alınması üzerinden direniş devam ediyor. İlk geldiğimiz gün, iş bırakan işçilere karşı, işveren alacakların yalnızca %30'unu ödemeyi taahhüt etmişti. Şimdi, önümüzdeki birkaç gün içerisinde sorun çözülecek gibi görünüyor.

Şu an için, kıdem ve ihbar

tazminatlarını ödemeyi taahhüt ettiler, Zorlu'nun altındaki şirket olan Aktürk'ten Sesal'a, işçilerin şirketine, paranın aktarıldığını söylediler. Fakat yanlış hesaplama dolayısıyla, ödenecek miktarın hesaplanmasında büyük bir hata var. Patronlar için belki küçük, ama işçiler için çok büyük bir hata. Biz de o hesaplamanın düzeltilmesini bekliyoruz. Ama eğer bu düzeltmeleri yapmazlarsa, Zorlu Center önünde aktif bir eylem sürecine başlayacağız.

Sizin sendika olarak faaliyete geçtiğiniz günden bu yana, benzer deneyimleriniz oldu, değil mi? Onlardan da kısaca bahsedebilir misiniz?

Mesela Nisan ayı başında, bir TOKİ direnişimiz oldu. Yeni Doğu adlı şirketin taşeron olduğu TOKİ şantiyesinde bir direniş vardı. Yaklaşık 41 işçi arkadaşımızın ücretlerini ödememişlerdi. Yeni Doğu adlı taşeron şirket iflasını vermiş, işçilere de başınızın çaresine bakın denmişti. Burada, TOKİ şantiyesinde bir işgal gerçekleştirdik. 7 gün sürdü bu işgal eylemi. Orada da işçilerin kararlı direnişiyle, 7. günün sonunda, tazminatları, yıllık izinleri dahil tüm haklarını almayı başardık.

Direnişe gerek duymadan aldıklarımız da var. Biz sendika olarak problem yaşanmakta olan şirkete önce bir dosya gönderiyoruz. "İşçilerin haklarını gasp ediyorsunuz. Şu kadar süre içerisinde ücretleri ödemezseniz yasal bütün haklarımızı kullanacağız." diyoruz. Bu dosya gittikten sonra, direnişe gerek kalmadan, ücretleri ödemek zorunda kalan şirketler de oluyor. Bu da bir eylem şeklidir tabii.

Örnek olsun diye şunu söyleyebilirim; Kozyatağı'nda yapılan Hilton'da işçi arkadaşlar maaşlarını alamamışlardı. Oraya dosya bile göndermeden biz kendimiz gittik. Şantiyede yaklaşık yarım saat kaldık. Aynı gün mesai bitiminde tüm paralar ödendi. Bunun gibi, kamuoyuna çokça yansımayan, bizim de yansıtmak için çok uğraşmadığımız bir sürü örnek var.

Farklı şehirlerde de benzer süreçler yaşandı değil mi?

Yaşadık. Mesela Sakarya'da üç tanesi Suriyeli altı arkadaşımıza, çalıştıkları şirket ödeme yapmıyordu. Ancak benzer bir süreç işleterek, onların da tüm alacaklarını almayı başardık. Kayseri'de de eyleme gerek kalmadan, maaşlarını ödemeyen arkadaşlarımızın alacaklarını aldık. Papua Yeni Gine'de bile benzer bir süreç yaşadık. Bir gün beni birisi aradı, "Ben Papua Yeni Gine'den arıyorum." dedi. Ben en başta inanmadım tabii ki. Ancak işçi arkadaş ısrarla dedi ki "Ben Papua Yeni Gine'den arıyorum. Bağlı bulunduğum Türk şirketi benim maaşımı ödemiyor, biletimi de almıyorlar" dedi. Biz de şirkete gitmesini, bizden bahsetmesini söyledik. "Eğer ücretin ödenmezse ve biletin alınıp buraya gönderilmezsen, sendikanın duruma müdahale edeceğini" söyle dedik. Aynı gece uçak biletini almışlardı. Sonrasında bize tekrar telefon

açtı, gece geleceğini söyledi ve ne yapması gerektiğini sordu. Biz de geldiğinde şirkete gitmesini söyledik. Ondan sonra büyük ihtimalle geri dönüp, şirkete gidip, alacağını aldı. Sonrasında bu sebeple bizi arama ihtiyacı duymadı...

Sendika öncesinde yürüttüğümüz dernek sürecinde, geçtiğimiz yıl, Kuzey Irak'ta da 20'nin üzerinde işçiyi aynı şekilde esir

çok yüksek maaşlar alması da bu duruma sebep. Mesela, DİSK Tekstil, tekstil alanında örgütleniyor. Tekstil, bu ülkedeki en kötü sektörlerden biri; güvencesiz, sigortasız bir sektör. Ama mesela bu alanda faaliyet yürüten ve yüksek maaş alan sendika başkanları, bunu bir iş haline getirmişlerdir. İşçiyi düşünmek yerine kendi maaşlarını, koltuklarını korumanın derdine düşmüşlerdir.

sendikalara güvenin kalmamış olması, bu durumu kendisi yaratıyor. Sendikacılığın sokakta olması gerektiğini savunduğumuz için de baraj gibi, bağlı bulunan üye sayımız gibi detaylara takılmadan, içinde bulunduğumuz çalışmayı sürdürmeyi düşünüyoruz.

Devam etmekte olduğumuz bu direniş sürecinde, sendikacılığın nasıl olması gerektiğini

almışlardı. Ücretlerini ödemiyorlardı. Bu şirket de, Türk şirketti. Biz gittik, buradaki şirketle görüştük ve onu da hallettik. Yani basına yansıtmadığımız birçok farklı şehirde ve hatta ülkede karşılaştığımız benzer durumlar oldu.

Peki, şu anda henüz sendikalaşmadınız, değil mi?

Şu anda sendika girişimiyiz. Ay sonuna doğru büyük ihtimalle sendika kurulmuş olacak. Girişim olmasına rağmen bu kadar faal çalışıyoruz.

İşçi direnişlerini düşündüğümüzde, özellikle Greif direnişiyle düşündüğümüzde, sendikaların işçiden yana olmayan ve uzlaşmacı tavrı son zamanlarda belirginleşti. Bu duruma ilişkin düşünceleriniz nedir? Öte yandan İnşaat İşçileri Sendika Girişimi'nin sendikacılık anlayışı nedir, bu noktadaki tavrı ne olacak?

Öncelikli olarak, Greif'ta yaşanan durum, Türkiye'deki sendikacılık anlayışının iflas noktasıdır. Bunun temel nedeni de açıkçası, sendikacılığın bir iş, bu alanın bir sektör olarak görülmesi. Yani profesyonel sendikacılıkla birlikte sendika başkanlarının, sendika yönetimlerinin

Biz bu meseleye şöyle bakıyoruz; biz, profesyonel sendikacılığa karşıyız. Yani, bu işin profesyonel bir temelde yürümemesi, sendikacılığın bir meslek haline getirilmemesi gerektiğini düşünüyoruz. Mantık olarak da şöyle düşünüyoruz; Türkiye'de işçi sınıfına dayatılan çalışma koşulları, bizim alanımızda inşaat işçilerinin güvencesiz çalışma koşulları, esnek çalışma, taşeronlaşma... Bunlar artık kanıksanmış, özellikle bizim sektörümüzde kalıcılaşmış şeyler. O yüzden mevcut yasal düzenlemelere baktığımızda, sendikal cepheden bize hiçbir uymuyor. Biz inşaat sektöründe sendikacılık yapmak istiyorsak, fiili olarak bir süreç işletmek durumundayız. Hiçbir yasal sürece dayanmadan, hatta gerekirse kendi yasalarımızı oluşturarak bu süreci örmek zorundayız. Mesela, inşaat sektöründe işler çok kısa sürede bitebiliyor. Bir işçi üç ay bir inşaatta çalışıp, sonraki üç ay başka bir inşaatta çalışabiliyor. Bizim toplu sözleşme yetkisi alma şansımız sıfır. Biz o yüzden fiili bir süreç işletiyoruz. Zorlu'da da böyle oldu... Bundan sonra yürüteceğimiz tüm süreçlerin de böyle olması gerektiğini, sendikacılığın sokakta olması gerektiğini düşünüyoruz.

aslında bizler de daha iyi anlıyoruz. Şu an için girişim olmamıza rağmen, girdiğimiz birçok alanda, birçok kazanımla çıkmış durumdayız. Bizim için esas önemli nokta, işçinin hakkını almasıdır. Bizler bu tavrımızla TOKİ'yi de, Zorlu'yu da, Türkiye'de inşaat sektöründe faaliyet yürütmekte olan birçok büyük şirketi de dize getiriyoruz.

Biz, işçilerle gerçekleştirdiğimiz toplantıların çok meşru süreçler olduğunu düşündüğümüzden, bu toplantıları katılıma açık gerçekleştiriyoruz. Herkesin iradesinin yansıdığı bir biçimde örgütlüyoruz. İşçinin adına karar vermiyor, birlikte bir karar alma süreci işletiyoruz. Biz sınıf olarak, ortak çıkarlarımız doğrultusunda hareket etmeyi önemsiyor, bu doğrultuda hareket ediyoruz.

Son süreçte Seyitömer, Greif, DEDAŞ... Bir hareketlilik söz konusu. Tabir-i caizse işçi sınıfı kavgada, kazanmaya devam ediyor. Bu sektör özelinde düşündüğünüzde, benzer bir hareketlenmeyi öngörüyor musunuz? Diğer yandan "sokakta sendikacılık anlayışı" bu sektörde benzer bir hareketlenme yaratacak mı?

Zaten Türkiye'de şu anda sendikacılıkta geline son nokta,

İnşaat işçisi, diğer sektörlerde çalışan işçilere çok benzemez. Kavga etmeyi de bilir, bir gaspa maruz kaldığında zaten kavga ederek hak ettiğini de alır. Burada tek sorun, yıllardır inşaat sektöründe faaliyet yürütecek bir derneğin, sendikanın olmamasıydı. Bunu zaten şantiyelere gittiğinizde de hep hissediyorsunuz.

İşçiye eğer "doğru" ulaşabilirseniz, doğru yerden, doğru sözle ve hareketle giderseniz kendinizi anlatabilirsiniz. Bir inşaat işçisine "sen sömürülüyorsun, sen ölüyorsun" demek bir şey ifade etmiyor, çünkü işçi zaten bunu biliyor. Önemli olan işçiye bunu doğru şekilde, doğru zamanda yeniden fark ettirebilmek. Çünkü işçi o zaman zaten sokağa çıkıyor. Biz bunu TOKİ'de de gördük, Zorlu'da da görüyoruz. Biz işçiye sömürüldüğünü öğretmeye soyunmuyoruz. Yalnızca çarenin ne olduğunu doğru şekilde anlatmaya çalışıyoruz.

Kentlerin yeniden düzenlenmesiyle ilgili, Türkiye'de inşaat sektörü özellikle AKP hükümeti ile birlikte hızla yayıldı. Arka planına baktığımızda, bu alanda çoğunlukla kredilerin kullanıldığını gördüğümüz zaman, önümüzde patlayacak bir krizle birlikte, özellikle inşaat sektöründe hareketlenmelerin olma ihtimali çok yüksek. Sıcak parada yaşanacak küçük bir kesinti, ciddi çalkantılara yol açacak. O yüzden bir kriz patlak verdiğinde, bu sektör içerisinde işçinin mağduriyeti de ciddi şekilde açığa çıkacak. Bu yüzden doğalında da grev ve direnişlerin yaygınlaşacağını öngörüyoruz.

Gazeteyi okuyacak bir inşaat işçisi size nasıl ulaşabilir? Ya da nasıl sendika üyesi olabilir?

Sendikayı resmi olarak bu ay sonuna kadar kurmayı düşünüyoruz. Zaten sonrasında, inşaat sektöründe çalışan her işçi, internet üzerinden sendikamızı

za üye olabilir. Onun dışında da www.insaatiscileri.wordpress.com diye bir sitemiz var. Buradan ve mail adreslerimizden de ulaşabilirler.

Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Türkiye işçi sınıfına dayatılan her şey, şu anda inşaat sektöründe birleşiyor. O yüzden örgütlenmesi oldukça zor bir sektör. Burada yürüttüğümüz emek çok değerli. Açıkçası çok zor bir alanda faaliyet yürütüyoruz. Bir araya gelebilmek, bir arada kalabilmek inşaat sektörü içerisinde çok zor. Ama biz bu zorluğu bilerek bu işe giriştik.

Bu sektörde çalışan, bizim işçi olarak kabul ettiğimiz ama bazılarının da kendilerini işçi olarak görmediği Mimarlar Odası'na ve Tabipler Odası'na sesleniyoruz. Şantiyelerde mimarlar, mühendisler, iş sağlığı ve güvenliği uzmanları ve doktorlar maalesef bazen işverenenden tavır alıyorlar. Doktorlar sanki iş kazaları bir gün oluyormuş gibi yalnızca bir gün şantiyeye geliyor, iş sağlığı ve güvenliği uzmanları işverenenden yana tavır sergiliyor. Bizler, özellikle meslek odalarına sesleniyoruz. Onlar da işçi, bizler de işçiyiz. Ancak bunun sonunda ölen biz oluyoruz. Biz, birlikte olursak varız.

Bu çalışma inşaat işçilerinin çalışması, içinde onlar var ama bu çalışmaya emek sarf eden birçok arkadaşımız da var. Bu noktada bizlere destek veren Umut-Sen'e, Emekçiler Dayanışma Sendikası'na, Çağdaş Hukukçular Derneği'ne çok teşekkür ederiz. Bir de şu anda aramızda olamayan Demet Şahinde Dinler'e de özellikle dernek sürecinde bizlere verdiği desteklerden dolayı çok teşekkür ediyoruz.

Röportaj için teşekkür ediyoruz. Biz de Meydan Gazetesi olarak mücadelenizde başarılar diliyoruz.

Aliağa'da Taşeron İşçiler Direniyor

Yerel Seçimler sonrası değişen belediye patronlarının ve taşeron patronlarının işten çıkarma saldırılarına karşı, Aliağa Belediyesi'nde işten çıkarılan 104 taşeron işçi belediye patronlarına karşı direniyor.

İzmir Aliağa Belediyesi'nde MHP'li Serkan Acar'ın seçilmesinin ardından belediyenin farklı bölümlerinden toplam 104 işçi 7 Mayıs günü çeşitli bahanelerle işten çıkarıldı. Çoğunluğunu

Kürt ve Alevi işçilerin oluşturduğu taşeron işçiler işten çıkarıldıkları haberini alır almaz belediye binası önüne toplanarak eyleme başladı. Gece geç saatlere kadar süren eylemin ardından taşeron işçiler 8 Mayıs günü belediye binası önüne çadır kurarak direnişe başladılar. Liftten adlı taşeron şirket bünyesinde çalışan ve belediye patronu Serkan Acar tarafından "istihbarat yaptım" diyerek işten çıkarılan taşeron işçilerinin direnişi kararlılıkla sürüyor.

Rezidans İnşaatında İş Cinayeti

İstanbul Bağcılar'da rezidans inşaatında çalışan bir işçi 7. kattan düşerek yaşamını yitirdi

12 Mayıs Pazartesi günü saat 17.00'da belirlenemeyen bir nedenle 7. kattan düşen inşaat işçisi olay yerinde yaşamını yitirdi.

Yapılan incelemenin ardından cenazesi Adli Tıp'a götürülen işçinin çalıştığı inşaatın duvar tuğlaları henüz yerleştirilmeyen katlarda güvenlik bariyerleri olmadığı, işçinin de düştüğü anda üzerinde yeterli güvenlik teçhizatı bulunmadığı gözlemlendi.

İnşaat İşçilerinin Sevinemedikleri Kazanım

12 Mayıs Pazartesi günü Ispartakule İstanbul projesinde yaklaşık 5 aydır maaşlarını alamayan işçilerin Emlak Konut önünde başlattığı, daha sonra Ispartakule İstanbul evlerinin önüne taşınan direniş 2 günde kazanımla sonuçlandı.

14 Mayıs günü inşaatın taşeronlarından Yeni Doğu firması işçilerin örgütlülüğünden korkarak ödemeleri yapacağını bildirdi. 15 Mayıs İşçiler maaşlarının ödenmesini beklerken Soma'daki maden katliamını protesto etmek üzere gerçekleştirilen Taksim'deki eyleme gecikmelerinden duydukları üzüntülerini İnşaat İşçileri Sendika Girişimi'nin internet sitesi üzerinden şu sözlerle ifade ettiler:

"Bizler direnişteyken yaşanan maden faciası, direnişimizin kazanımla sonuçlanmasına sevinmemize engel olmuştur. Yüreğimiz bu ruktur öfkemiz büyüktür."

Zorlu Center'da Kazanan, Sınıf Oldu

Halil Çelik

halilcelik@meydangazetesi.org

Son zamanlarda taleplerini en kısa sürede kabul ettiren direnişlerden biri olan Zorlu Direnişi, taşeron sistemine karşı mücadelesiyle ve örgütlülük deneyimiyle önemli bir noktada duruyor. İş bırakma ile başlayan direniş, şantiyeyi terk etmeme ısrarı ile başta Zorlu Center patronlarına olmak üzere taşeron şirketler Aktürk ve Sasel'e de direniş korkusu yaşattı. Öte yandan beş günlük deneyim, başta direnişçi taşeron inşaat işçilerinde olmak üzere Zorlu Center'da çalışan tüm inşaat işçilerinde ise örgütlü olmanın, örgütlü hareket etmenin farkındalığını artırdı.

Zincirlikuyu'daki Zorlu Center AVM'nin şaşalı görüntüsünün ardında, yerin dört-beş kat altında, Adana'dan, Diyarbakır'dan, Dersim'den kalkıp İstanbul'da çalışmaya gelmiş taşeron inşaat işçileri bulunuyor. İşçi olduğu belli olmasın diye taşeron inşaat işçilerinin baretle veya iş ayakkabısıyla AVM içerisine girmesinin yasak olduğu Zorlu Center, bu yönüyle bir yandan kapitalist sınıf piramidini çağırıştırırken öte yandan Aktürk Yapı Endüstrisi ve Ticaret A.Ş adlı alt yüklenici adı verilen taşeron şirketi bünyesinde onlarca taşeron şirketi ile işçiler için taşeron köleliği anlamını taşıyor.

Bu kölelik koşullarında çalışan taşeron inşaat işçileri son iki aydır ücretlerinin yatırılmaması sebebiyle bağlantılı oldukları İnşaat İşçileri Sendika Girişimi'yle beraber 5 Mayıs günü iş bırakma eylemine başladı. Taşeron inşaat işçileri ilk andan itibaren radikal duruşuyla, örgütlü hareket ediyşle Zorlu Center patronlarının ve taşeron şirketlerinin adeta kabusu haline geldi. Direnişin ilk saatlerinde şantiyeye gelip, işçilere tehditler ve hakaretler yağdırarak ücretlerin sadece yüzde otuzunu yatıracığını söyleyen Sasel Elektromekanik A.Ş patronu, aynı gün içinde ücretlerin tamamını yatırarak geri adım atmaya başladı.

Sasel ve Aktürk patronları direnişin ilk gününde, yapılan eylemin yasadışı olduğunu, suç işlendiğini söyleyerek taşeron inşaat işçilerinin meşru doğrudan eylemini kırmaya çalıştı. Ardından direnişin ikinci ve üçüncü günlerinde "sendikalı olunca hiçbir yerde çalışamazsınız", "sendika sizi kandırıyor. Suç işletiyor" gibi söylemler yayarak hem direnişteki işçileri caydırma-ya çalışıp hem de farklı bölümlerde çalışan ve direnişi imrenerek takip eden taşeron inşaat işçilerini etkilemeye girişti. Patronların tüm çabalarına rağmen taşeron inşaat işçileri direniş kararlılığı gösterdi. İlk gün ücretlerin tamamının yatırılacağı söylendiğinde Zorlu Center'da böylesi sorunlarla sürekli karşılaşacaklarını öngören taşeron inşaat işçileri, tazminat haklarını da isteyerek işten ayrılmak istedi. Aksi halde direnişi Zorlu Center AVM içine ve önüne taşıyacaklarını duyurdu. Bu talepler karşısında oyalayıcı bir tavır içerisinde

giren Sasel ve Aktürk patronları ile gerçekleştirdikleri görüşmeler sonrası taşeron inşaat işçileri bir de asıl işveren olan Zorlu Center patronları ile görüşmeye gitti. Görüşmeye giderken kapıda taşeron inşaat işçilerinin Zorlu Center piramidinde karşılaşma ihtimalinin çok düşük olduğu Zorlu Center patronu Ahmet Zorlu ile karşılaşıldı. Ahmet Zorlu'ya çalışma koşulları anlatılarak, bu koşulların sorumlusunun da kendisi olduğu söylendi. Zorlu Center girişinde gerçekleşen görüşmede oyalayıcı tavır takınılması üzerine, İnşaat İşçileri Sendika Girişimi Başkanı Mustafa Adnan Akyol işçilerin durumunu özetleyerek taleplerin ortada olduğunu belirttikten sonra görüşülecek bir şeyin kalmadığını söyleyip görüşmeyi terk etmesiyle beraber taşeron inşaat işçileri de uyum içerisinde aynı tavır takındı.

Direnişin ikinci gününde bu görüşmeler sonrası patronların tavırlarına göre doğrudan eylem yapılması yönünde karar alınarak şantiyede beklendi. Sabah erken saatlerde şantiyeye gelip, akşam iş çıkış saatlerine kadar şantiyeyi terk etmeyen direnişçi işçiler ile beraber tazminat hakları olmasa da dayanışma amacıyla bekleyen işçiler de bulunuyordu. Yani Zorlu Center'daki direnişçiler sadece ekonomik beklentiler ile değil aynı zamanda dayanışma ruhuyla da direndi. Gün içerisinde yemekhaneden yemek yemekten şantiyede bir sofraya oturarak yemek ihtiyacı hep birlikte giderildi, büyük sofralarda dayanışma ruhu ön plana çıkarıldı. Ayrıca yine direnişin ikinci gününde taşeron şirketi patronları alacakların hesaplanarak ödeneceğini duyurdu. Direnişin üçüncü günü Sasel patronları kendi hesapladıkları şekilde alacakların tamamını yatırdıklarını belirtirken, direnişçi işçiler yatırılan ücretleri İnşaat İşçileri Sendikası Girişimi ile beraber hesaplamalarıyla karşılaştırıp aradaki farkların da tamamı yatırılınca kadar direnişi sürdürme kararı alarak bunu patronlara duyurunca, direnişin beşinci gününde patronlar fark ücretleri, yıpranma payı gibi tüm alacakları vermek zorunda kaldı. Taşeron inşaat işçilerinin tüm hak gaspları, beş günün sonunda geri alınmış oldu.

Beş günün ardından direnişi sonlandıran taşeron inşaat işçilerinin bir kısmı memleketlerine dönse de tekrar aynı sektörde benzer çalışma koşullarında çalışacaklarının farkındalığı ve direnişin örgütlü deneyimiyle ayrıldılar Zorlu Center'dan. Zorlu'da çalışmayı sürdüren işçiler ise ücretlerin eksik ve geç yatırılması halinde neler yapılacağını öğrenmenin ötesinde, ezilenler arasında dayanışmanın önemini hissettiler. Yani direnişi, beş gün boyunca Zorlu Center'da direnişte olan ve direnişe tanık olan yüzlerce işçi kazandı. Bu kazanım elbette ki gasp edilen hakların ötesinde, bahsi geçen tüm bu değerlerin kendisidir.

Polisin Biber Gazıyla Saldırdığı Mehmet İstif YAŞAMINI YİTİRDİ

Kullanımı giderek artan biber gazına, tazyikli suya, plastik mermiye ilişkin tartışmalar sürmekteyken, polisin biber gazı kullanarak katlettiklerinin arasına bir kişi daha eklendi. Geçtiğimiz Haziran

ayında yaşanan Taksim Gezi Parkı Direnişi'ne destek vermek için Mersin'de eylem yapanlara polisin biber gazlı saldırısı sonrası dil kökü kanserine yakalanan Mehmet İstif yaşamını yitirdi.

İstif, geçtiğimiz Haziran ayında Mersin'de düzenlenen 17. Akdeniz Oyunları'nın açılış töreni öncesinde Gazi Mustafa Kemal Bulvarı'nda gerçekleşen Taksim Gezi Parkı Direnişi'ne destek eylemine katılmıştı. Polisler, eylemcilere biber gazıyla saldırıda bulunmuş, biber gazından Mehmet İstif de etkilenmişti. Yakın mesafeden yüzüne biber gazı sıkılan İstif, ertesi gün yüzünde, ağzında oluşan kızarıklık ve şişlikler nedeniyle Toros Devlet Hastanesi'ne başvurmuştu.

Burada muayene edilen İstif'e enfeksiyon tanısı konulup, tedavisi için sprey türü ilaçlar verilmişti. Ancak, İstif'in ağzındaki

yaralar daha da kötüleşince birkaç gün sonra Mersin Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi'ne gitmişti. Kulak burun boğaz polikliniğindeki muayenesinde "alerjik reaksiyon" tanısı konulan Mehmet İstif, geçen 24 Temmuz'da aynı hastanede ameliyat edildi. İstif'in dilinde oluşan mukoza operasyonla temizlendi. Bu ameliyatın ardından İstif, konuşma ve beslenme güçlüğü çekmeye başladı. Daha sonra Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesi'nde tedavisine devam edilen Mehmet İstif'e biyopsi yapıldı ve İstif'in dilindeki yaranın dil kökü kanserine dönüştüğü saptandı.

Mehmet İstif, maruz kaldığı polis şiddetini daha önce şöyle dile getirmişti: "Polis saldırısı başlamadan önce her hareketimi takip eden sırtında gaz tüpü olan bir çevik kuvvet polisini fark ettim. Saldırı başladığında tazyikli su ve gazın etkisiyle insanlar polis barikatı arasında kaldı ve yerlere düştü. Gazdan etkilendiği için kalkamayan bir arkadaşı, koşan polislerin altında ezilmesin diye üstüne kapanarak korudum. Bu sırada kaç cop yediğimi hatırlamıyorum. O anda beni takip eden, sırtında gaz tüpü taşıyan polislerle karşı karşıya geldik. 40 santimetre gibi bir mesafeden yüksek tazyikli bir şekilde tetiğe bastı, ağzımı kapamaya zama-

nım olmadı. Ağzım ve boğazıma dolan gazın acısı ile çığlık atmaya başladım. Boğazımın yanmasını ve çektiğim acıyı diğer insanların da aynı derecede yaşadığını düşündüm ve gözaltına alınma korkusuyla o anda hastaneye gitmedim."

Merhmet İstif ile benzer şekilde, Taksim Gezi Parkı Direnişi sürecinde ve sonrasında, Haziran ayında, Ankara Kızılay'da bir dersanede çalışan İrfan Tuna ve Eylül ayında İstanbul Kadıköy'de müzisyenlik yapan Serdar Kadakal da polisin yoğun bir şekilde kullandığı biber gazına maruz kalarak yaşamlarını yitirmişlerdi.

Polisin Attığı Biber Gazı 10 Yaşındaki Çocuğun Boğazını Parçaladı

Van'ın Hacıbekir Mahallesi'nde, bölgede yapılan karakol ve hendeklere karşı eylem gerçekleştiren halka polis saldırdı. Polisin hedef gözeterek attığı gaz bombasıyla 10 yaşındaki S.A ağır yaralandı.

Van'ın Hacıbekir Mahallesi'nde halk, bölgede yapılan kalekollara ve Rojava sınırına kazılan hen-

deklerle karşı, yollara barikatlar kurarak eylem gerçekleştirdi.

Çok sayıda polisin, mahalleye gelerek gaz bombası ve tazyikli suyla halka saldırması sonucu çıkan çatışma tüm mahalleye yayıldı. Polisin hedef gözeterek attığı gaz bombası 10 yaşındaki S.A'nın, boğazına isabet ederek ağır yaralanmasına neden oldu.

Medeni Yıldırım'ın Vurulduğu Görüntüler Ortaya Çıktı

Diyarbakır'ın Lice ilçesinde 28 Haziran 2013'te kalekol inşaatının yapımının protestosu sırasında askerlerin ateş açması sonucu yaşamını yitiren Medeni Yıldırım soruşturmasıyla ilgili Lice Cumhuriyet Savcılığı'nın soruşturması tamamlandı. Soruşturma hakkında daha önce alınan gizlilik kararının kaldırılması ile birlikte olayın detayları da ortaya çıktı.

İçişleri Bakanlığı müfettişlerinin hazırladığı ve 2 Ağustos 2013 tarihinde Teftiş Kurulu Başkanlığı'na sunduğu raporda, "Olay esnasında çekim yapan 20130628-160808 numaralı görüntü kaydının 1. dakikasının 40'inci saniyesinde 'Çekil oradan ateş ediyorum' sesinin duyulduğunu, aynı görüntüdeki dakikanın 49-51 saniyelerinde bir kişinin 2 kez 'aaah' diyerek sesin duyulduğunu" ifadesi yer aldı.

5 klasörlük dosyada, olaylarla ilgili Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Müdürlüğü'nce hazırlanan tutanak da yer alıyor. 48 askerin silahının incelemeye alındığına yer verilen tutanağın en can alıcı bölümünde ise Yıldırım'ın yaşamını yitirdiği, 7 kişinin ise ateşli silahla yaralandığı, kurşunların hedef gözetilerek atıldığı yer aldı.

Lice Cumhuriyet Başsavcılığı da, olayın ardından başlatılan soruşturma kapsamında, olay esnasında karakolda bulunan 7 asker için Lice Kaymakamlığı'ndan soruşturma izni istedi. Kaymakamlık İdare Kurulu Bürosu da 27 Ağustos 2013 tarihinde askerlerden Kayacık J. Ütçm Krk. K. M.Ö. ve Jandarma Özel Harekat Tim Komutanı S.A.Y. için "Görevi kötüye kullanmak" gerekçesi ile soruşturma izni verdi.

Medeni Yıldırım'ın abisi Mehmet Yıldırım, gelişmeyi olumlu bir adım olarak değerlendirdi. Yıldırım, "Başından beri söyledik ki kardeşim hedef gözetilerek vuruldu diye. Kamuoyu sahiplendi, Medeni artık duyarı herkesin evladı, kardeşi odu. Bu baskı neticesinde bu olayın kapatılması zaten mümkün değildi. Bu dava, evladını yitiren diğer davara emsal olsun istiyoruz. Bu olayın takipçisi olmaya devam edeceğiz" dedi.

Ali İsmail'in Katilleri Teşhis Edildi

Taksim-Gezi Direnişi sırasında, Eskişehir'de polisler tarafından dövülmesinin ardından yaşamını yitiren Ali İsmail Korkmaz'ın katillerinin yargılandığı davanın ikinci duruşması, Kayseri 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü.

12 Mayıs günü davanın görülecek olduğu Kayseri'nin girişinde, duruşmaya gelmek için şehir dışından gelen tüm otobüsleri durduran polis, günün erken saatlerinden itibaren adliye önüne de yığınak yaptı. Duruşmaya katılmak için gelen yaklaşık 3 bin kişiye karşı emniyet, 1900 polis, 4 TOMA ve 1 helikopterle "yoğun güvenlik önlemleri" aldı.

Korkmaz ailesi dışında, Berkin Elvan'ın babası Sami Elvan, Ahmet Atakan'ın abisi Zafer Atakan müdahil olmak için mahkemeye başvurdu. Ali İsmail Korkmaz'ın ağabeyi Gürkan Korkmaz da 7 aylık bebeği Ali Yusuf'un da müdahil sayılmasını istedi. Ancak mahkeme heyeti, tüm talepleri reddetti.

4'ü tutuklu 8 sanığın katıldığı duruşmada davanın en önemli tanığı olan ve Korkmaz'ın dövüldüğü sırada sokakta bulunan Semih Berkay Yapıcı dinlendi. Yapıcı, ifadesinde Gezi Parkı eylemine katıldıktan sonra evine dönmek için ara sokaklara girdiğini ve polisin etrafa gaz sıkması sonucu 2 kadınla beraber Harman Ekmek Fırını'na sığındıklarını; fırın içerisinde birinin elinde cop bulunan 2 polisin olduğunu belirtti. Yapıcı, dışarı çıktıktan kısa bir süre sonra, tam sokaktan ayrılmak üzereyken içeriye Ali İsmail Korkmaz ve Doğukan Bilir'in girdiğini söyledi.

Yapıcı katil polis Mevlüt Saldoğan ile gri uzun saçlı diye tarif ettiği katil polis Yalçın Akbulut'un yanı sıra fırıncıların da Korkmaz'ın kafasına tekmelemlerle vurduğunu kaydederek, "Ali İsmail bir an bilincini kaybetti. O an yüzüne baktım. Sakallıydı. Gözleri kapalıydı. Kendine gelmeye çalışırken Mevlüt Saldoğan tarafından ikinci kez darp edildi. Ali İsmail'in arkası toz içindeydi. O derece darp edildi. Kafasına çok sert darbeler aldı. Darbe seslerini duyabiliyordum. Ali İsmail ani bir hareketle kaçtı. Sokağın çıkışında polis Hüseyin Engin ve arkadaşı tarafından bacaklarına copla vurularak darp edildi ve sonrasında gözden kayboldu. Bu arada Mevlüt Saldoğan kaçan Ali İsmail'in arkasından çevirin diye bağıyordu"

Tanıklığı esnasında hayli duygulandığı gözlemlenen Yapıcı daha sonra, sanıklar arasında teşhiste bulundu. Katil polis Mevlüt Saldoğan'ın Ali İsmail Korkmaz'a tekme ile vuran kişi olduğunu teşhis etti. Katil polis Hüseyin Engin'in ise sokaktan çıkarken Ali İsmail'le vurduğunu, Yalçın Akbulut'u ise olay yerinde gördüğünü vuruladı. Ayrıca 4 fırıncıyı da eliyle işaret ederek gösterdi.

Yapıcı kendisine sorulan soru üzerine, kendisinin de eylemlere katıldığını belirtmesiyle katil polislerin avukatı Yahya Ünal'dı, katil Hüseyin Engin'in Ali İsmail'in bacaklarına copla vurduğuna ilişkin bölümü hatırlatarak "O halde neden bacaklarında morluk yok" dedi. Ağabey Gürkan Korkmaz da hukuk fakültesinden sınıf arkadaşı olan Ünal'dı'ya bağırarak "Otopsiye girdin morlukları görmedin mi?" dedi.

Avukat Mutlu Karayılan'ın Berkay Yapıcı'nın konuşması esnasındaki "Elinde cop olan kişinin polis olduğunu nereden anladın" şeklindeki sorusuna Korkmaz ailesinin avukatı Ayhan Erdoğan, "Elinde copla adam dövene polis denir" şeklinde yanıt verince salondan alkışlar yükseldi. Berkay Yapıcı'nın tanıklığından sonra diğer 10 tanığın ifadesine geçildi.

İfadelerin ardından Ali İsmail'in avukatları, tutuksuz yargılanan katil polis Yalçın Akbulut'un tutuklanmasını talep etti. Ardından mahkeme verdiği ara sonrasında, kararı açıkladı.

Mahkeme başkanı, tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devamına, tutuksuz sanık polis Yalçın Akbulut'un ve tutuklulukları istenilen diğer kişilerin tutuklanma taleplerinin reddine karar verdi. 14 saat süren duruşmanın ardından mahkeme, bir sonraki duruşmayı da 14 Temmuz'a ertelendi.

Kararın ardından adliye önünde bekleyen binlerce kişi "Hepimiz Aliyiz, Öldürmekle Bitmeyiz" ve "Katil Devlet Hesap Verecek" sloganlarıyla kararı protesto ettiler.

Erdoğan'ın Double Yolları Kimlere Hizmet Ediyor?

Emrah Tekin

Recep Tayyip Erdoğan, 17 Aralık Rüşvet ve Yolsuzluk Operasyonu sonrası çeşitli miting ve televizyon programlarında yaptığı konuşmalarda, AKP hükümetine yöneltilen yolsuzluk suçlamalarına, 12 yıl boyunca yaptığı duble-bölünmüş yollarla karşılık vermeye çalıştı. Erdoğan'ın konuşmalarında, duble yolları yolsuzluk yapmadıklarının ispatı olarak ortaya koymasının yanı sıra, halka hizmet olarak lanse ediyordu. Peki, cumhuriyet tarihi boyunca 6 bin kilometre yapılmış olan, ancak 12 yıllık AKP iktidarı döneminde 17 bin kilometreye çıkan bu duble yollar asıl olarak kime ve neye "hizmet" için yapılıyor?

2012 Kasım'ında iktidara gelen AKP hükümeti, 2001 krizi etkisindeki durağan ekonomiyi, canlı ekonomiye dönüştürecek bir takım alt-

yapı hamleleri kurgulamıştı. Erdoğan'ın sözünü ettiği bu duble-bölünmüş yollar, işte bu hamlelerden biriydi. Yani dünya standartlarındaki bu yollar ile, halkın bir yerden bir yere ulaşımının ötesinde, AKP'nin kalkınmacı politikaları uyarınca sanayi taşra bölgelerini de kapsayacak şekilde büyüyecek, aynı zamanda neo-liberal politikaları gereği de bu bölgeler de dahil olmak üzere sermaye sirkülasyonunun istikrarı garanti altına alınmış olacaktı. Aynı zamanda, yolların yapım aşamasından başlayarak, taşeronlaşmanın da kurumsal hale gelmesi amaçlandı.

Eski Bayındırlık Bakanı Faruk Nafiz Özak ile Türkiye Yol-İş Sendikası arasında 2005 yılında "toplu sözleşme müzakereleri" sırasında gerçekleştirilen görüşmelerde Karayolları Genel Müdürlüğü'nde

taşeronlaşmaya gidildi. Hızla emekli olan işçilerin yerine "taşeron işçiler" çalıştırılmaya başlandı. Zamanla, KGM bünyesindeki kadrolu işçi sayısı azaldı, bunların yerini taşeron işçiler aldı.

Neredeyse, AKP hükümetinin yapımı ile övündüğü tüm duble yolları, bu işçiler yaptı. İşçilerin, sendikalaşma, kadroya alınma ve toplu iş sözleşmelerinden yararlanma talepleri reddedilince, KGM aleyhine toplam 6420 dava açıldı. Açılan 6420 dava sonucunda işçilerin devletten alacağı toplam para 2 milyar TL. Bu para şu anda yapımı süren 3.Boğaz köprüsünün toplam maliyetine denk düşüyor.

Davalar işçilerin lehine karar veriyse de KGM bu karara uymadı. KGM, işçilerin emeğinden aldığı bu para

ile anlaştığı taşeron şirketlerle yine kölelik şartlarında, yine güvencesiz ve sendikasız olarak çalıştıracağı başka işçilerle "yoluna" devam etti. İşte Erdoğan'ın sözünü ettiği ve iktidarlarına yöneltilen yolsuzluk iddialarının bir nevi antitezi olarak sunduğu duble-bölünmüş yollar hamlesini biraz kazıdığımızda, altından halka yapılan bir hizmetten öte, yaşadığımız coğrafyada ve hatta dünyada kapitalizmin çalışanlara özellikle son yıllarda dayattığı taşeronlaşma gerçeği ile karşılaşıyoruz.

Devletin, AKP iktidarı eliyle, yaşadığı ekonomik istikrarsızlığı, istikrar ve kapitalist büyümeye evriltmeye yönelik "duble-bölünmüş yollar hamlesini" iktidar sahiplerinin halka hizmet demagojisi bir tarafa, bir de bu açıdan görmekte yarar var.

Devrimci Anarşistler İstanbul'u 1 Mayıs Afişleriyle Donattı

Devrimci Anarşist Faaliyet, Anarşist Gençlik ve Lise Anarşist Faaliyet 1 Mayıs öncesi İstanbul'da yaygın bir şekilde afişleme faaliyeti gerçekleştirdi. İstanbul'da otoyol kenarları da dahil olmak üzere, merkezi ve merkezi olmayan birçok noktaya, yaklaşık 10 bin afiş yapıştırıldı.

Devrimci Anarşist Faaliyet afişlerinde "Kazanmak İçin 1 Mayıs'ta Taksim'e" sloganı yer alırken, Anarşist Gençlik de afişlerinde yine Takim vurgusu yaptı ve "Dünyayı Tersine Çevirmek İçin" ibaresini kullandı. Lise Anarşist Faaliyet de 1 Mayıs öncesi yazılımlarında Taksim vurgusu yaparken, afişlerinde ise "Otoriteye Karşı Çıkmak İçin 1 Mayıs'a" söylemine yer verdi.

Devrimci Anarşistler 1 Mayıs afişlemeleri sırasında daha önceki 1 Mayıs çalışmalarında olduğu gibi, zaman zaman devletin kolluk güçlerinin keyfi engellemeleriyle de karşılaştı. Bu engelleme girişimleri dahilinde 2 devrimci anarşist gözaltına alındı.

Meydan Gazetesi'nden 1 Mayıs Öncesi Gazete Dağıtımları

Aylık anarşist gazete Meydan'ın, 1 Mayıs'ın hemen öncesinde çıkan 17. sayısının dağıtımı İstanbul'un farklı bölgelerinde yaygın bir şekilde gerçekleştirildi.

1 Mayıs'tan bir hafta önce başlanan ve hafta boyunca kurulan gazete dağıtım

standlarıyla; Taksim İstiklal caddesinde, Kartal Bankalar Caddesi'nde ve Kadıköy İskele meydanında Meydan'ın toplu şekilde dağıtımları gerçekleştirildi. Ayrıca Mecidiyeköy, Söğütluçeşme, Uzunçayır ve Kartal metrobüs duraklarında gün içerisinde yapılan gazete dağıtımları, 1 Mayıs öncesinde

yoğun ilgi gördü. Gazetemizin yayımlanan her yeni sayısı sonrasında gerçekleştirdiğimiz bu rutin dağıtım faaliyetlerinin yanı sıra, Meydan'ın 17. sayısı Kadıköy, Kartal ve Taksim bölgelerinde esnaf dağıtımlarıyla yaygınlaştırıldı.

1 Mayıs Öncesi Taksim 26A Kolektifi'ne Polis Baskını

1 Mayıs öncesi polis, birçok yerde baskınlar ve gözaltılar gerçekleştirerek insanların Taksim'e gitmesini engellemeye çalışmıştı. 1 Mayıs'tan bir gün önce, Kolektif 26A'nın Taksim'de bulunan kafesine de baskın gerçekleştiren polis, iki 26A gönüllüsünü gözaltına aldı.

30 Nisan günü, arama kararı olduğunu bahane ederek kafeye giren Terörle Mücadele Şubesi polisleri, kafenin tamamını ve içeride bulunan herkesi aradı. 50 kadar polisin yaptığı arama sonucu kafede içerisinde baret olan bir çanta bulundu. Bulunan baretini bahane eden polis, çantanın sahibinin ortaya çıkmasını, aksi takdirde kafede bulunan herkesi gözaltına alacaklarını belirterek insanları tehdit etti. Bu duruma itiraz eden gönüllü Mercan Doğan'ı gözaltına alan polisler, o sırada görüntü kaydetmek isteyen diğer 26A gönüllüsü Onur Özkaya'yı da gözaltına aldı.

Gözaltına alınanlar Taksim Polis Merkezi'ne götürüldü. Burada uzun süre boyunca bekletilen 26A gönüllüleri, daha sonra serbest bırakıldı. 2012 1 Mayıs'ı sonrasında da Taksim 26A Kafe'ye baskın düzenleyen polisin bu yıl gerçekleştirdiği baskın da, anarşist Kolektif 26A'ya yönelik devlet baskısının bir göstergesi oldu.

Ankara, Antalya, İzmir, Denizli Ve Daha Birçok Şehirde Anarşistler 1 Mayıs'ta Meydanlardaydı

Anarşistler coğrafyanın birçok yerinde, 1 Mayıs alanlarındaydı. 1886 Haymarket ruhuyla, kapitalizmin sömürsüne, devlet terörüne, polis şiddetine karşı isyanın daha da büyütül-

duğu 1 Mayıs günü birçok ilde sokaklara çıkan anarşistler, pankartlarıyla, sloganlarıyla 1 Mayıs'ın ruhunu sokaklara taşıdı. Anarşistler Ankara'da Anti Otoriter Blok olarak hareket ederken,

İzmir'de Anarşist Platform, Denizli'de ise Karşın Otonomu olarak alanlardaydı. Antalya'da ise Maki "Haymarket'ten Taksim'e Katil Devlet Her Yerde" pankartıyla sokaklardaydı.

İstanbul 1 Mayıs'ında Devrimci Anarşistler HER YERDEYDİ

Devlet, Taksim Meydanı'ndaki yayalaştırma projesi nedeniyle yapılan inşaat çalışmasını bahane ederek Taksim Meydanı'nı yasakladığı 2013 1 Mayıs'ından sonra, bu yıl da meydanı kapatma kararı aldı. Devletin bu yılki yasaklama gerekçesi ise, denize dolgu olarak yaptığı Yenikap Meydanı'nın bitirilmiş olmasıydı. Devlet yetkililerinin konuya dair açıklamalarında Taksim ve Kadıköy meydanlarının miting ve eylemlere kapatıldığı belirtildi. 1 Mayıs mitingi için İstanbul'da yapılan bir diğer miting başvurusunda Kadıköy için Türk-İş Konfederasyonu'na, Maltepe'deki alan henüz tamamlanmamış olduğundan bu nedenle "sadece bu yıllık" izin verildi.

1 Mayıs günü sabahı, 2013 ve daha önceki yasaklı 1 Mayıs'ardan (2007, 2008, 2009) aşına olunan görüntülerle karşılaştık. Yine "valilik emriyle" kentteki toplu ulaşım neredeyse tamamen durdurulmuştu. Günler öncesinden psikolojik baskı unsuru olarak yayılan "39 bin polis, 50 TOMA" içerikli tehditlere ve

medyada yer alan tatbikat yapan TOMA "haberlerine" karşın, önceden belirlenen üç ana yürüyüş güzergahında binlerce insan bir araya geldi.

Toplanma noktalarından biri olan Şişli'de bulunan DİSK Genel Merkezi önünde, sabahın erken saatlerinde toplananlara çevik kuvvet polisinin biber gazlı ve plastik mermili saldırısı gerçekleşti. DİSK Genel Merkezi önünden Taksim Halaskargazi Caddesi'ne çıkan kitle, buradaki saldırı sonrası Feriköy-Kurtuluş yönüne sürülmek istendi. Abide-i Hürriyet Caddesi üzerinde ve bu caddeye çıkan sokaklar boyunca aralarında Devrimci Anarşistlerin de bulunduğu kitle polisin yoğun saldırısına karşı saatlerce süren bir direniş gösterdi. Polis burada zaman zaman ara sokaklara girerek gözaltılar gerçekleştirdi ve burada bir Devrimci Anarşist Faaliyetli gözaltına alındı. Gözaltına alınan kişi, bir gün sonra serbest bırakıldı.

İstanbul'da 1 Mayıs yürüyüşünün bir diğer toplanma noktası

ise, her yıl olduğu gibi bu yıl da Beşiktaş idi. Barbaros Bulvarı'na çıkan sokaklar, Abbasağa Parkı ve Beşiktaş çarşısı içinde biraraya gelen aralarında Devrimci Anarşistlerin de bulunduğu onbinlerce kişi, sabah 09:00 sıralarında Barbaros Bulvarı üzerinden Dolmabahçe'ye yönelmek istedi. Burada çevik kuvvet polislerinin TOMA'lardan gerçekleştirdiği saldırı üzerine, Beşiktaş İhlamurdere Caddesi ve Köyiçi'ne çekilen ve burada kurdukları barikatlarla direniş hattı oluşturan kitle, yaklaşık 6 saat boyunca polisin yoğun biber gazlı, plastik mermili ve TOMA'lı saldırısına karşı direndi. Devrimci anarşistler Şişli'de olduğu gibi burada da, kara bayrakları ve sloganlarıyla direniş boyunca örgütlü bir duruş sergiledi.

Devrimci anarşistlerin 1 Mayıs'ta bir diğer toplanma noktası ise Mecidiyeköy'dü. Profilo Alışveriş Merkezi civarından Mecidiyeköy'e yönelmek üzere caddeyi sloganlarla trafiğe kapatıp ve barikat kuran direnişçiler, bu bölgede de polisin yoğun sal-

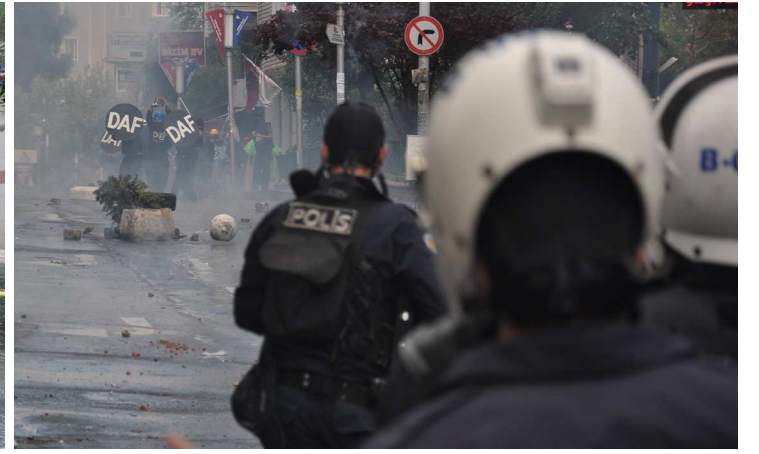
dırısına saatlerce direndi. Devrimci Anarşistler bu bölgede de, zaman zaman diğer devrimcilerle dayanışma göstererek gerçekleştirdiği direniş gözaltı vermeden bitirdi.

Devlet, bu yıl 1 Mayıs'ta da, Taksim Meydanını, meydana çıkan tüm sokakları işçilere, işsizlere, ezilenlere ve devrimcilere kapatmak istesede başaramadı. Aratarak süren polis şiddetine ve devlet terörüne karşı direnenlerle, bu yıl 1 Mayıs'ta "her yer Taksim, her yer direniş" oldu. 171 kişinin gözaltına alındığı 1 Mayıs, polis copu, plastik mermi, tazyikli su, biber gazı ve fişeği sebebiyle oluşan yaralanmalardan İstanbul Tabip Odasına ulanan bilgiler aşağıdaki gibidir.

1 Mayıs 2014 günü En az 4 kafa travması, 1 kulak kesisi, 1 kol kırığı, 1 bacak kırığı, 15-20 gaz kapsülü ile yaralanma, Yüzlerce gaz maruziyeti nedeniyle klinik başvurusu, 1 göz kaybına yol açabilecek göz yaralanması meydana gelmiştir.

MECİDİYEKÖY

BEŞİKTAŞ

Anarşistlerin Ekonomi Tartışmaları (8)

Çeviri: Esen Küçüktütüncü

Meydan Gazetesi'nin Anarşist Ekonomi Tartışmaları yazı dizisine, "Anarşistlerin Seçim Tartışmaları"yla birlikte iki sayılı bir ara vermiştik. Bu sayımızda, Deirdre Hogan'ın "İspanya Devriminde Endüstriyel Kolektifleştirme" yazısının ilk bölümüyle devam ediyoruz. İspanya Devrimi anarşist hareketin en büyük deneyimlerinden

biri olarak sadece anarşist tarihteki önemli yerini korumuyor, aynı zamanda '36 İberya'sında yarattığı ekonomik yöntem ve örgütlenmelerle, toplumsal devrimin nasıl somutlaşacağına yönelik şimdiki anarşist harekete iyi bir perspektif de oluşturuyor. Deirdre Hogan'ın theanarchistlibrary.org ve libcom.org gibi anarşist sitelerde

yayınlanmış yazısını; coğrafyanın dört bir yanında direnişlerin artan bir seyirde izlediği, işçi direnişlerinin işgallere dönüştüğü, özörgütüllüklerin yaşam bulmaya başladığı içinde bulunduğumuz zaman ve coğrafyada, toplumsal devrimi, yaşamsal ve ekonomik bir bakış açısıyla da konuşabilmek adına sizlerle paylaşıyoruz.

İspanya Devriminde Endüstriyel Kolektifleştirme - I

Deirdre Hogan

Anarşizmin toplumsallaştığı alanlar yoğunluklu olarak kırsal bölgeler olsa da, şehirler ve merkezi yerleşim yerleri de bu devrimden etkilenmiştir. O zamanlar İspanya'da 24 milyon olan nüfusun 2 milyonu endüstride çalışıyordu. Bu 2 milyonluk kesimin %70'i de bir bölgede, Katalonya'da yoğunlaşmıştı. Faşist saldırının olduğu bir zamanda, işçiler 3000 işletmenin kontrolünü ele geçirmişti. Bunlar arasında toplu taşıma araçları, nakliye, elektrik ve enerji şirketleri, gaz ve su işletmeleri, mühendislik ve otomobil tesisleri, madenler, çimento fabrikaları, tekstil atölyeleri ve kağıt fabrikaları, elektrik ve kimya şirketleri, cam şişe fabrikaları, parfüm üretim alanları, gıda tesisleri ve bira fabrikaları vardı.

Kolektifleştirmenin yaşandığı ilk alanlar, endüstriyel alanlardı. Ordunun ayaklandığı akşam, CNT genel grev çağrısı yaptı.

Çatışmanın ilk evresi sona erdiğinde, sonraki önemli adımın üretimin devamını garanti altına almak olduğu açıldı. Franco taraftarı birçok burjuva, isyancı ordu güçlerinin yenilgisinden sonra kaçtı. Onların sahip olduğu birçok fabrika ve işletme ele geçirildi ve işçiler tarafından işletilmeye başlandı. Burjuvazinin diğer bölümleri fabrikalarını işletmeye çok istekli olmadı ve Franco'nun amaçları için fabrikalarını Franco'ya hibe ederek kapattı. Fabrika ve işletmelerin kapatılması, düşmanın elini güçlendiren yüksek işsizlik ve sefalet yarattı. "İşçiler içgüdüsel olarak bu durumu anlayarak tüm işletmeleri harekete geçirdi ve kontrol komitelerini kurdu. Kontrol komitelerinin amacı üretim sürecini korumak ve her bir işletme sahibinin finansal durumunu takip etmektir. Birçok örnekte yönetim hızla kontrol komitelerinden, fabrika sahibinin işçilerle birlikte çalışıp aynı ücreti aldığı

öz-yönetim komitelerine geçti. Bu yöntemle, Katalonya'daki birçok fabrika ve işletme, buralarda çalışan işçilerin eline geçmiş oldu." (1)

Gecikmeden, cephenin ihtiyacını karşılamak üzere bir savaş endüstrisinin kurulması, malzemelerin ve milislerin cepheye nakledilebilmesi için ulaşım sisteminin tekrardan harekete geçirilmesi son derece önemliydi. Dolayısıyla ilk kolektifleştirmeler, anarşist militanların durumdan faydalanarak devrimci hedefleri yükseltmesiyle birlikte faşizme karşı zafer kazanmak için gereken fabrikalar ve kamu hizmetlerinde gerçekleştirildi.

CNT'nin Rolü

Bu toplumsal devrimi anlamının en iyi yolu, İspanya'daki işçi örgütlerinin ve mücadelelerin görece uzun tarihsel bağlamında düşünmektir. Kolektifleştirme-

nin en büyük yürütücüsü olarak CNT; 1910'dan beri vardı ve 1936'ya gelindiğinde üye sayısı 1,5 milyonu geçmişti. Anarşist sendikalist hareket, İspanya'da 1870'den bu yana vardı ve ilk kuruluşundan nihai amacını (kısmen) gerçekleştirebildiği toplumsal devrime uzanan süreçte, yoğun toplumsal mücadeleyle "grevler ve genel grevler, sabotajlar, kitlesel gösteriler, mitinglerle; grev kırıcılara, cezaevlerine, davalara, ayaklanmalara, lokavtlara, suikastlere karşı mücadeleyle"(2)- iç içe geçmiş bir tarihi vardı.

Anarşist düşünceler 1936'da daha da yayılmaya başladı. Anarşist yayınların o dönemdeki dolaşımı buna ilişkin bize fikir verebilir; biri Barselona, diğer Madrid'de olmak üzere, iki anarşist günlük gazete vardı. İkisi de CNT'nin yayın organıydı ve her biri 30 bin ve 50 bin arası değişen miktarlarda basılıyordu. Pe-

riyodik çıkan 10 yayın ve birçok anarşist dergiyle beraber 70 bin adet yayın dolaşımdaydı. Tüm anarşist gazetelerde, bildirilerde ve kitaplarda, sendikalarda ve örgüt toplantılarında olduğu gibi, sürekli ve sistematik olarak toplumsal devrim tartışılıyordu. Böylece, İspanya işçi sınıfının radikal karakteri, mücadele ve çatışma yoluyla politikleşirken; anarşist düşüncelerin etkisi, devrim koşullarında anarşistlerin kitlesel halk desteğini alabildiğini gösterdi.

CNT, özünde güçlü bir demokratik geleneğe sahipti. Ücretler ve çalışma koşulları gibi yerel ve acil konulardaki bütün kararları, düzenli olarak toplanan yerel üyeler alıyordu. İşçiler arasında karşılıklı yardımlaşma ve dayanışma güçleniyor, mücadeleleri kazanmanın tek yolu olarak görülüyordu. İşçiler CNT'de yeteneklerini ya da çalışma alanlarını ayırmadan örgütlediler. Başka bir ifadeyle işçiler bir sektörde her bir iş için farklı sendikalar kurmaktansa, her sektör için bir bölümü olan genel bir sendikada örgütlendiler. Sendikaların içinden çıkan ve onların şekillendirdiği devrimci kolektiflerin yapısı, hem sendikaların endüstriyel doğasından, hem de demokratik gelenekten büyük ölçüde etkilendi.

CNT'nin devrime gücünü veren bir diğer önemli özelliği ise doğrudan eylem yöntemini kullanmasıydı. "CNT her zaman, tartışmaları çözmek için işçilerin kendi yaptıkları doğrudan eylem'i savunmuştu. Bu politika, sendikada ve üyelerinde katılımı ve ken-

dine-güveni teşvik etmişti- "bir şeyin çözümlenmesini istiyorsak, bunu kendimiz yapmalıyız" düşüncesi hakimdi. [3] Son olarak CNT'nin yerel özerkliğe dayanan federal yapısı, sağlam ama oldukça merkeziz bir örgütlenme yaratmış, aynı zamanda özgüven ve inisiyatiflerin önünü açmıştı ki bu değerler devrimin başarısına büyük katkı sağladılar.

Gaston Leval, demiryollarının kolektifleştirilmesinde CNT'yle UGT'nin rollerini karşılaştırırken devrim koşullarında doğrudan demokrasi ve özgüvenin önemini altını çiziyor. Demiryolu endüstrisini son derece örgütlü, etkin ve sorumlu bir şekilde yeniden harekete geçiren devrimcileri anlatırken şunları yazıyor: "Bunların hepsi sadece sendikaların ve CNT militanlarının inisiyatifi sayesinde başarılıydı. İdari yönetime hakim olan UGT'liler pasif kaldı, yukarıdan emir gelmesine alıştıkları için, beklediler. Ne bir emir ne de karşı emir gelmediğinde, yoldaşlarımız hızla ilerlemeye devam etti, sadece hepsini birlikte sürükleyen güçlü dalgayı takip ettiler"[4]

Bu mücadele ve örgütlenme tarihi ve anarko-sendikalizmin birleştirici yapısı, CNT militanlarına zamanı geldiğinde toplumu anarşist çizgiler içinde yeniden ve sağlam bir şekilde şekillendirmek için gerekli inisiyatif ve öz örgütlenme deneyimini verdi. "Şunu açıkça söyleyebiliriz ki, yaşanan bu toplumsal devrim CNT'nin üst organlarının aldığı kararlarla çıkmadı... Aniden ve doğalında gerçekleşti... "halk" devrimci vizyon sayesinde esinlenip birden mucu-

zeler yaratacak kabiliyete ulaştığı için değil, tekrar söylemekte yarar var, halkın arasında, aktif olan, güçlü olan ve 1. Enternasyonal ve Bakunin'in zamanında başlayıp yıllardır devam eden mücadeleyi sürdüren büyük bir azınlık vardı." [5]

Anarşist Demokrasi, Kolektiflerde İşbaşında

Kolektifler, işçilerin çalışma yerlerinde öz yönetim kurmasına dayanıyordu. Augustin So-uchy: "İspanya İç Savaşı sırasında kurulan kolektifler işçilerin özel mülkiyet olmadan kurdukları ekonomik birliklerdi. Kolektif tesisleri burada çalışanların yönetmesi, tesisleri onların özel mülkiyeti yapmıyordu. Kolektifin içindeki bireyler, buldukları fabrika ya da atölyeleri satamıyor ya da kiralayamıyordu, sorumlu hak sahibi CNT, yani Ulusal Emek Konfederasyonu'ydü. Ancak CNT'nin bile istediğini yapma hakkı yoktu. İşçiler her şeyi konferanslar ve kongrelerde kendileri kararlaştırır ve onaylardı." [6]

CNT'nin demokrasi geleneğini sürdüren endüstriyel kolektifler, aşağıdan yukarıya yetki verecek şekilde düzenlenmişti. Temel karar organı işçi meclisiydi, ve onlar da fabrikaların günlük işleyişinden sorumlu olacak idari komite temsilcilerini seçiyorlardı. Seçilen bu idari komiteler, toplantı kararlarını uygulamaktan, fabrikadan rapor vermekten işçi meclisine karşı sorumluydu. İdari komiteler ayrıca gözlemlerini genel idare komitesine bildirmekteydi.

Genelde her endüstri, endüstrinin içindeki iş dallarından ve işçilerden delegelerin olduğu merkezi idari komiteye sahipti. Örneğin Alcoy'daki tekstil endüstrisinde 5 temel iş dalı vardı: Dokuma, iplik yapma, örme, tarama ve işleme. Kendilerini endüstri genelindeki komitede temsil etmesi için bu alanlarda uzmanlaşmış işçiler kendi aralarından bir temsilci seçerdi. Teknik uzmanlar da içeren bu komitenin rolü işçiler birliğinden alınan direktiflere uygun bir şekilde üretimi sağlamak, çalışmalar üzerine rapor ve istatistikler derlemek ve son olarak finans ve koordinasyon meseleleriyle ilgilenmekti. Gaston Leval'in dediği gibi : "Hem işgücü dağılımı hem de birleşik endüstriyel yapı için genel yönetim değişmeden kalıyor." [7]

Her aşamada Sendika İşçileri Genel Meclisi en yüksek karar mekanizmasıydı. "Önemli kararlar, yüksek katımlı ve sık sık yapılan genel meclis toplantılarında alınır... eğer bir idari yetkili, birliğin yetkilendirmediği bir şey yaptıysa, bir sonraki toplantıda görevinden alınması muhtemeldi." [8] Raporlar birçok komite tarafından incelenir ve tartışılırdı ve çoğunluk yararlı olduğu kanaatine varırsa yürürlüğe konurdu. "Burada gördüğümüz idari bir diktatörlük değil, tam tersi, meclisin çalışmaları doğrultusunda her uzmanlığın görevini yaptığı işlevsel bir demokrasi." [9]

Dipnotlar meydangazetesi.org internet sitesindedir.

Sömürü Sevap Boko Haram

Mercan Doğan

mdogan@meydangazetesi.org

Boko-Haram nedir?

Boko Haram, Nijerya'nın kuzeyinde 2002 yılında Muhammed Yusuf tarafından kurulmuş Selefi bir gruptur. Radikal İslami kararlarla yönetilen bir Nijerya isteyen grup batılılaşmanın önüne geçmeyi savunur. Bu düşünceyle özellikle hükümet binaları ve Hristiyanlara yönelik saldırılar, kilise bombalama, okul ve karakollara silahlı saldırılar düzenlerler. Grubun hedefleri arasında Batılı turistler de vardır. Grup aktif bir şekilde hareket ettiğinden bu yana çok sayıda turist kaçırılmıştır. Grubun düzenli bir hiyerarşisi ya da yapısı yoktur.

Grubun kurulmadan önce Maitatsine isimli bir başka radikal İslamcı grup olarak hareket ettiği biliniyor. Tüm bu dinsel nedenlerin yanında, Boko Haram, Hausa ve Fulani etnisitelerinin devlet tarafından "etnik temizliğe" maruz bırakıldıklarını da iddia ediyor. Uluslararası Af Örgütü'nün raporları, örgütün etnik temizlik meselesinde çok da yanlış şeyler söylemediğini savunuyor.

Kelime anlamıyla "boko" İngilizce'deki book kelimesiyle aynı anlamı taşıyor. Yani "Kitap ya da Batılı eğitim haram" anlamına geliyor örgütün ismi. Boko, aynı zamanda Latin alfabesiyle yazılan Hausa dili demek. Yani Boko Haram, batılılaşmaya, İslam'la ilişkisi olmayan eğitime karşı bir ideoloji taşıyor.

Örgüt Cihadçı bir grup olduğunu 2009'da açıkladı. Mağrip El-Kaidesi ile ilişki içerisinde olduğu biliniyor. Nijerya içerisindeki Müslüman nüfusla çok ilişki halinde değil. Dahası, örgüt hakkında olumsuz beyanlarda bulunan Nijeryalı birkaç İslam bilginine suikast düzenlenmiştir.

2010'dan bu yana saldırı eylemlerini sürdüren grup, Chibok baskınıyla kaçırdıkları kız öğrencilerden önce, sadece 2014 yılı içerisinde; Federal Hükümet Üniversitesi'ne saldırı sonucu 29 kişi, Izghe Katliamı'nda 106 köylü, Maiduguri'de gerçekleştirilen bombalı saldırı sonucu 31 kişi öldürmüştür.

14 Nisan'da Nijerya'nın kuzeyindeki Chibok kentinde bir okulu basıp, 200'den fazla kız öğrenciyi kaçıran Boko Haram'ın bu eylemi, ilk eylemi olmamasına rağmen geniş yankı buldu. Bu, büyük ölçüde başkentte yapılan Dünya Ekonomik Forumu'nun etkisiyle oldu.

ABD başkanı Barack Obama'nın eşi Michelle Obama'nın "Kızlarımızı Geri Getirin" kampanyasına destek vermesiyle Boko Haram daha fazla görünür olurken, ABD Savunma Bakanlığı da rehinele- rin kurtarılması için destek vere-

ceğini açıkladı.

Boko Haram'ın kaçırdığı kız öğrenciler için başlatılan süreç devam ederken Uluslararası Af Örgütü'nden ilginç bir açıklama geldi; Nijeryalı yetkililer kızların kaçırılacağını bilmesine rağmen harekete geçmedi! Yapılan yazılı açıklamada Af Örgütü, Boko Haram'ın 14-15 Nisan tarihlerinde Chibok'a yapacağı saldırıya ilişkin uyarıda bulunduğunu ancak Nijeryalı yetkililerin acilen harekete geçmemeleri yüzünden böyle bir durumun yaşandığını belirtti.

Farklı İslam örgütlerinden bir- biri ardına kınama mesajları gel- se de, El-Kaide bağlantılı Boko Haram rehinele- ri henüz bırakmış değil.

İklim Değişikliğinin Terörizme Etkileri

Bu eylem ya da Batılıların tabiriyle "İslami Terörizm" Nijerya'da yeni değil. Bu konu kıta çapında sadece Nijerya hükümetinin değil, Batılı ülkelerin de siyasi gündeminde. Sorunu ortadan kaldırma niyetiyle yapılan çalışmalar uzun zamandır devam ediyor.

Toplumsal sorunların çözümün- de, bu sorunların nedenini derinlemesine araştırmak özellikle Batılı devletlerin en iyi bildiği iş!

2009 yılında, Birleşik Krallık Uluslararası Kalkınma Bölümü'nün çalışması, Nijerya'daki bu sıkıntının nedenini açık bir şekilde gözler önüne seriyor; "mevcut toplumsal sorunlar doğrudan iklim değişikliğiyle ilgili."

Bölüm, açıklamasında iklim değişikliği nedeniyle su kaynaklarının azalmasını, bu azalmayla

ilintili çölleşme ve çölleşmenin yarattığı arazi sıkıntısını ve buna bağlı ürün kaybını Nijerya'nın tüm toplumsal sorunlarının nedeni olarak görüyor.

Yine benzer ama daha yakın tarihli ABD Barış Enstitüsü çalışması da durumu "basit bir nedensellik ilişkisi" olarak tarifliyor: İklim değişikliği Nijerya'daki şiddeti arttırıyor. Enstitü, çalışmasında iklim kaymalarına yönelik tedbirsizlikten dolayı hükümeti suçlarken, bu iklim kaymalarının, insanların toprak ve su gibi kaynaklara erişimini azalttığını belirtiyor. Kaynaklara erişim sıkıntısının ikincil sonuçlara da yol açtığı raporda vurgulananlar arasında. Bu ikincil sonuçlar, hastalık, açlık

da. Göçmenlerin bir kısmı büyük şehirlerde çalışıp eve para göndermeye çalışıyor. Geri kalanlar sa Boko Haram'da.

Nijerya ordusu da benzer bir şekilde, iklim değişikliği ve artan şiddet olaylarının farkında olduğunu belirten bir açıklama yaptı. Artan bir şekilde devam eden şiddet olaylarına ilişkin özellikle Borno, Yobe ve Katsina eyaletlerinde 2006-2008-2010 yıllarında olağanüstü hal ilan edildiği yine aynı açıklamada vurgulandı. Mevzu bahis alanlar, şu an Boko Haram'ın en aktif olduğu alanlar.

Enerji Meselesi

Büyük toplumsal sorunları ba-

Açlığı, yoksulluğu, insanların ihtiyaçları olan şeylere erişememesini; dolayısıyla bu durumun yol açtığı toplumsal sorunları "doğal" nedenlerle ilişkilendirmek basit bir amaca hizmet eder. İnsanların yaşadığı koşulları içselleştirmesine...

Mart ayında, bir Shell yetkilisinin yaptığı açıklamaya göre, Nijerya'da ham petrol üretim oranları büyük bir düşüşte. Yani ucuz petrolün sonuna gelindi. Petrol ithalatındaki düşüş, Nijerya gibi petrol devletlerinde sosyal krizlerin oluşmasına neden olur.

Kuzey Nijerya'da, yani Boko Haram'ın kalesinde nüfusun

önem taşıyor. Öte yandan özellikle Nijerya'nın zengin bir kaya gazı havzası olması, Batılı devletlerin bu bölgenin güvenliğini almak istemesinin ardındaki nedenler arasında duruyor.

Nedensellik İlkesini Tekrar Düşünmek

Olağandır ki, her toplumsal, ekonomik ya da siyasal olayın nedenleri vardır. Ortaya çıkan sonucu ilgili bir nedene bağladığımızda, diğer nedenlerden uzak gösterebiliriz. Afrika kıtasındaki açlık, yoksulluk, hastalıkları bugün iklim değişikliklerine ilişkilendirenler; kıtayı ekonomik, sosyal ve siyasal açıdan sömürmeyi politika haline getirmiş kapitalist

Ebubekir Shekau

Boko Haram'ın kurucusu Muhammed Yusuf öldürüldükten sonra onun yerine geçen Boko Haram'ın lideri. Kaçırılan kız öğrencileri satacağını söylediği videoyla iyice ön plana çıkan Shekau, örgütün batı tarzı eğitime karşı olma özelliğini videoda da yansıtıyor. Nijerya'nın "arananlar listesi"nin en başında yer alan Shekau geri kalan Boko Haram komutanları arasında en "deli"si olarak tanınıyor.

ve işsizlik... Durumun toplumsal çelişkilerin artmasına yol açtığı yine raporda vurgulananlar arasında.

Nijerya'daki Ahmadu Bello Üniversitesi de Batılı raporların ışığında, iklim değişikliği ile birlikte yağış miktarının azalmasının ve su seviyesinin 21. yüzyılın en kötü seviyesinde seyretmesinin, Nijerya'nın bazı bölgelerinde petrol kaynaklı (!) sorunlara yol açacağını bildiren açıklamalarda bulundu.

Aynı üniversiteden Boko Haram'la ilgili yapılan bir açıklamada, Boko Haram'ın öncülü olan Maitatsine Seksiyonu üyelerinin büyük çoğunluğunun ekolojik felaketlerin kurbanı olduğunu bildirildi. Yoksulluk, yiyecek ve su kıtlığı, iş ve barınacak yer bulunamamasının insanları Boko Haram'a katılmaya ittiği söyleniyor.

Africa Review'den tespitinde olduğu üzere, Boko Haram askerleri yoğunluklu olarak Nijerya ve Çad'dan gelen, kuraklık ve açlıkla boğuşan insanlardan oluşuyor. Çevre coğrafyalardan Nijerya'ya ortalama iki yüz bin çiftçi ve çoban göç etmiş durum-

sit bir nedensellik ilişkisi içerisinde ele alırsanız, ortaya çıkan sonucun ne olacağını görmek açısından iyi bir örnek Nijerya. Yukarıda verilen örneklerin anlamı şu; açlık, hastalık, terör, işsizlik vb. sorunların nedeni İklim Değişikliği...

Doğal olaylardan kaynaklı yaşanan toplumsal problemler.. Basit nedensellik ilişkisi içerisinde bu önermeye inananacak kurum sayısı oldukça fazla... Bu kurumlar tabii ki gözünü Afrika'nın enerji kaynaklarına dikmiş Batılı küresel şirketler ve bölgede ekonomik ve siyasal hesaplar yapan Batılı devletler.

Afrika'da yaşanan iklimle ilişkili sorunların, su kaynaklarının ve verimli toprağın gittikçe azalmasına etkisi yok demek gerçeklikten uzak olacaktır. Ancak, aynı zamanda bu kaynakların belli tekellerde (özellikle Batılı şirketlerin elinde) olduğunu da hemen eklemek gerek. Çünkü ezilenlerin yaşam koşullarındaki olumsuzluğun kaynağı iklimle değil, doğrudan Batılı devletlerin ve şirketlerin politikalarıyla ilgilidir. Bu noktada, Nijerya'yı Afrika kıtası bağlamından ayrı ele almak anlamsız olacaktır.

%70'i günde bir doların altına çalışıyor, işsizlik ve hastalık oranları çok yüksek. Yani Boko Haram'a katılmak için nedenleri çok. Ekonomik anlamda yaşanan olumsuzluk bunun katsayısını arttırıyor. Boko Haram'a ilişkin Batı'yı bilgilendiren belki de ilk gazeteci olan David Francis bu durumu "Boko Haram'daki gençlerin büyük bir çoğunluğunun radikallikle ilgisi yok, hepsi kötü koşullarda yaşayan insanlardan oluşuyor." diye anlatıyor.

Sahra Çevresi'nde Terörizm

Nijerya; Nijer, Çad ve Cezayir'le beraber Mağrip El-Kaidesi'nin yoğunlaştığı coğrafyalar olarak biliniyor. Bu coğrafyadaki devletlerle beraber ABD mimarlığında imzalanan bir paktla özellikle El-Kaide'ye karşı bir mücadele hattı oluşturuldu.

Bu coğrafyalardan ilk üçü sadece El-Kaide'nin etkinliklerini yoğunlaştırdığı alanlar değil. Buralar aynı zamanda zengin petrol kaynaklarına sahip coğrafyalar. Daha sonra bu paktın, AFRICOM ismiyle ABD ordusuna dahil edilmesi, ABD'nin bu coğrafyadaki hesaplarını anlamak açısından

şirket ve devletlerdir.

Bu nedensellikle saklamaya çalıştıkları sadece, yüzyıllar süren sömürü değil; aynı zamanda yeni sömürü biçimleridir. Boko Haram'ın bu önemli yükselişinden, El-Kaide'nin Afrika'daki gelişiminden özellikle Cezayir İstihbarat Servisi, dolayısıyla ABD, Fransa ve İngiltere gibi devletlerin gizli servislerinin haberi olmadığını düşünmek gerçekçi değildir.

Öncelikli olarak enerji politikaları ve bölgesel siyasal iktidar hedefli dış politikalar konuşulmadan kurulacak her neden-sonuç ilişkisi havada kalacaktır. Bundan sonra yoğunlaşılması gereken, Boko Haram'ın ne kadar "terörist" olduğu ya da "iklim değişikliklerinin toplumsal sonuçları" olacaktır.

Farklı coğrafyalarda benzeri olayların bazılarının neden bu kadar yükseltilip uluslararası gündem yapıldığının "nedenleri"ni iyi düşünmek gerek. Yoksa, Kara Kıta'nın kanı elinde olanların, adalet ve barış getirmek yalanlarıyla yapacağı her müdahaleyi meşru görmek için bir neden bulabiliriz.

2014 Dünya Kupası İnşaatlarında gerçekleşen İşçi Katliamlarına Karşı Brezilya Halkı Direniyor

Bozkurt Toral

Brezilya'da önümüzdeki Haziran ayında yapılacak Dünya Futbol Şampiyonası öncesi, turnvanın başlaması yaklaşırken, daralan zamana rağmen yetiştirilmeye çalışılan stadyum inşaatları işçilere mezar oluyor.

Ülkenin batısındaki Cuiaba kentinde yapımı devam eden ve turnvanın başlamasına az bir zaman kaldığı için inşaat çalışmaları hızlandırılan Arena Pantanal stadyumunda, 32 yaşındaki Muhammed Ali Alfonso isimli işçi, elektrik çarpması sonucu yaşamını yitirdi. Muhammed Ali, kupa maçlarının yapılacağı stadyumların turnuvaya yetiştirilmesi için can güvenlikleri olmayan ve bu sebeple yaşamını yitiren sekizin-

ci işçi.

Kupa maçlarının başlamasına yaklaşık bir ay kaldı, ama stad inşaatları hala sürüyor ve bu gidile özellikle Cuiaba ve Curitiba stadlarının kupaya yetişmesi çok zor gözüküyor.

Dünya Kupası sonrası başkanlık seçimlerine de hazırlanan Brezilya'da, özellikle Rio ve Sao Paulo sokakları hemen her gün yeni bir "kupa karşıtı" eyleme sahne oluyor. Daha önce, ülkedeki birçok sendika, kitle örgütü ve öğrenci derneği, kupanın açılış töreniyle birlikte tüm Brezilya çapında sokak eylemleri gerçekleştirerek, genel grev çağrısı ya-

pacaklarını duyurmuşlardı.

Brezilya'da sokak eylemleri sürerken, devlet yetkilileri de bu eylem ve protestolardan nasibini alıyor. Brezilya Devlet Başkanı Dilma Roussef son hazırlıkları incelemek için gittiği açılış maçının yapılacağı Arena Corinthians Stadi inşaatında protestoların hedefi oldu. Dilma sahada yürüyüp incelemelerde bulunduğu sırada, stad dışındaki "Topraksızlar" hareketi üyeleri de kupaya ayrılan bütçeyi protesto ediyordu.

Direnişçilerim tepkisi ile karşı karşıya kalan bir diğer isim ise, ülkenin futbol efsanesi olarak adlandırılan Pele'di. Pele'nin,

kupa karşıtı direnişçileri eleştiren demeçleri zaten tepki çekiyordu. Ancak, Cuiaba kentinde yaşanan son iş cinayeti karşısında sarfettiği "Bu kazalar normal şeyler, hayatın bir cilvesi, beni asıl endişelendiren işçilerin ölümünden çok havaalanlarının alt yapısının zamanında yetiştirilemeyecek olması" sözleri bardağı taşıran son damla oldu. Sao Paulo sokaklarında kupa için tanıtım filmi çeken Pele, evsizlerin oluşturduğu "Çatisızlar" grubu tarafından protesto edildi.

Pele'nin çekim yaptığı alanın etrafının saran ve çıkış yollarını kapatan yaklaşık 200 kişilik grup, kupaya harcanan paraların evsizlere aktarılmasını istedi.

Güney Sudan'da Ateşkes

2011 yılında Sudan'dan ayrılarak bağımsız olan Güney Sudan'daki iktidar mücadelesinin neden olduğu iç savaşı durdurmak için, 9 Mayıs'ta iç savaşın taraflarınca Afrika Birliği'nin merkezi Addis Ababa'da (Etiyopya) bir ateşkes antlaşması imzalandı.

Güney Sudan'da çatışmalar, Güney Sudan'ın bağımsızlığında önemli yere sahip olan iki karakterden Devlet Başkanı Salva Kiir'in yardımcısı Riek Machar'ı görevden almasıyla başlamıştı. Bunun üzerine Machar'a bağlı bir grup asker başarısız bir darbe girişiminde bulunmuş, sonrasında özellikle petrol ve maden bölgelerini ele geçirmişlerdi. Aylardır süren çatışmalarda binlerce Güney

Sudanlı ölmüş ve yüz binlercesi de göçe zorlanmıştı.

Diğer taraftan Başkan Kiir ve eski yardımcısı Machar Güney Sudan'daki iki farklı etnik grubu temsil etmektedir. Küresel kapitalizm on yıllardır Afrika halklarına etnik temelli iktidar mücadelelerini dayatmaktadır. Machar yanlılarının ilk olarak petrol kuyularını ele geçirmesi aslında bir tesadüf değildir ve

ateşkes antlaşmasının ABD dışişleri başkanının ve BM genel sekreterinin Güney Sudan'a ziyaretinden sonra imzalanması da tesadüf olmaktan oldukça uzaktır. Güney Sudan'daki çatışmalar hangi projenin ürünüyse, ateşkes antlaşması da aynı projenin bir başka yüzüdür. Afrika kıtasında çatışmalar olsa da ateşkesler imzalanırsa da Afrika halklarının sömürsü devam etmektedir.

Şili'de Öğrenciler Direniyor

Şili Devlet Başkanı Michelle Bachelet'in göreve gelmesinden bu yana gerçekleşen ilk öğrenci protestosu, Mayıs ayının sekizinde gerçekleşti. Ücretsiz eğitim talebiyle Şili'de meydanları yıllardır dolduran öğrenciler,

gerçekleştirdikleri bu eylemde devlet terörüne maruz kaldı. 100.000 protestocu taleplerinin duyurulmasını engellemek isteyen kolluk kuvvetlerinin yoğun saldırısına karşı, sokakları direniş alanına çevirdi.

Doğu Ukrayna'da Donetsk ve Lugansk Bağımsızlıklarını İlan Etti

Ukraynalı ayrılıkçılar ve Rusya hükümeti, Doğu Ukrayna'da bu ay başında gerçekleşen referandumdan sonra referandumun sonuçlarını bir zafer olarak değerlendirdi.

Ukrayna genelindeki siyasi ve sosyal karışıklıklar devam ediyor. Putin, resmi olarak Ukrayna'daki rus işgalinin sonlandırıldığını iddia etse de halkın ve uluslararası örgütlerin açıklamaları Ukrayna'daki Rus işgalinin fiilen devam ettiği yönünde. Kırım'dan sonra

ülkenin doğusundaki iki bölgenin daha Ukrayna'dan ayrılması için Rus yanlıları Mayıs ayının başında referandum düzenlediler. Rusya, ayrılık kararı çıkan referandumları bir zafer olarak değerlendirirken bölgeyle ilgilenen diğer siyasi aktörler yapılan referandumların meşru olamayacağını iddia etti. Referandumların sonuçlarına göre Ukrayna'nın doğusunda bulunan Donetsk ve Lugansk bölgeleri bağımsızlığını ilan etmiş durumda.

Militarizme Direnen Kadın Rela Mazali

Röportaj: Merve Arkun
mervearkun@meydangazetesi.org

İsraili Rela Mazali, uzun yıllardan bu yana, antimilitarizmin toplumsal cinsiyet rolleriyle ilişkisine dair yaptığı çalışmalarıyla tanınan bir yazar. Kendisini antimilitarist ve feminist olarak tanımlayan Mazali, özellikle İsrail'de sürmekte olan savaş ortamına, zorunlu askerliğe, etnik ayrımcılığa ve cinsiyetçiliğe karşı mücadele etmekte ve bu alanda çalışmalar yürütmekte.

İsrail'deki zorunlu askerliğe karşı vicdani ret çalışmaları yürüten New Profile'ın kurucularından olan Mazali ile, dünyanın birçok yerinde 15 Mayıs Dünya Vicdani Retçiler Günü etkinliklerinin düzenlendiği şu günlerde buluştuk. İsrail'deki vicdani ret hareketini, New Profile'ı, işgale karşı antimilitarist mücadelenin önemini ve bir kadın olarak antimilitarist mücadelenin toplumsal cinsiyet rolleriyle ilişkisini Rela Mazali'den dinledik.

Merhaba Rela. Sizin de içinde bulunduğunuz ve birlikte mücadele ettiğiniz New Profile, İsrail'de militarizme karşı mücadele etmekte olan örgütlenmelerin arasında en bilinenlerinden. Öncelikli olarak, New Profile'dan kısaca bahsedebilir misiniz?

New Profile 1998'de kuruldu. Kurulumunda ben dahil birçok kadın arkadaşım vardı. Bu süreçte erkek arkadaşlarımız da bizlerle birlikte hareket ettiler. Hareketin içinde güçlü bir queer kanat da var. New Profile'ı toplumun militarizasyonunu önlemek için kurduk. Çünkü İsrail'de insanlar maruz kaldıkları militarizasyonun farkında değil. Feminist bir temelde ve hiyerarşik olmayan bir yöntemle bu organizasyonu oluşturmaya çalışıyoruz. Diğer coğrafyalarda benzer niyetlerle kurulmuş oluşumlarla ilişki halinde olarak mücadele alanını genişletmeye çalışıyoruz.

Vicdani ret, militarizme kar-

şı mücadelemizdeki ayaklardan yalnızca biri. Biz, militarist hizmete karşı her türlü direnişi destekliyoruz. İnsanlara sahip oldukları haklar noktasında bilgiler veriyoruz ve vicdani retlerini açıkladıklarında nelerle karşılaştıklarına ilişkin bilgilendiriyoruz. Dürzü retçilerle yakın ilişkilerimiz var.

Dürzü Retçiler:

İsrail'de yaşayan ve Müslüman olan Dürzüler, İsrail devletinin dayattığı zorunlu askerliği reddetmektedir. Kendilerini Filistinli olarak ifade eden ancak İsrail'de yaşayan Dürzüler, işgale karşı İsrail ordusunda yer almayı reddetmektedir. Dürzülerden bazıları vicdani retlerini pasifist ya da eline silah alma gibi bir zeminde değil, etnik kimlikleri temelinde, bazıları ise dini temelde açıklıyor. Orduya katılmayı reddederek vicdani retlerini açıklayan Dürzü retçiler arasında, askeri cezaevlerine kapatılanlar da vardır.

Militarizmin, yaşadığımız coğrafyada, sirayet ettiği gündelik yaşamlardaki belirleyiciliği çok yüksek. Bu durum İsrail'de de benzer sanıyorum. Buna ilişkin birkaç örnek verebilmeniz mümkün mü?

İsrail 'de özellikle eğitimin bu noktadaki belirleyiciliği çok fazla. Her lisede ordu mensupları bulunuyor ve okullar bazen askeri üslere ziyaretler düzenleniyor. Hatta kreşlerde bile benzer uygulamalara rastlıyoruz. Örneğin öğretmenler çocuklara askerlerin "ne kadar kahraman olduğunu" anlatıyor ve çocuklardan askerler için paketler hazırlamasını istiyor. Sonrasında çocuklar genelde gidip "annelerine" bunu söylüyor ve paket hazırlamak için onlardan yardım istiyor. Bazen ailelerden talepler alıyoruz; örneğin okuldan askerler için paketler istendiğinde, askerler yerine hastanedeki çocuklar için paketler hazırlamak istiyorlar ya da çocuklarının Batı Şeria'ya ya-

pılacak bir geziye gitmesini istemiyorlar.

Bunun dışında, birçok tatil günü, ulusal zafer ya da şehitlik teması ile belirginleşiyor; buralarda yine tehlike, güvenlik ve kahramanlık söylemleri yükseltiyor.

İsrail gibi, sürmekte olan işgal dolayısıyla ordunun dokunulmaz kılındığı bir coğrafyada, zorunlu askerlik karşıtı çalışmalarda bulunmak, antimilitarist mücadele yürütmek zor olsa gerek. Sizler, yürütmekte olduğunuz savaş karşıtı ve antimilitarist mücadeleden ötürü herhangi bir devlet baskısıyla karşılaştınız mı?

Aslında birkaç yıl önce, sanıyorum 2007'de, 20'nin üzerinde barış aktivisti sorgulama için gözaltına alınmıştı. Birkaçının evleri basılmış ve bilgisayarlarına el konulmuştu. İsrail'de psikolojik olarak orduya elverişli olama-

mak, askerlik yapmamak için bir neden. Soruşturma dahilinde, bazı arkadaşlarımız gençlere bunu nasıl yapacaklarını öğretmekle suçlanmıştı. Bir soruşturma açıldı fakat sonunda dava açamadılar. Çünkü onlar için buradan bir dosya çıkarmak çok zordu. Fakat baskının birçok şekli var biliyorsun. Bizler çoğu zaman, deli, marjinal kişiler olarak tanımlanıyoruz. Bu da bir çeşit baskı; çünkü bu yüzden insanlar New Profile ile çok ilişkilenecek de tedirgin olabiliyor.

İsrail'de askerlik zorunlu; fakat bunu reddeden vicdani retçilerin sayısı da hayli fazla. İsrail'deki vicdani retçilerin, ret açıklamalarında ortak bir arka plan söz konusu mu?

Askerlik hizmetini yapmayanları daha önce araştırmıştık. Çoğunun bizimle alakası yok ve vicdani retçi ya da muhalif olduklarını bile iddia edemeyiz ama askere gitmiyorlar. İstemediklerinden ya da ekonomik ya da başka nedenlerle askere gitmiyorlar. İnsanlara askerliğin herkesin paylaştığı bir şey olmadığını göstermeye çalışıyoruz. İnsanlar herkesin askere gittiğini varsayıyorlar ve bu yüzden askere gitmezse farklı, garip, marjinal olacağını, herkesin normalde yaptığı bir şeyi yapmamış olacaklarını düşünüyorlar. İnsanların yarısından fazlasının askere gitmediğini gösterdiğimizde insanlar düşünmeye başlıyor: Ben neden gidiyorum?

Peki siz antimilitarist harekete nasıl dahil oldunuz? Kendi hikayenizi anlatır mısınız?

Ben işgal karşıtı hareketin parçasıydım. 1989'da başlayan 1. İntifada hakkında bir film projesi içerisinde yer alıyordum. Film İntifada'yı yapan askerler hakkındaydı, askerlerle röportajlar yapmıştık. Film süreci, beni insanları orduya katılmaya iten nedenler hakkında düşünmeye itti. Ayrıca çocuklarım vardı ve böyle bir toplumda çocuk yetiştirmenin ne demek olduğunu düşünmeye ve yazmaya başladım. O dönemde Amerika'da okuyan bir arkadaşım bana militarizasyon hakkında yazdığını söyledi. Beni Cynthia Enloe ile tanıştırdı. O dönemde militarizasyon kelimesini bile bilmiyordum. Bana birçok makale gönderdi ve bu konuda çalışmaya başladım.

Daha sonra 1996'da, Netenyahu'nun başbakanlığı döneminde, bir tünelin açılışında çatışma çıktı ve her iki taraftan insanlar yaşamlarını yitirdi. O

dönemde birçok insan barışın geldiğine inanıyordu. Ülkenin her yanından, işgal karşıtı hareketten olmayan kadınlar, "gereksiz savaşa verecek çocuklarımız yok" dövizleriyle gelmiş, kesişim noktalarında duruyorlardı. Kendilerine "Barış Anneleri" diyorlardı. Onları evimin yakınındaki bir kesişimde gördüm ve gidip konuştum. Kendiliklerinden sokağa çıkmışlar ve öğrenmek istiyorlardı. Politik meseleri anlamak istiyorlardı ve kadın ve militarizm üzerine birlikte çalışabileceğimiz bir çalışma grubu kurduk. İsrail toplumunda askere yazılmayı reddeden ya da bundan kaçınan birçok grupla iletişime geçtik.

Ben de o zamandan bu yana antimilitarist mücadele içerisinde hareket etmeye devam ediyorum.

İsrail'de askerlik hizmeti kadınlar için de zorunlu, fakat bunu reddeden kadınlar da var. Vicdani retçi kadınların karşılaştığı başlıca sorunlar neler?

Militarist bir toplum oldukça cinsiyetçidir. Kadınlar askere çağırılıyorlar, bazıları çarpışmalara giriyor, bazıları ise orduyla ilgili işlerde çalışıyor fakat yine de "gerçek askerler" gibi muamele görmüyorlar, ne toplumda ne de askeriye içerisinde. Bu nedenle kadınlar genelde askere gitmeyi reddetmeyi daha kolay buluyorlar. Ordu, birçok kadının reddini kabul ediyor. Kadınların askerlik yapmaması, erkeklere göre daha "kolay". Fakat geçtiğimiz yıllarda biraz daha zorlaştı. Bazı kadın retçiler askeri cezaevine gönderildi. Eğer bir vicdani retçi olarak tanınmaya başlarsanız, işler daha da zorlaşıyor. Sorgulanıyorsunuz, aşağılanıyorsunuz, size inanmıyorlar... Bunlar çok stresli süreçler, genelde ilk görüşmede reddinizi kabul etmiyorlar ve işi yokuşa sürüyorlar. Bu genelde çok uzun sürüyor ne olacağını bilmiyorsunuz.

Bununla birlikte New Profile'da değil fakat daha büyük vicdani ret hareketlerinde de kadınlar çok "önemli" değildir. Kadınlar, devletin gözünde "gerçek askerler" olmadıkları için "gerçek vicdani retçiler" gibi de görünmezler.

İsrail devletinin Filistin topraklarındaki işgali, İsrail'deki antimilitarist hareket açısından çok büyük anlam taşıyor. Antimilitarist hareket, işgale karşı nasıl bir mücadele öngörüyor?

Doğrudan işgale karşı çalışma

yürüten birçok grup var ve biz birçoğuyla farklı nedenlerle bir araya geliyoruz. Barış İçin Kadın Koalisyonu, şu anda bağımsız hareket eden bir yapı fakat ilk kurulduğunda bir koalisyon olarak hareket ediyordu ve New Profil da bu koalisyonu kuranların arasındaydı. Biz bu koalisyonu kurarken, New Profile olarak farklı bir odağımız olsa da, işgale karşı mücadele etmeye odaklanan böyle bir koalisyonun bir parçası olmayı da önemsiyorduk. Şu anda New Profile olarak hala bu koalisyonun eylemlerine katılıyoruz, çalışma gruplarında yer alıyoruz.

İşgale karşı mücadelede sistematik bir programımız yok fakat sistematik olarak çalışma gruplarıyla dayanışma gösteriyoruz. Diğer taraftan İsrail'in militarizasyonu üzerine çalışmalar ortaya koyan bir başka grup daha yok. Biz gruplar arasında çalışmaları önemsiyoruz fakat diğer taraftan toplumu dönüştürmeye çalışmak da önemli. Çünkü böylece işgali, baskıyı ve topraksızlaştırmayı engelleyebiliriz. Tüm bunlar militarizasyonla çok temelden ilişkili. Düşman ve tehdit algısıyla sürekli yeniden üretilen bir durum.

Aslında işgal, İsrail toplumunda militarizasyonun normalleşmesinde ve meşurlaştırılmasında çok büyük rol oynuyor.

Evet, biz de böyle düşünüyoruz. İşgal, militarizasyonun normalleştirilmesi için de bir bahane dönüşüyor. Bu çatışma, iktidarı elinde tutanların kullanabileceği ve onların işine yarayan bir koza dönüşüyor. Toplumsal sorunların üzerini örtüyor. Mesela insanlara cinsiyet rollerine ilişkin bir meseleden bahsettiğinizde, önce çözmemiz gereken başka konular var diyerek, güvenliği konu ediyorlar. Yoksulluk, cinsiyetçilik, ayrımcılık ya da Yahudi toplumundaki ırkçılık, hepsi ikincil sorunlar olarak düşünülüyor. Asıl çelişki burada ortaya çıkıyor. Ve bu arada iktidardakiler yeni neoliberal politikalarını devreye sokarak, yoksulu daha da yoksullaştırıyor. Böylece militarizasyonu, çatışmayı normalleştiriyor ve bunu kendilerine yarayacak şekilde kullanabiliyor.

Son olarak bir kadın ve bir antimilitarist olarak cevabınızı ayrıca önemsedüğümüz bir sorumuz olacak. Cinsiyet politikaları üzerine çalıştığınızı, feminist mücadelenin içinde olduğunuzu aynı zamanda militarizasyona karşı da mücadele içinde de yer

aldığınızı biliyoruz. Peki siz, kadın mücadelesi ve antimilitarist mücadele arasındaki ilişkiyi nasıl ele alıyorsunuz?

Genelde ben bunu şu şekilde tanımlıyorum, militarizasyon her zaman "biz" ve "onlar"a ihtiyaç duyar. "Onlar" hep düşmandır. "Biz" ise kendimizi korumalıyız. "Onlar" "biz"i tehdit ederler ve korkutucudurlar. Algı bu şekilde üretilir. Fakat aslında bence militarizasyonun üç kutbu vardır. "Biz", "onlar" ve "ev". "Biz" askerdir. "Onlar" düşmandır. Üçüncüsü ise "ev" kadındır, o kırılıgandır ve böyle olmak zorundadır. Çünkü böylece düşmandan korunmak için erkeğe ihtiyaç duyar ve erkek de ayrıcalıklarını ve üstünlüğünü buraya koyar. Kadınlaştırılan, kırılğanlaştırılan ve kırılğan olarak kalması gereken bir kutup vardır, böylece onu korumayı vazife edinen erkek kendi ayrıcalıklarını kaybetmeden bu rolünü devam ettirebilir ve "seni ben koruyorum" söylemini tekrarlayabilir. Bu kırılğan kadın, evdeki kadın ve çocuklar her daim idealize edilir. Ev sıcaktır ve hep oraya dönmek istenir, ve asker buna da ihtiyaç duyar. Bir "düşman" olmasa dahi, bu gelecekte olmayacağı anlamına gelmez ve korunması gerek bu kırılğan, zayıf şeye her zaman ihtiyaç duyar. Bu nedenle zayıf, kırılğan ve korunmaya muhtaç olan bu kutup hep böyle kalmalıdır.

Militarist bir toplumda kadın kaçınılmaz olarak, hangi yolla olursa olsun, her zaman daha aşağı bir pozisyonda tutulmalıdır. İsrail çok "modern", çok Batılı görünüyor. Batılı toplumlarda hiç cinsiyetçilik yokmuş gibi bir algı üretiliyor. Kadınlar özgürmüş gibi bir görüntü yaratılıyor. İsrail'de kadınlar o kadar eşit ki, orduya bile katılıyorlar gibi bir hava yaratılıyor. Aslında birçok yönden İsrail toplumunda kadının pozisyonu her daim ikincil. Benim gibi kadınlar, görece ayrıcalıklı olan kadınlar bile ikinci sınıf. Bu nedenle militarizme karşı verilen mücadele, feminist bir mücadeledir. Bu, kadınlara uygulanan ayrımcılığa karşı, başka gruplara uygulanan ayrımcılığa karşı bir mücadeledir. Ve kadınların bu militarizasyonun bir bileşeni olarak bu mücadelede tavır alması oldukça önemlidir.

Röportaj için çok teşekkür ederiz. Erkek egemenliğine, militarizme ve onun devamlılığını sağlayan devlete karşı mücadelenin daha da büyümesi ümidiyle...

Kalekol Sav

Hakkari'nin merkeze bağlı Marünis köyü kırsalında yapımına başlanmak istenen kalekol inşaatına karşı bölge haklı direnişte.

Nisan ayı başlarında kalekol inşaatı yakınlarında direniş çadırları kuran köylüler, 1 Mayıs'ı da Meskan Dağı'nda yaptıkları eylemle karşılamış, bölgede kalekol yapımına karşı sürdürülen direniş bu eylem vesilesiyle kamuoyunda gündeme gelmişti.

Jandarma özel hareket ve çevik kuvvet polisi yaklaşık 3 bin kişinin katıldığı bu eyleme saldırarak çoğunluğu kadın 18 kişinin yaralanmasına neden olurken; bölgede TSK askerlerinin zaman zaman ateş açması sonucu, köylüler jandarmanın saldırması pahasına da olsa, dağın zirvesine yürümeye

çalışmışlardı.

Hakkari Meskan Dağı dışında, Kürdistan'ın diğer bölgelerinde de kalekol inşaatlarına karşı eylemler yapılıyor. Özellikle Amed ve Van civarında yapılan kalekollara karşı zaman zaman eylemler düzenleniyor. Eylemlerde, devletin iddia ettiği gibi "barış" değil aksine savaş hazırlığı yaptığını dikkat çekiliyor. Aslında yakın zamanda yaşanan bir örneği düşündüğümüzde de, sürmekte olan kalekol inşaatlarıyla amaçlananın ne olduğunu görmek daha da kolaylaşıyor.

2013 yılı 28 Haziran'ında Amed-Lice kırsalında köylüler, inşa edilmekte olan kalekolu protesto ederken devlet "Savaş Değil Barış İstiyoruz" pankartı taşıyan köylülerin

üzerine saldırmış, jandarmanın açtığı ateş sonucu 18 yaşındaki Medeni Yıldırım katledilmişti.

Meskan Dağı'nda yapımı devam eden kalekol, Kuzey Kürdistan genelinde devletin yapmakta olduğu 341 yeni kalekoldan sadece biri. Devlet, 2013 yılı başlarında "çözüm süreci" adı altında başlatmış olduğu süreç boyunca toplam 341 kalekol inşa etti.

Yüksek güvenli karakollar olarak bilinen kalekollara ait binalar, 80 santimetre kalınlığında taş duvarlarla, çelik kapılarla, kurşun geçirmez camlarla donatıldı. 12 metrelik nöbet kulübeleri inşa edildi, bu nöbet kulelerine daha "güvenlikli" geçişler sağlamak için tüneller kazıldı.

aştır

Furkan Çelik
fcelik@meydangazetesi.org

Kalekol inşaatlarının yanı sıra bölgede, güvenlik barajı adı altında Şırnak-Güney Kürdistan sınırında 11 barajın yapımı devam ederken, büyük bölümü Güney Kürdistan sınır hattı boyunca uzanan 820 km'lik "güvenlik yolu" yapılmışken; Dersim de, Munzur Vadisi üzerinde yapılan 4 güvenlik barajının, Çemişgezek ilçesinde Tagar Suyu, Aliboğazi'nde ve Siirt'te Botan Çayı üzerinde de baraj yapımları sürüyor.

Yani, devlet bir yandan Kürt halkı ile "barıştırdığını", çözüm sürecinde olduğunu iddia ediyor; bir yandan da yüksek güvenlikli kalekollarıyla, tünelleriyle, barajlarıyla Kürdistan'da savaşı yeniden üreterek, savaşın devamlılığı için çalışıyor.

Suriye'deki Savaşı Türkiye'deki Yaşama Tercih Etmek

Hüseyin Civan
hcivan@meydangazetesi.org

Belki biraz alıştık. Arapça sözlerini anlamasak da halinden dilendiği belli olan küçük çocuğu, artık ilk zamanlardaki gibi karşılamıyoruz. Biliyoruz onu, savaştan kurtulup İstanbul'a kadar gelebilmiş mülteci ailelerin çocuklarından biri o. Ya Küçükpazar'da, ya Sultançiftliği'nde ya da Ümraniye'de kalan diğer mülteci ailelerle beraber yaşıyor.

Sadece İstanbul'da farklı semtlerde değil, coğrafyanın dört bir yanında rastlamak mümkün ona. Mülteci kamplarındaki "insani" koşullarda yaşayamayıp, bilmedikleri bir yerde, bilmedikleri bir dilde, bilmedikleri bir kültürün içinde yaşamak zorunda bırakılan diğerleri gibi.

Ailesi günde çalışılabilecek en az ücretin de altında bir ücrete tekstil atölyelerinde, fabrikalarda çalıştırılırken, o da birkaç lira kazanmanın hesabını yapıyor.

Savaştan Kaçanlar

Birleşmiş Milletler Mülteci Örgütü, Suriye'de devam eden savaştan dolayı yaşanan zorunlu göçü yakın tarihte yaşanan en büyük göç olarak niteliyor. Suriye'de yaşayan halkların neredeyse yarısı zorunlu göçe maruz kalmış gözüküyor. Komşu coğrafyalara sığınanların sayısı hemen hemen 2,5 milyonu buluyor.

Yaşadığımız coğrafyaya, resmi rakamlara göre beş yüz bin Suriyeli mültecinin geldiği söylenece de, asıl rakamın 1 milyonun biraz üzerinde olduğu biliniyor.

Farklı coğrafyalara göç etmek zorunda kalanlar, buralarda yaşadıkları sıkıntıları aşmanın tek yolunu, savaş sonrasında, yaşadıkları topraklara geri dönmek olarak görüyorlar. Savaşla geçen her gün, bu umudu biraz daha tüketiyorlar.

Dış Politikayı İçeriden Görmek

Halbuki, savaşa ilişkin tutumunu belirginleştirdiği andan itibaren TC Devleti, savaş mağdurlarına kapılarını açmış olmakla övünüyor. Bu yaklaşım Tayyip Erdoğan'ın "Esed"li konuşmalarının hepsinde vardı. Katledilen, baskılara, zorunlu göçlere maruz bırakılan Suriye halkına "abilik" yapma görevini "eccad"dan alınan bir sorumlulukla yerine getirmeye and içmişti Erdoğan.

Savaşa yönelik batılı desteği alamayan, öte yandan savaştan beklediği gibi bir kazanım elde edemeyen devlet, 1 milyonun üzerindeki mülteciyi kendi kaderine bıraktı. Onlarca sorunla başedip yaşamaya çalışan mültecilere yönelik bu politika devletlerin savaş politikasıdır.

Duygusal motivasyonlarla savaşını meşrulaştırmaya çalışan devletler, önem hatta kutsiyet atfettikleri şeyleri, siyasi ve ekonomik çıkarları için bir anda harcamaya hazır dırlar. Bu devletlerin savaş politikasıdır.

Türkiye'den geriye dönenler var bir de... Suriye'deki savaşı buradaki yaşama tercih edip geri dönenler...

TARLATABAN

Röportaj: Özlem Arkun

Kolektif emek ve paylaşım ilkeleriyle kurulan, yatay ilişkilerle işleyen, herkesin alabildiğince sorumluluk aldığı; beraberce karar verdiği süreçlerle, ırk, din, dil, cinsiyet, cinsel yönelim ayrımı yapmadan, bütüncül mücadelenin küçük parçalarından birini oluşturmaya başlayan, Boğaziçi Üniversitesi arazisinde tarım yapan, Tarlataban Kolektifi gönüllülerinden Çiğdem Artık ve Mustafa Kaba ile konuştuk.

Tarlataban projesi nasıl bir fikirle yola çıktı?

Ucuz ve nitelikli yemek ihtiyacımızı nasıl karşılayacağımız ilk kez 6 Aralık 2011 tarihinde başlayan, yaklaşık 80 gün süren Starbucks Karşı-İşgali esnasında dillendirilmeye başlandı. Weranşar ve Gewer'de gerçekleşmiş Ax u Av Kolektifi'ndeki izlenimlerini aktaran arkadaşlar böyle bir projenin tahayyülünde bizimle oldular.

Hep beraber bir araya geldiğimizde süreç içerisinde özen gösterilmesi ve bağlı kalınmasına gerek gördüğümüz ilkelerimizi tartıştık. Ortaklaşa bir metinde karar kıldık. Amacımızı ve ilkelemizi belirlemek için oluşturduğumuz bu metin, fiziksel işlerin yoğunlaştığı bugünkü gibi süreçlerde de geri dönüp bakabileceğimiz bir rehber konumunda. Gündelik çabalar içerisinde insan daha öncesinde karar kıldığı bu amaçlardan uzaklaşabilir. Ne var

ki çalışmaların en başındaki tartışmalarımızdan ortaya çıkan bu metin şu günlerde karşı karşıya kaldığımız handikaplarla nasıl başa çıkacağımız noktasında bize kolaylık sağlıyor.

Öğrenci kantini tartışmalarında gıda temini konusunda gıda kolektifi ve Tarlataban projeleri ortaya kondu. Kampüsteki gıda ihtiyacını karşılamayı hedefleyen bir tarımsal üretim olmalı yönünde fikirler ortaya çıktı. Kampüsün kendine yeten üretimi sağlayabilecek alanlarının olduğunu öngördük. Bu alanlarda başlangıçta ihtiyacı karşılayacak tarımsal üretimi, ilerleyen süreçte de hayvancılığa adım atabileceğimizi düşündük.

Şubat ayında burası karla kaplıydı. Mart- Nisan aylarında 20-30 kişiyle, iki aylık tartışma sürecinden sonra bu çalışmayı yürütmeye başladık.

Tarlataban nasıl ve ne çerçevede örgütleniyor?

Tarlataban, gönüllülük esasına dayanan bir sistem, değişik niteliklerdeki insanların bir araya gelmesiyle oluşan bir çalışma grubu.

Birbirimizle, okul içinden ve dışından katılan gönüllüler ve "dış dünyayla" ilişkiler kurarak, yatay olmaya çalışarak - herkesin alabildiği kadar sorumluluk aldığı, kararlara, bir sonraki adıma beraber karar verdiği süreçlerle. Irk, din, dil, cinsiyet, cinsel yönelim ayrımı yapmadan kampüste bütüncül bir sistemin küçük parçalarından birini oluşturmaya başlıyoruz.

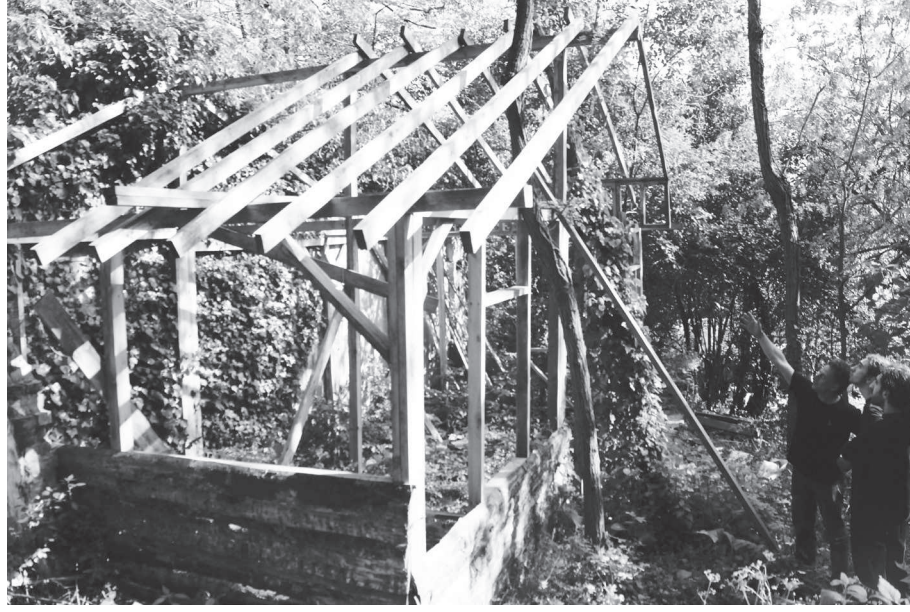
Tarlataban'ın amacını belirleyen temel düşünceler nelerdi?

Kent koşullarının sınırlandırdığı yaşam alanımızda gıda ile olan ilişkimizi değiştirmenin, tüketici

yerine üretici olmanın, bunu da elbirliği ile yapmanın önemli ve gerekli olduğunu düşünüyoruz. Bu kolektifi, gıdanın üretimden başlayarak soframıza ulaşmasına varan süreçte kapitalist üretim ilişkilerinin bize dayattığı adaletsiz ve ekolojik dengeyi yok sayan/eden sisteme karşı üretilen alternatif pratiklerin bir parçası, bir adımı olarak görüyoruz. Şehir yaşamının kopardığı toprakla olan ilişkimizi yeniden kurabilmek ve geliştirmek; bunu da beraber üretmek ve düşünerek yapmak istiyoruz.

Takınmaya çalıştığımız tavır uzun vadede piyasanın içinde, piyasaya karşı oyunbozan bir karaktere sahip olmalıydı.

Tükettiğimiz yiyecekler nereden geliyor? Bu yiyeceklerin soframıza gelene kadar içinden geçtiği aşamalar ne kadar adil? Kafamızda bu sorularla gıda politikaları üzerine bir dizi tartışma gerçekleştirdik.

Gıda politikalarında takındığınız tavırdan kısaca bahsedebilir misiniz?

Bu kolektifi, gıdanın üretimden başlayarak soframıza ulaşmasına varan süreçte kapitalist üretim ilişkilerinin bize dayattığı adaletsiz ve ekolojik dengeyi yok sayan/eden sisteme karşı üretilen alternatif pratiklerin bir parçası, bir adımı olarak görüyoruz. Şehir yaşamının kopardığı toprakla olan ilişkimizi yeniden kurabilmek ve geliştirmek; bunu da beraber üretmek ve düşünerek yapmak istiyoruz.

Abdullah Aysu ile görüşmemiz özellikle bu konuda etkili oldu. Tohum takaslarında özellikle dikkat edilmesi gerekenleri vurguluyor. Gelişigüzel gerçekleşen tohum takaslarında doğal yaşam alanlarından koparılan tohumların başka coğrafyalara taşınmasının ekolojik uyumu bozan etkilerine vurgu yapıyor. Çengelköy Hıyırı gibi anayurdu İstanbul bölgesi olan türlerin ekimine öncelik vermek, "yerel tohumların yerelde kalması" düşüncesinin bizim açımızdan örnek bir uygulamasını teşkil ediyor.

Bu seneki planlarımız arasında İstanbul köylerini dolaşarak tohumları toplama yönünde bir fikrimiz vardı. Mesela Kilyos Gümüşdere'den salatalık fideleri aldık.

Tohumları ve fideleri şimdiye dek nasıl elde ediyordunuz?

Tohumları başlangıçtan bu

yana genellikle takasla temin ediyoruz. Anadolu'nun pek çok bölgesinden tohumlar geliyor. Yurtdışından da özellikle Yunanistan'daki kolektiflerle tohum takası noktasında dayanışma içerisindeyiz.

Gezi sonrasında oluşturulan İstanbul içerisindeki bostanlardan gelen tohumlardan toprağa dikilmek üzere fideler yetiştirip onlara gönderiyor, dayanışma gösteriyoruz. Bu bostanlarla kurduğumuz ilişkiyi Bostan Dayanışması adıyla kurduğumuz birlikte sürdürüyoruz.

Tohum ya da fide istemek için görüştüğünüz köylülerle ilişkiniz nasıl?

Köylülerle ilişki kurmak, bostanlarla ilişki kurmaktan çok daha zor. Çünkü köylüler bunları hobi olarak yapmıyor, yıllardır yaşamlarını bu yolla sürdürüyorlar. Köylüler tarafından marjinal bir grup gibi ya da heyecanlı bireyler gibi görülmemek istemiyoruz. Öte yandan piyasa karşısında ezilmemesi için köylülerin de örgütlenmesi, kooperatifleşmesi gerekiyor. Biz de ilişkilerimizi bu fikirlere olanak tanıyacak ölçüde geliştirmeye çalışıyoruz.

Şirketlerin tohum politikalarına karşı yerel tohumları korumak, çoğaltmak ve dağıtmak çok önemli. Bunu gerçekleştirmek için kooperatiflerle ve kolektiflerle ilişki kurarak ilerlemek gerekiyor. Bu özellikle aracıyı ortadan kaldırmak adına önemlidir.

Doğal tarım, permakültür, or-

ganik tarım gibi pek çok yöntem dillendiriliyor siz bu ifadelerden herhangi birini sahipleniyor musunuz yoksa kendi yöntemleriniz mi gerçekleştiriyor?

Köylerde insanlar hemen hemen her gün toprakta olurlar. Ancak biz burada, kentte, kendi gerçekliğimizle yaşıyoruz. İçinde bulunduğumuz koşullara göre davranıyoruz.

Kendi yöntemimiz içinde bulunduğumuz bölgenin koşullarına göre şekilleniyor. Uyguladığımız yöntememize permakültür ya da başka bir ad vermiyoruz. Aslında permakültüre pek yakın değiliz. Geleneksel tarım, bilge köylü tarımı gibi daha genel bir tanımla adlandırılabilir kullandığımız yöntemler.

Tarlataban arazisini nasıl kullanmaya başladınız?

Bu arazi üniversiteye bağlanmış. Üzerinde herhangi bir yapının inşası yasak. Üniversitenin de hiçbir şekilde kullanmadığı bu araziyi kullanmak için izin aldık.

Üniversitenin Çevre Kulübü'nün bir etkinliği olarak Tarlataban projesini gösterdik. Çevre kulübü resmi alanda bize bir araç teşkil ediyor.

Şu ana dek hasatlarda hangi ürünleri elde ettiniz ve bu ürünlerle neler yaptınız?

Şimdiye dek; domates, biber, soğan, sarımsak, marul, roka, buğday, bakla, fasulye, ayçiçeği gibi pek çok ürün yetiştirdik.

Önceki sene 185 kökten 1 tona yakın domates elde ettik. Bu domateslerin tüketimden ve satıktan arta kalan kısmını ayıklayıp dilimleyerek konserve haline getirerek değerlendirdik. Bu konserve de BÜKOOP (Boğaziçi Üniversitesi Kooperatifi) aracılığıyla satışa çıkardık.

Ayrıca yemekhane boykotunda tarladan elde ettiğimiz ürünlerin bir kısmıyla yemek dağıttık. Burada üretilen ürünler sadece üniversite içerisinde kalmıyor. Örneğin en çok ürettiğimiz ürünlerden domatesin bir kısmını Göçmen Dayanışma Mutfağı'na dayanışma olarak göndermiştik.

Karar alma süreçleriniz nasıl işliyor?

Fiziksel işlerde gönüllü olmakta sorun yaşamıyoruz. Ancak karar alma süreçlerindeki tartışmalarda katılım çok önemli. Biz de buradaki arkadaşlarımızın bu tartışmalarda daha aktif yer alması yönünde çaba gösteriyoruz. Ayrıca karar alma sürecimizin büyük bölümü toplantılardan ziyade fiiliyatta gerçekleşiyor. Tarlada iş yaparken kolektif düşünüp kolektif yaşıyoruz.

Peki, önümüzdeki dönemde Tarlataban'da ne yetiştireceksiniz?

Tohum çeşitlenmesi için farklı ekimler yapıyoruz ancak önceliğimiz yine domates ve balkabağı. Domates konserve yapılabiliyor ve balkabağı da uzun süre bozulmadan saklanabiliyor.

25 Nisan Cuma, Kadıköy

Çernobil katliamının 28. yıldönümünde 25 Nisan Cuma günü, yaşam savunucuları Kadıköy'de buluşarak bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Aralarında Patika Ekoloji Kolektifi, Kedi Kolektif, Şavşat Derelerin Kardeşliği Platformu, Galyan Vadisi, Karaburun Yarımadası Ortak Yaşam Platformu, Munzur Koruma Kurulu, HDK Ekoloji, Pangea Ekoloji, Peri Suyu Koruma Platformu, Senoz Vadisi Koruma Platformu, Tarlataban, Yeşil Direniş Gazetesi, Ziraat Mühendisleri Odası, Tarım Orkam Sen, Sağlık Emekçileri Sendikası, Eğitim Sen, İnşaat İşçileri Sendikası, Anarşist Gençlik, AKA-DER, KAYY-DER, Kaldıraç ve TÖPG'nin olduğu pek çok ekoloji örgütü, dernek, sendika ve kurumun desteklediği yaşam savunucuları, Kadıköy Boğa Meydanı'nda toplanarak, Kadıköy İskele Karakolu önüne yürüdü.

Eylemde "Nükleere inat yaşasın hayat", "Katil Çernobil, bu kaçınıcı ölüm" "Santral Yapma Boşuna, Yıkacağız Başına" sloganları atılırken, nükleer santrallerin yanı sıra hidroelektrik ve termik santral, güneş

ve rüzgar tribünleri gibi diğer enerji santrallerinin yaşamı yok ettiği vurgulayan sloganlarla yürüyüş devam etti.

Hiroşima ve Nagasaki'ye atılan atom bombalarına ve Çernobil ile Fukuşimada patlayan nükleer santrallere birlikte vurgu yapılarak "Hiroşima, Nagasaki, Fukuşima, Çernobil; Savaşçıl Barışçıl Nükleere Hayır" sloganının atıldığı eylemde aynı zamanda, devletlerin nükleer enerji politikalarına dikkat çekildi.

Yürüyüş esnasında ve Kadıköy İskelesi önünde yapılan basın açıklaması sonrasında, patlamalarının ardından etkisini halen sürdüren nükleer santrallere atıfta bulunan; üzerlerinde "Çernobil" ve "Fukuşima" yazılı bacalardan duman çıkması dikkat çekti.

Basın açıklamasının ardından 26 Nisan Cumartesi günü Sinop'ta gerçekleştirilecek olan Sinop Nükleer Santral İstemiyor Mitingi'ne katılmak üzere yola çıkacak yaşam savunucuları uğurlandı.

26 Nisan Cumartesi, Sinop Diyohen Heykeli önü

Arhavi HES'lere Direniyor

Arhavi Belediyesi'nin HES projelerinin önünü açan imar değişikliği kararı sonrası hız kazanan HES projelerine karşı Arhavi halkı sokaklara çıktı.

Kamilet Vadisi'ndeki Cihani Deresi üzerinde geçen yıl yapımına başlanan 14 megavatlık Kavak Hidroelektrik Santral projesini protesto eden Arhavi Doğa Koruma Platformu, şehir içerisinde

gerçekleştirdikleri yürüyüş sonrası bir basın açıklaması yaptı.

Açıklama sonrasında Arhavi Doğa Koruma Platformu adına söz alan Ozan Nazım Esen, "Enerji üretme adına amaç, su kaynaklarımızı ve suyumuzu kullanım hakkını tümüyle ele geçirmektir. Bizler özgürce yaşamak, nefes almak ve doğa ile iç içe sürdürdüğümüz yaşamımızı yıl-

lar evvel olduğu haliyle sürdürülebilmek istiyoruz. O zaman artık bu katliamlara bir an evvel tek yürek olup dur demeliyiz ve haykırmalıyız. Biz Arhavi'li olarak HES istemiyoruz. Vadilerimizde taş ocağı istemiyoruz." şeklinde konuştu.

Açıklamanın ardından "HES yapma boşuna, yıkacağız başı-

na" sloganlarıyla Konaklı köyündeki HES şantiye alanına gelen köylüler, polis tarafından durduruldu. Polis, köylüleri bölgeden uzaklaştırmaya çalışsa da başarılı olamadı. Arhavi halkı, tarafından bölgeden uzaklaştırılmaya çalışılsa da direniş sonlandırılmadı. Yaşamını savunan Arhavi halkı HES projesini gerçekleştirecek şirketin önüne direniş çadırı kurdu.

ŞIRNAK'TA TERMİK SANTRALE HAYIR

Ciner Holding'in Şirnak'ın Top-tepe Köyü'nde yapmayı planladığı termik santral, Ciner Holding'e ait medya şirketi Habertürk'ün Taksim'de bulunan binası önünde protesto edildi.

Yaşam savunucuları yaptıkları basın açıklamasında, Şirnak'ta yapılması planlanan santralin bir katliam olduğu vurgulandı.

#DirenŞirnak dövizlerinin taşıdığı eylem sonunda yaşam savunucuları, Habertürk binasının önüne "Ölüm değil yaşam istiyoruz" yazılı bir tabut bıraktı.

Şirnak Çevre Platformu ve Şirnak Gençliği'nin düzenlediği, Patika Ekoloji Kolektifi'nin de katıldığı eylem, sloganlarla sonlandırıldı.

Bakırköylüleri Ağaç Kıyımına Direniyor

Bakırköy'ün Yenimahalle semtinde yaşayanlar, 13 Mayıs Salı sabahı uyandıklarında mahallelerindeki ağaçların kesildiğini fark ettiler. Marmaray'ın Yenimahalle İstasyonu için yol genişletme çalışması kapsamında 100 ağacın kesildiğini belirleyen Yenimahalle halkı bir araya gelerek iş makinelerini durdurdu.

Olayla ilgili açıklama yapan, Bakırköy Belediyesi "Kesim

Marmaray'ın Yenimahalle istasyonu için yol genişletme çalışması. Orman Müdürlüğü de ağaç kesimine izin vermiş, proje Ulaştırma Bakanlığı'na ait" açıklaması yaparken, ağaç kıyımına izin vermeyen mahallelilerden Adem Can ise "Biz geldiğimizde 100'ün üzerinde ağaç kesilmişti. Yaklaşık 10 kişiydik, dozerleri durdurduk ama yarın yine devam edecekler" şeklinde konuştu.

Yaza İncecik Girmek İçin ŞOK DİYETLER

“ **Yavaş yavaş zayıflayamıyor, her şeyden bir anda elinizi eteğinizi çekip gözle görülür bir kilo mu vermek istiyorsunuz? 3 günde 5 kilo verebilirsiniz. Eğer böyle düşünenlerden biriyseniz 'İsveç Diyeti'ni uygulayabilirsiniz, ancak...**

Yaza incecik girmek ya da fazla kilolardan kurtulmak için yeme alışkanlıklarında radikal değişiklikler yapmak şu günlerde pek çok sofrada tartışma konusu. Birbirinden ilginç fikirler, irade denemeleri, kararlılık yeminlerinin ardı arkası kesilmiyor. Şüphesiz bu durumun aktörleri, bahsedeceklerimden kat kat fazlasını biliyorlar. Ancak gününbirlik yaşamda reflekslere indirgenmiş bu yaklaşım ve davranışları da yeniden gözden geçirmek şu zorlu günlerde yararlı olabilir.

Zayıflamanın Mucize Yöntemi: İsveç Diyeti

Evet, akla ilk gelen soru: Neden İsveç? Daha önce diyetlerle ilgilenenler şaşırılmayacak; diyetin İsveçle hiçbir alakası yok. Olması da gerekmez zaten. Önemli olan ilgi çekici bir isme sahip olması ve akılda kalıcılığı. Gerçi İsveç pek çok kez İsviçre ile karıştırılıyor olsa da bu, diyetin ilgi çekiciliğini azaltmıyor.

Diyet 13 gün sürüyor. İnternette, diyet listesinin dolaştığı sayfalarda 13 gün diyeti ve Danimarka diyeti gibi farklı isimlerdeki diyet listeleriyle de görülebiliyor. Dahiyane diyetin mucidi edalarındaki internet sitesindeki yorumlarda görüldüğü kadarıyla 2. güne kadar sorular ve yorumlar yoğun seyrediyor, 6. günden sonrası ile ilgili de neredeyse hiçbir yorum yok. Zira listeye göz

attıkça 7. günün akşam menüsü dikkat çekiyor: Yok!

Diyeti Türkçeye kazandıran şahıs da öyle radikal değişiklikler yapmış ki zaten akıllara zarar olan diyetle deyim yerindeyse tuz biber ekmiş. Pek çok günün öğle ve akşam yemeği Lunch ve Dinner kelimeleri dolayısıyla karıştırılmış. Örneğin 4. günün İngilizce menüsünde "Lunch: 200 ml orange juice + 1 can of natural yogurt" (Öğle yemeği: 200 ml -yani 1 su bardağı- portakal suyu + 1 kutu -yani ne kadar olduğu belirsiz miktarda- doğal yoğurt) önerilirken bakalım Türkçeye nasıl geçmiş: Akşam: 2 dilim portakalın suyu, 100 gram yoğurt. Yoğurdun miktarı hangi kutuya göre hesaplandı bilinmez. Ancak bir portakalın hangi 2 diliminden 1 bardak portakal suyu çıkacağına sorgulamaya bile gerek yok.

Kahvaltılar ise başlı başına fiyasko. Diyetin en mantıklı kahvaltısı 12. günün sabahında: 1 havuç. Tabii eğer o güne kadar gelebilirseniz. Diğer günlerde ise kahvaltılar genellikle 1 fincan kahve ve kesme şekerle geçitiriliyor. Evet yanlış duymadınız, bildiğimiz rafine kesme şeker.

Zayıflatacağını İddia Eden Diyette Kesme Şekerinin İş Ne?

Sağlıklı beslenmenin gerekliliğini söyleyen bu diyet sayfası

hangi akla hizmet onca işlemde geçirilmiş bir maddeyi tüketmemiz gerektiğini söyleyebiliyor?

Diyette önerilen kesme şeker aslında şeker kamışı, şeker pancarı veya nişasta bazlı (mısır gibi) bitkilerden, fabrikasyon ortamda ileri teknoloji ve kimyasal katkılarla üretilen kristal şekerin kömür, hayvan kemiği külü, ya da sentetik reçinelerle ağartılmasının ardından kimyasal yapıştırıcılarla sıkıştırılmasıyla şekillendirilmiş küp hali.

Şekerin Ne Zararı Var?

Şeker bilindiği üzere karbonhidrat sınıfı yiyeceklerin basit yapılı bir türüdür. Doğal yollarla tüketeceğimiz besinlerin beyindeki dahil tüm sinir hücrelerinin kullanacağı yapıya dönüştürülmesi ihtiyaç duyulan hızda ve vücudun kontrolünü sağladığı miktarda gerçekleşir. Rafine şekerin yendiği gibi, vücutta herhangi bir kontrol mekanizmasının düzenlemesine fırsat tanımadan kana karışması ilk olarak kan şekerini yükseltmektedir. Kanda yükselen şeker oranına yanıt olarak pankreastan insülin hormonu salgılanır. Bu hormon kanda dolaşan şekerin hücreler tarafından bir an önce kullanılması ya da depolanması mesajını taşır.

Rafine şeker içeren gıdalar glikozun kandaki ani artışına cevap olarak üretilen yoğun miktarda

insüline karşı zamanla duyarsız hale gelir. Ve yapmaları gerekeni anlamak için daha fazla uyarıya yani insüline gereksinim duyarlar. İnsülin duyarlılığının azalması durumu Tip 2 Diyabet olarak adlandırılır. "Bende şeker var" diyen pek çok kişinin bahsettiği de kısaca bu durumdur.

Rafine Şekerin Beyinde Yol Açtığı Zarar: Bağımlılık

Beyin hücreleri, nöronlar, sadece şekerle beslenirler. Öyle ki beyni ve omuriliği çevreleyen zarın içindeki Beyin Omurilik Sıvısı'na yalnızca şekerin giriş yapma ayrıcalığı vardır. Nöronlar insülinin mesajında belirtilen "kullan ya da depola" komutunda depolama işlevine sahip olmadığı için yalnızca kullanabilirler. Yine depoları da olmadığı için kendilerine sürekli olarak hazır şeker gönderilmelidir. Vücut bunu karaciğerin ve pankreasın büyük role sahip olduğu bir mekanizmayla kendiliğinden yapar. Keza kandaki şeker oranı düştüğünde beyin şekeriz kalıp komaya girecektir. Diyabet hastalarının yanlarında kesme şeker taşıması komanın önüne geçmek içindir.

Şekerden bahsettiğimizde vitaminden, mineralden, liften, enzimden arındırılmış sadece kaloriyle ifade edilebilecek yalnızca bir enerji sağlayıcı olduğunu düşünebiliriz. Ancak bu madde, metabolizma içerisinde tıpkı insülin-

Alp Temiz

alp@meydangazetesi.org

de olduğu gibi birçok hormonun salgılanma düzeyini de etkiler. Mutlulukta açığa çıkan serotonin hormonunun kanda artış gösteren şekerle birlikte yükselmesi buna bir örnektir. Ancak öte yandan salgılanan insülin hormonu bu yüksek orandaki şekerin kısa zamanda düşmesine yol açtığından beyinde yapay mutluluk duygusunun sonlanmasıyla görülen çökkünlük hali ortaya çıkar. Bu şekilde yaşanan şeker çöküntüsü bir an önce daha fazla şeker alma ihtiyacını ortaya koyan bir döngü oluşturur. Bu dalgalanma başta depresyon olmak üzere pek çok psikiyatrik bozukluğa neden olmaktadır.

Genellikle bir bozukluk olarak değerlendirilmese de, güzellik gibi kavramların herkesçe aynılaştırılması bir mutabakattan değil sistematik bir dayatmadan kaynaklanmaktadır.

Kapitalizmin Güzelliği

Kapitalizmin "güzellik" ifadesiyle dayattığı aslen belirgin tek bir biçime indirgenmiş görselelikten ibarettir. Bu indirgemedeki teklik yalnız bir imgeyi nitelenmez. Bazen beden ölçülerindeki kriterlere ulaşmayla, bazen beden bir parçasını belirli bir biçime sokmayla bazen de beden üzerini örten boya ve kumaşlarla bu güzellik sağlanır. Çoğunlukla güzel olmak için bir form değişikliği esastır. Öyle ki olduğu haliyle

güzel diye nitelenen hiçbir bünye de yoktur. Yine de güzel olduğu kabul edilen belirli kısımlara sahip insanlar vardır. Bu insanların adlarını organların sıfatı olarak görürüz bazen. Biri dudağıyla, Öbürü kalçasıyla, Diğeri göğüsleriyle güzelleşirken; güzellik Birine, Öbürüne ve Diğeri olan benzerliklere indirgenir.

Biri, Öbürü ve Diğeri gibi olanlar aslen güzel ilan edildikleri için reklam filmlerinde oynasalar da tanıttıkları ürün sayesinde güzel olmuşlar gibi düşünmemiz beklenir. Ve biz de tanıtılan ürünü bir numune "yani reklamda oynayan ünlü'nün" inandırıcılığına bağlı olarak onun kadar güzel olmak için satın almaya ikna edilirik.

Kapitalizmin propaganda araçlarınınca dönemsel olarak belirli şekillere bürünmemiz sağlanır. Modayı çoğunlukla giysilerimizle yakalamaya çalışırken, bazen bedenlerimizi bile değiştirmemiz beklenir.

Sıfır Beden

Sıfır beden, Amerikan katalog sistemindeki giysileri sınıflandırmada bir beden ölçü aralığı. Bu aralık kadınlarda (76-56-81 cm) den (84-64-89 cm)'e kadarki beden ölçülerini niteliyor. Bu ölçülerden 1 ila 5 santim daha küçük ebatlardaki grup içinse 00 -yani çift sıfır- beden kullanılıyor. Bir diğer numaralandırma sistemi-

ne göre sıfır beden 32 numaraya tekabül etmektedir. Bu beden ise genellikle ergen kız çocuklarına yönelik bir üretimde belirginleşir. Elbette bu bedenler için üretim yapılmasında bir yanlışlık yok. Ancak terslik insanın kendi bedenine uygun bedende giysi seçmek yerine belirli bir ölçekteki giysinin içine girebilmek için bedenini dönüştürmeyi denemesiyle ortaya çıkıyor.

Pek çok genç kadının bedeninde bir takım fazlalıklar olduğunu düşünmesinin baskın kültürün bir dayatması olduğu ortada. Kapitalizmin küresel doğrularıyla bu denli iç içe yaşarken bile, "aslında bazı toplumlardaki -güzel- ifadesinin görece daha kilolu kadınları nitelediğini" bilmeyen yok gibi. Yine de içinde bulunduğu toplumun benimsediği değerlere göre kabul ya da ilgi görmek, karşı konulması çok da kolay olmayan bir hissiyat olsa gerek.

Yine de östrojen hormonunun salgısını imkansız kılacak eşik değerlerin altında yağ oranına sahip bir bedende olmaya çalışmak sadece fizyolojik bir sorun olarak algılanmamalı. Aslında bunun pek çok yerde yazıldığı gibi psikiyatrik hastalık olarak nitelenen kategorileri de mevcut. Ancak Anoreksiya Nervoza, Bulimia Nervoza gibi teşhislerle kutu kutu antidepresan reçete eden hekimler bu sorunun toplumsal çıkış noktalarına da çare

olabilirler mi?

Elbette bu sonunun çıldırması bazı bireylerden kaynaklandığını düşünmek eyleme geçmek için daha kolay olacaktır. Bireye yönelik tedavi planlarıyla gözle görülür değişiklikler izlenebilir. Ancak bu yeni vakaların oluşmasını engellemeyecektir. Zira çözüm de sorunun kaynağı gibi toplumsal olmalıdır. Güzelliğin ve sağlığın sosyal belirleyicilerini sorgulamak; moda, güzellik, tüketim, beslenme ve sağlık dahil pek çok konuda alışagelmış uygulamaların ne kadar doğru, ne kadar anlamlı olduğunu yeniden düşünebilmek için kaçınılmazdır.

İsveç diyetini bizlere sunan internet sitesi isvecdiyeti.gen.tr nin mühim uyarısını da unutmadan belirtelim:

"İsveç diyeti, sitede yer alan grafiklerin tüm hakları saklıdır. Kopyalayanlar hakkında yasal işlem yapılacaktır. Sitede yer alan bilgiler sadece bilgilendirme amaçlı olup, kullanımına, uygulanmasına, satın alınmasına, delil gösterilmesine veya tavsiye edilmesine aracılık etmez. Sitemizdeki bilgiler, hiçbir zaman kesin bilgi kaynağı olmayıp, kullanıcılar tarafından eklenmiştir veya yorumlanmıştır. Buradaki bilgiler sitemizin asıl görüşlerini içermeyeceği gibi hiçbir taahhüt ve tavsiye yerine de geçmez."

Başka Bir "Hukuk" Mümkün (Mü?)

“ Hukuk, ilk elden ve verili olarak 'kötü' bir şey olmak zorunda değildir. Hukukun göndermede bulunduğu adalet de sunulan ya da dayatılan değil, ama alternatif yaşam sahiplerinin birlikte geliştirdikleri kültürel yaşamın bir çıktısı olabilir. Dolayısıyla, yeni-hukuklar mümkündür ve vardır.

Umut Koloş

Hukuk antropologu Robert Redfield'in "İlkel Hukuk" a ilişkin şu sözleri, bu yazının başlığında 'gizlenen' soruya verilecek olası yanıt için önem taşıyor:

"İlkel hukukla ilgili söz etmeye girişen birinin üç yoldan birini seçme şansı vardır. Bilindik yol, hukuku, sadece politik olarak örgütlenmiş bir devlet tarafından desteklenen mahkemelerin ve yasaların olduğu yerde görür. [Ancak] Bu yol çabucak çıkmaza saplanır; zira, sadece az sayıdaki okur-yazar olmayan toplum böylesi bir hukuka sahiptir ve bunlar da karakteristik olarak ilkel değildirler. Böylesi bir yolu seçmek ile ilkel toplumlarda hukukun olmadığını söyleyecek olduğumuzdan artık geriye daha fazla konuşacak bir şey kalmaz."

Hukuk Felsefesi alanında yapılan çalışmalar zaviyesinden bakıldığında Redfield'in bahsettiği bilindik yol "Hukuksal Pozitivizm" olarak adlandırılan bir akımdır. Hukuksal pozitivizm akımının klasik yaklaşımı, kaba hatlarıyla, hukuktan bahsedebilmemizin zorunlu koşulunu özellikle devlet gibi merkezi bir siyasal iktidar odağından kaynağını alan ve olgusal olarak karşımızda duran pozitif metinlerin varlığına bağlamakla karakterize olur. Dolayısıyla, böylesi bir örgütlenmenin ve normatif içeriğe sahip metinlerin olmadığı bir yerde hukuk da yoktur.

Hukuksal pozitivizmin yanı sıra bir diğer hukuk felsefesi yaklaşımı olan "Doğal Hukuk" akımı ise, kaba hatlarıyla, hukukun doğasının, kaynağını bir siyasal iktidar merkezinden almak zorunda olmayan ve pozitif metinleri de aşan ilkelerde yattığı görüşü etrafında kümelenir. Bu ilkeler doğal düzenin kendisinden, Tanrıdan yahut akıldan çıkabilmektedir. Dolayısıyla, doğal hukuk yaklaşımından hareketle, siyasal iktidarın her söylediği büyük harfle başlayan Hukuk'a karşılık düşmek zorunda değildir. Doğal hukuk yaklaşımının bir diğer iddiası, Hukuk'un söz konusu ilkelerinin aşkın ve evrensel oluşudur ve bu ilkeler aynı zamanda aynı aşkınlık ve evrensellikteki ahlâki prensiplerdir.

Hukukun doğasına ilişkin yaklaşımları bakımından birbirlerine karşıt olarak konumlandırılan bu iki hukuk felsefesi akımının klasik versiyonları, aslında, sosyolojik ve antropolojik karşılığı dikkate almama noktasında ortaklaşırlar. Oysa konuya Redfield'in ima ettiği farklı noktadan bakmak, bu iki yaklaşım arasında sıkışıp kalmayı engelleyebilir görünmektedir.

Hukuk da, diğer üstyapı kurumları gibi, belirli bir toplumsal yapı artalanına sahiptir. Bu artalanı dair yapılacak betimleme, bizi, zorunlu olarak hukuk sosyolojisine/hukuk antropolojisine götürür. Ve, hukuk sosyolojisi/hukuk antropolojisi bize, devlet-aşırı olan ya da zorunlu olarak aşkın bir ahlâka göndermede bulunmak gerekmezsin ulaşılabilen bir hukuk tanımı vermeye elverişlidir. Başka deyişle, hukukun zorunlu olarak devletle eş anlamlı tutulmasının gerekmediği ya da aşkın olduğu varsayılan bir ahlâki değere eşitlenemeyeceğini gösteren alternatif bir teorik çalışma alanı mevcuttur.

Hukuk sosyolojisi bakımından burada karşımıza çıkan kavram öbeği "yaşayan hukuk" olarak ifade edilir. Yaşayan hukuk, hukuk sosyolojisi/hukuk antropolojisinin sunduğu alternatif teorik yaşama alanındaki çalışmaların bir çıktısıdır. Buna göre, devletin ve onun örgütlü yapısının ya da bir dizi aşkın ve evrensel ahlâki ilkenin kapsama alanı dışında kalan "hukuk(lar)"ın varlığını tespit etmek mümkündür. Farklı toplum tarihi kesitlerinde ve yine farklı kültürlerde/alt-kültürlerde farklı hukuklarından söz etmenin yolu bu sayede açılmaktadır.

Maalesef, Türkiye'de çok da fazla haberdar olunmadığını gözlemlediğim bir risalesinde Kropotkin bu alternatif yaşama alanına temas eder. Kropotkin'in hukuka ve toplumu dikkate alan hukukçu yaklaşımlarına kayıtsız kalmayışı von Jhering'e yaptığı göndermelerden de görülmektedir. Von Jhering, hukuku, toplumsal faydaya dayanan toplumsal çatışmaları dikkate almak suretiyle faydayı hedefleyen bir konumda ele almaktadır; hukuk bu noktada, bu çatışmaları önlemeye yönelik bir süreç olarak konumlandırılır. Kropotkin, Jhering'in hukuka dair düşüncelerinde, ilk etapta önem vermediği gönüllü kısıtlama ile karşılıklı yardımlaşma meselesine sonraki çalışmasında büyük yer verdiğini ve bu minvalde, toplumun zorlayıcı olmayan etkenleri üzerinde durulmasına verdiği önemi vurguladığında sanırım söz konusu alternatif okumaya alan açan bir ilgidir haberdar eder bizi.

Kropotkin, Hukuk ve Otorite'de bu ilgisinin somut karşılıklarını sunar.

Kropotkin'in Hukuk ve Otorite'de belirttiği gibi, tüm insan toplumları 'ilkel' bir aşamadan geçmişlerdir ve yazılı kanunların olmadığı -zira ilkel toplumlar yazısız toplumdur- bu aşamalarda insanlar kendi örf-adet hukuklarına sahiptirler. Bu toplumlar, ya-

sanın inşâ etmediği ve şeylerin doğasından spontan olarak ortaya çıkan toplumsal duyguları ve örf adetleri kendiliğinden ve zaten haizdirler.

Burada Kropotkin'in, şeylerin 'doğası'na göndermede bulunması, onun da bir doğal hukuk yaklaşımına sahip olduğu şeklinde yorumlanabilirse de, bu 'doğa'nın en azından toplumsal yaşayışın bizatihi kendisinden sadır olması, onun aşkınlığından çok içkinliğinin akla gelmesine sebebiyet vermektedir. Bu itibarla Kropotkin'i klasik bir doğal hukukçu saymak noktasında şüphelere yol açacaktır. Gerçekten de metninde vurguladığı hususlar dikkate alındığında Kropotkin'in toplumsal yaşamın çıktıkları olarak bir dizi örf-adet hukukundan bahsettiği anlaşılmalıdır.

Kropotkin'e bu değini, esas itibarıyla, hukuk kavramına dair verili olarak olumlu ya da olumsuz herhangi bir değer yüklemesinde bulunulmasındansa hukuku içinden çıktığı yaşam formundan hareketle anlamının önemine dair anarşist perspektifin serimlenmesine çalışılmasındandır. Böylesi bir perspektif, hukuk ve hukukun göndermede bulunduğu adalet düşüncesinin yine verili olarak 'iyi' ya da 'kötü' olduğuna dair tespiti, tespit politik olmayıp bilimsel olma iddiasındaysa, yeterli olmadığını anlatmaktadır. Bu tespit, hukuk ile ilgili de alternatif bir yaşam alanı açar.

Tekrar pahasına, bu alternatif hukuk okuması, alternatif yaşam alanlarının alternatif hukuklarının olabileceğini göstermesi bakımından önemlidir. Bu itibarla hukuk, ilk elden ve verili olarak 'kötü' bir şey olmak zorunda değildir. Hukukun göndermede bulunduğu adalet de sunulan ya da dayatılan değil, ama alternatif yaşam sahiplerinin birlikte geliştirdikleri kültürel yaşamın bir çıktısı olabilir. Dolayısıyla, yeni-hukuklar mümkündür ve vardır.

Bir blog yazısına yazılan yorumdan alınacak bir pasaj, son sözleri oluştursun:

"Ezilenlerin hukuku ise ezilenlerin devletten sadır olmayan ya da devlet menşeli olmayan bir hukuk kurmalarını, hukuk olmayan bir 'hukuk' inşâsını gündeme taşımak gibi olumlu bir kuvve olabilir. Burada toplumsal ahlâk, ille birilerinin 'temsili' ağzından çıkmayan bir hukuk olabilir ve doğal hukuk da Tanrıya ya da akıl'a değil, yaşamın bizzat kendisine gönderme yapabilir."

Mülkiye Demir Kılınç Galatasaray Lisesi Önünde Eylemdeydi

Terör örgütüne yardım ettiği iddiasıyla 2 yıl 1 ay hapis cezasına çarptırılan ve hiçbir gelişme olmadığı takdirde 19 Mayıs'ta 6 aylık ikiz bebekleri Lorin ve Özgürle cezaevine girecek olan Mülkiye Demir Kılınç, bebeklerinin cezaevine girmemesi için anneler gününde Galatasaray Lisesi önündeydi.

Mezopotamya Kültür Merkezi'nde kitap satışı yaparken, PKK'ye yardım ettiği iddiasıyla yargılanan ve "terör örgütüne yardım ve yataklık" "suç"lamasıyla 2 yıl 1 aylık hapis cezasına çarptırılan Mülkiye Demir Kılınç, anneler gününde Galatasaray Lisesi önünde düzenlenen basın açıklamasındaydı. İnsan Hakları Derneği'nin çağrısıyla Galatasaray Lisesi önünde, Özgür ve Lorin'in cezaevinde büyümemesi, Mülkiye'nin cezaevine girmemesi için düzenlenen basın açıklamasına Kılınç'ın avukatları ve eşi de katılarak, sürece ilişkin bilgilendirme yaptı.

Yaşadığı ilk anneler gününde "İçeriye oyuncak, cam biberon fazla kıyafet alınmadığını öğreniyorum. Bunlar korkunç bir şey." şeklinde konuşan Mülkiye Demir Kılınç'ın eşi Ahmet Kılınç ise, "Bu anneler günündeki tek düşüncemiz ikiz bebeklerimizle, özgür ve mutlu yaşamak..." açıklamasında bulundu.

Basın açıklamasına katılanların yoğun bir dayanışma gösterdiği Mülkiye Demir Kılınç, çocuklarıyla birlikte cezaevine girmemek için gereken tüm yolları deneyeceğini vurguladı. Basın açıklamasına katılan Anarşist Kadınlar da, Kılınç ile dayanışma içerisinde olduklarını belirtti.

Mülkiye Demir Kılınç, basın açıklamasından sonra, cezasının bir yıl daha ertelenmesi talebiyle Savcılığa başvurdu. Ancak Kılınç'ın infaz erteleme talebini değerlendirecek olan Savcılık, Kılınç'tan sağlık raporu istedi. Kılınç'ın cezasının infazının ertelenip ertelenemeyeceği, tam teşekküllü bir hastaneden alınıp Adli Tıp'a verilecek sağlık raporunun değerlendirilmesi sonucu belli olacak.

Kullan-at Kılavuz:

Kapitalist işleyiş içerisinde zaman zaman kullanılabilir ama paylaşma ve dayanışmayla örülü özgür dünyada hiçbir şeye yaramayacak bilgiler...

Duygu Üyetürk
kullanat@meydangazetesi.org

İnfaz Erteleleme

Mülkiye Demir Kılınç; ikiz bebekleriyle hapse mahkum edilmiş bir anne. Bebekleriyle hapse girmeyi engellemenin yollarını arayıp duran bir anne. Şimdi Mülkiye'nin nezdinde, insanca yaşamaya ve bebeklerini yaşatmaya çalışan bir kadının sürdürdüğü mücadele üzerinden, adaletsizliğin içinde hukukun yargı yollarından, tüm tutsakların "infaz erteleme" çabalarından bahsedeceğiz.

6411 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile sözde infazla ilgili hatalı olduğunu söylediğimiz, sıkça tartışılan sorunların çözüleceği belirtildi. Bu kanunla; şüpheli veya sanığın derdini anlatacak derecede Türkçe bildiği halde, kendisini daha iyi ifade edebileceği bir başka dilde mahkemede savunma yapılabileceği belirtildi.

Kanunda, hapis cezasının infazının gelibek ve hastalık nedeniyle ertelenmesine dair süre ve şekiller düzenlenmiş, hükümlünün istemi ile infazın ertelenmesinin süre sınırı taksirle işlenen suçlar yönünden 5 yıl veya daha az süreli hapis cezasına, kesinleşen hükmün infazında 3 yıl olarak öngörülen yakalama emri, taksirle işlenen suçlar yönünden 5 yıl hapis cezasına çıkarılmaktadır.

Kanunda, kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan evli hükümlülerin 3 ayda bir kez olmak üzere, 3 saatten 24 saate kadar eşleri ile cezaevi infaz kurumu personelinin yakın nezareti olmaksızın mahrem şekilde görüşebilmesi düzenlenmiştir. Ancak bu suçluluğu kesinleşmemiş tutukluların böyle bir hakkı olmaması asıl dikkat çeken sorundur.

Kanunda, hükümlülük süresinin beşte birini iyi halle geçiren mahkumlara mazeret izni verilmesi halinde, izin süresinde gece konaklaması gerekli olduğunda iznin geçirileceği yer ve şartlarda iyileşmeye gidildiği görülmektedir. Tutuklunun bir yakınının ölümü veya ağır hastalık geçirmesi durumunda da, mazeret izni kapsamında izin süresinde gece konaklaması gerekli olduğunda iznin geçirileceği yer ve şartlarda iyileşmeye gidileceği ve böylece ev

ortamında kalmasının sağlanacağı görülmektedir.

6411 sayılı Kanunun 13. maddesinde, bir buçuk yıla varan (18 aya kadar) hapis cezasına mahkum olanların cezaevlerinden erken koşullu salıverilmesinin veya cezaevine girmeden denetimli serbestlik altında hapis cezası dışarıda çektiliyor. 31.12.2015 tarihine kadar 6 ay açık cezaevinde kalma şartı aranmaksızın, cezalarının koşullu salıverilme tarihine 1 yıl ve daha az süre kalan iyi halli hükümlülerin talepleri halinde salıverilmeleri mümkün haldedir. Çocukların ise Ceza İnfaz Kanunu'nun 105/A maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde öngörülen, çocuk eğitiminde toplam cezanın beşte birini tamamlama şartı da 31.12.2015 tarihine kadar kaldırılarak, koşullu salıverilmesine bir yıl veya daha az süre kalan iyi halli hükümlülerin talebi halinde erken koşullu salıverileceği belirtilmiştir.

Kanunun görüneni bu; biz gerçeklere yüzümüzü dönelim. Soruşturmadan, kovuşturmaya yargılamanın tüm aşamalarında hukuksuzluğun tüm unsurlarını barındıran uygulamalarla, dosyayı incelememek, avukatla görüşmemek, gözaltı süresinin haksız uzatılması, olmadık koşullarda gözaltılar, hukuksuz telefon dinlemeleri, savunmasını ana diliyle yapmak istediği için duruşma salonundan atılan insanlar, planlanan operasyonlarla uydurma suçlularla mahkumiyet kararları, her gün ölümüne yaklaşan, hastalıkları ağırlaşan tedavisi yapılmayan hasta tutuklular, gebe, çocuklu mahkum tacizleri, çocukların uğradığı tacizler, tecavüzler, koşuş ağalarının, meydancılardan baskı ve şiddeti adaletsizliğin gerçek yüzü. Mülkiye Demir Kılınç; olmayan bir suçtan, haklılığını ispatlayamadan ikiz bebekleriyle birlikte 2 yıl 1 aya mahkum edildi. Çünkü; verilen ceza 2 yılın altında olsaydı, sattığı kitapların bedeli, cezaevine mahkum edilemeyecekti. O infazın ertelenmesini istedi; mahkeme Mülkiye'den kendisi için bir Adli Tıp raporu istedi. Oysaki Mülkiye'nin rapora ihtiyacı yok; beton zeminde, mamasız, havasız, babasız bir çocuğun büyüyebileceğini düşünen zihinlerin Adli Tıp raporuna ihtiyaçları var! Kendi infazı çoktan gerçekleşmiş hukuka değil, gerçek adalete ihtiyaç var!

MAKUS GERÇEKLİĞİN BÜYÜCÜSÜ MARQUEZ

Göker Ünlü

“ Hayır, tarihimizdeki ölçsüz şiddet ve ızdırap, yüzyıllık adaletsizliklerin ve anlatılmaz acıların sonucudur, yoksa bizden üç bin fersah ötede, gizlice tezgahlanmış bir komplonun ürünü değil. Oysa çok sayıda Avrupalı yönetici ve aydın, gençliklerinin doğurgan çılgınlıklarını unutmuş büyükbabaların çocuksuluğu içinde, sanki bu dünyanın iki büyük efendisinin inayetine bağlı olarak yaşamak dışında başkaca bir kader olamazmış gibi, buna inandı. İşte, dostlarım, bizim yalnızlığımızın ölçüsü de budur.*

Geçtiğimiz Nisan ayında hayatını kaybeden Gabriel Garcia Marquez, 1982’de Stokholm’de yaptığı “Latin Amerika’nın Yalnızlığı” başlıklı Nobel Edebiyat Ödülü Töreni konuşmasında böyle diyordu.

Marquez de Uruguaylı yazar Eduardo Galeano gibi unutuşun, yok oluşun kuşkusunu kaşıyan cömert hikâyeleriyle “Latin Amerika’nın Kesik Damarları”ndan akan parlak kanın karşısında durdu hep.

Yaşama duyduğu merak, onun yapıtlarındaki düşsel, büyüsel ayrıntıda; mizahının kudreti ise gerçekliğin trajikomikliğindedir.

Gabriel Garcia Marquez en acımasız gerçekleri o üzülmeyin diye fanteziler kurarak “kılını bile kıpırdatmadan” anlatan babaanesi ve teyzeleriyle birlikte çocukluğunun ilk kısmını “Kolombiya kıyılarına çok uzak olmayan, muz kokulu kasaba” Aracataca’da geçirdi. Burası ona Nobel ödülünü de getirecek olan en bilinen eseri “Yüz Yıllık Yalnızlık”ın metafor-mahalli “Macondo”dur aynı zamanda.

Marquez bir edebiyatçı olarak rüştünü ispat etmeden önce uzun yıllar gazetecilik yaparak beş parasız bir hayat sürdürdü. 1940’ların sonlarında ilk öykülerini yazmaya başladı.

İlk kitabı “Yaprak Fırtınası” adlı romanıdır. 1967’de edebiyat klasikleri arasında yerini alan “Yüzyıllık Yalnızlık”ı yazdı.

“Yüzyıllık Yalnızlık”taki bir bölümden etkilenerek yazdığı öykülerini İyi Kalpli Erendina(1972) adlı kitapta toplayan yazar daha sonra sırasıyla Mavi Köpeğin Gözleri (1972), Başkan Babamızın Sonbaharı (1975), Kırmızı Pazartesi (1981), Kolera Günlerinde Aşk (1985), Labirentindeki General (1989) adlı kitaplarını yayımladı. 1960-1970 yılları arasında Latin Amerika edebiyatının kıta dışındaki patlamasının, yani Avrupa ve Kuzey Amerika tarafından verilen adla “Latin American boom” (el boom) akımının ve kavram olarak ilk kez yazar Alejo Carpentier tarafından ifade edilen “büyülü gerçekçilik” akımının en önemli ve en bilinen temsilcisi oldu.

GABRIEL GARCÍA
MÁRQUEZ
BENİM HÜZÜNLÜ
OROSPULARIM

Benim Hüzünlü Orosularım

Marquez, bu kısa romanında, 90 yaşındaki bir adamın 14 yaşındaki bir kıza duyduğu çıldırtıcı aşkı ve bu aşkın onda yarattığı dönüşümü anlatırken, bir yandan da Kolombiya toplum yaşantısına incelikle ışık tutar.

Yüzyıllık Yalnızlık

Roman, orman içinde unutulmuş, ilk başlarda çingenelelerden başka kimsenin bilmediği hayali kasaba Macondo'nun ve kasabanın önde gelen ailesi Buendíalar'ın talihsizlikler ve başarısızlıklar tarihini anlatır. Romandaki kişilerin isimleri ikiye ayrılır: "Aureliolar içekapanık ama akli başında kişilerken, José Arcadiolar atılgan ve girişimci ama trajik bir biçimde damgalanmış kişilerdir." Ve bu isimler onların kaderlerini daha doğrusu atalarının hayatlarının şiddet dolu tekerrürünü belirler. Hayret verici karakterler ve umulmadık olaylar roman boyunca sürer. Bu arada romandaki iç savaş, Kolombiya'da 1885-1902 yılları arasındaki iç savaşlardan birine dayanır.

Yazar Gene H. Bell-Villada "Yüzyıllık Yalnızlık" romanında her siyasi görüşten insanı memnun edecek bir yan olduğuna dikkat çeker:

"[Romanın] cazibesi tüm ideolojileri cezbeder: Solcular, onun toplumsal mücadeleleri ve emperyalizm portrelerini ele alışını beğenir; muhafazakârlar, bu mücadelelerin suistimal edilmişleri ve/veya başarısızlıkları ve ailenin ayakta kalan, destekleyici rolüyle yüreklendirilir; nihilistler ve tevekkül içinde olanlar bedbinliklerinin teyit edildiğini görürler; apolitik hazcılara anlatılan seks ve kabadayılık taslama öyküleriyle avutulurlar." **

İster popüler bir edebi yapıt ister klasik bir başyapıt olarak görülsün "Yüzyıllık Yalnızlık" sömürgecilik sonrası sahte gerçekliğin acıyla, bilinmezliklerle ve yalnızlıkla harmanlanmış düşsel ve mitsel bir mizahıdır.

Kırmızı Pazartesi

"Bana bir önyargı verin, dünyayı yerinden oynatayım"

Marquez bu romanında işleneceğini "kurban" dışında tüm kasabanın bildiği fakat hiç kimsenin bunu değiştirmek için bir şey yapmadığı bir "namus cinayeti"ni, Santiago Nasar karakterini kaçınılmaz sonuna götüren rastlantı örgüsüyle ve tüm gizemini sürdürerek anlatır.

Anlatmak İçin Yaşamak

Marquez, çocukluğunu, ailesini, arkadaşlarını, cinselliğini, yirmili yaşlarının başlarında iç içe olduğu sanat ve edebiyat çevresini, gazetecilik yıllarını, (ilk romanının yayımlanmasına kadar) kronolojik bir sıraya sokmazsınız uzun sıçramalarla anlattığı bu kitabıyla, okurları sıkı bir hafızanın rehberliğinde derin bir yolculuğa çıkarır. Arka planda ise bir kez daha Kolombiya'nın iç savaşlar ve katliamlarla örselenmiş tarihi ve yoksulluk vardır.

Karımı Gördünüz Mü Bay Jones?

Özgür Oktay

ozoktay@meydangazetesi.org

"1941 New York Maden Faciası" - Bee Gees

"Bana bir şey olursa,
Hepinizin görmesini istediğim bir şey var,
Sadece tanıdığım birinin fotoğrafı.

Karımı gördünüz mü Bay Jones?
Dışarı ne durumda biliyor musunuz?
Yüksek sesle konuşmayın, toprağı kaydıracaksınız Bay Jones.

Bir ses duymak için sürekli kulak kabartıyorum.
Belki birileri kazıyordu,
Ya da vazgeçip hepsi eve uyumaya mı gittiler,
Bir zamanlar var olanların öldüklerini düşünerek."

Bee Gees grubu, kendisini dünyaca ünlü yapan bu şarkıyı, Britanya Adasının Galler bölgesindeki Aberfan köyünde, 1966'da bir kömür madeninden çıkarılan toprakların kayması sonucunda yaşamını yitiren 116 çocuk ve 28 yetişkin için yazmıştı. Bu katliamın sorumlusu İngiliz Devlet Maden İşletmeleri'ydi. Devlet, diğer Avrupa devletlerinin sübvansiyonları ile rekabet etmek için madenlerini, Gallerli-lerin yaşadığı, ucuz iş gücü olan bölgelere kaydırmış, bu bölgedeki yoğun yağışları dikkate almadan, ilkel yöntemlerle yoğun üretim yapan madenler kurmuştu. Şarkı ünlenince İngiliz Devleti grubun davulcusunu bir bahaneyle sınır dışı etmeye yeltendi.

Avustralyalı grup, kapitalizmin tarihi boyunca vahşice ezdiği maden işçilerine ve devletin katliamlarına yabancı değil. İngiliz sömürge devleti 19.yy'da Avustralya'nın "Yeni Galler" bölgesinde, buraya sürgüne gönderilenlerin "cehennem deliği" dediği koloniler kurmuş ve dev maden ocakları işletmeye başlamıştı.

Katliamdan altı ay sonra yazılan şarkının adında ise 1966 Aberfan değil, 1941 New York deniliyor. Şarkının adındaki "facia" kelimesi de tarih ve yer ismi kadar gerçek dışı. Şarkının adı bize, devletin katliamı "facia" olarak niteleyerek kendini nasıl gizlediğini anlatıyor. Ve "facia", göçük altındaki madencinin ağzından yazılan şarkının sözlerinde hiç geçmiyor.

Şarkı ünlü olduktan sonra başka birçok grup tarafından uyarlanmış. İlginç uyarlamalardan biri İngiliz rock grubu Barclay James Harvest tarafından, 1974'te maden işçilerinin yaptığı genel grevi bir ay sonra geri çeken sendika başkanına karşı yapıyor. BJH, 1974 Büyük Maden Faciası adlı şarkısında "Karımı gördünüz mü Bay Jones?" sözlerini "Hayatımı gördünüz mü Bay Groan?" olarak değiştiriyor.

1996'dan 2014'e göçüklerin altından yükselen çığlıklar bitmiyor. Ama bitmeyen bir şey daha var o da öfkemiz. Kardeşlerimizi katleden kapitalizm illetini yok etmedikçe, umudumuzu kesip uyumaya gitmeyeceğiz!

* Marquez'le Konuşmalar (Çeviri: Turhan Ilgaz - Metis Yayınları)

** Bell- Villada, Gene H., Garcia Márquez: The Man and His Work, University of North Carolina Press, Chapel Hill, 1990

Ben Sizi Bir Yerden Tanır Gibiyim: Conchita Wurst

Nergis Şen

nergisen@meydangazetesi.org

Bu isme çoğumuz aşına de-
ğildik. Fakat bu yıl gitmesek
de, izlemesek de Eurovision'a
damgasını vuran bu isim, artık
bizlere de yabancı değil. Birçok
tartışmanın öznesi oldu Con-
chita Wurst. Rusya, Belarus,
Ermenistan onun yarışmadan
çekilmesi için kampanyalar
başlattı. Sosyal medya üze-
rinden nefret söylemini tekrar
tekrar üreten sayfalar açıldı
adına. Bunca tartışmaya rağ-
men Eurovision'da birinci ge-
len isim o oldu. Sonrasında da
kimi zaman sahiplenilen, kimi
zaman ötekileştiren manşet-
lerde yine onun adı vardı.

Adını ilk defa duydum ama
sanki onu gördüğümde daha
önceden tanıyormuşum hissi-
ne kapıldım. Çok öncelerden
tanıdığım bir transa mı, yoksa
gazetede gördüğüm bir cina-
yet haberinin fotoğrafına mı
benzettim bilmiyorum ama
onu tanır gibiydim. Ve zaten
Conchita sahnede sakalları ve
ışılmalı kostümüyle, kendi deyi-
miyle "bir zümrüdüanka gibi
küllerinden yeniden doğarken"
çoğumuz için de unutamaya-
cağımız bir sima oluverdi.

Avrupa'nın dört bir yanın-
dan destek aldı Conchita. Baş-
ta Avusturya olmak üzere tüm
Avrupa, bu başarıdan nasip-
lenmeye çalıştı. Conchita'nın
birinciliğini özgürlükte ve
hoşgörüde birinci Avrupa gibi
yansıtmaya çalıştılar sırayla...
Fakat bizler kamplara
toplanan, siyah pembe üçgen-
lerle damgalanan LGBTİ'leri
unutmadık. Bugün bile LGBTİ
bireyler, çoğu bu noktada "de-
mokrasi timsali olduğunu iddia
eden" Avrupa ülkesinde yasal
olarak evlenemiyor ya da evlat

edinemiyor. Nefret söylemle-
ri Merkel gibi, Berlusconi gibi
bizzat ülke liderlerinin dilinde
yendien üretiliyor, nefret cina-
yetleri işlenmeye devam edi-
yor. Hal böyleyken kerametini
Avrupa'da olmadığı açık.

Conchita bundan önce de
Eurovision'a katılmak için baş-
vurmuş, fakat seçilememiş.
Ama vazgeçmemiş. Bu sene
ise birinci oldu ve Eurovision'a
damgasını vuran isimler ara-
sında yerini aldı. Onun birin-
ciliğini, sesinin ya da şarkısı-
nın başarısını bir yana koyup
başka bir şeye bağlamaya
çalışanlar, ilk olarak pozitif
ayrımcılığın bir sonucu olarak
değerlendirdiler. Ne olursa ol-
sun; onun başarısı, ne hoşgö-
rülü ve özgürlükçü Avrupa'ya
maledilebilir, ne de pozitif ay-
rımcılığa sıkıştırılabilir. Yıllarca
baskılara, yasaklamalara, ay-
rımcılığa karşı mücadele eden,
katliamlara rağmen direnmeye
devam eden LGBTİ'ler, bugün
Conchita'nın isminde kendi
mücadelelerinin başarısını gö-
rüyorlar.

Avrupa, LGBTİ hareketin
mücadele ederek elde ettiği
bu birincilikten nemalanmaya
çalışsa da, Conchita'nın gö-
rüntüsünü, özgürlük ve hoş-
görü kavramlarıyla süsleyerek
tüketirebileceği bir imaja, bir
trende sıkıştırmak istese de,
bizler ne varoluşumuzu gör-
mezden gelenlere, ne de va-
roluşumuzu göstermek istediği
kalıba sıkıştıranlara pabuç bı-
rakmayacağız. Biz birbirimizi
tanıyoruz, bugün sakalımız,
yarın bıyığımız ya da eteğimiz
onların algılarında patlayan bi-
rer tokat olacak.

TAVANARASI FANZİN

Röportaj: Gizem Şahin

Meydan: Tava-
narası Fanzin'in
ismi nereden geli-
yor?

Tavanarası: Ta-
vanarası her zaman,
her şeyin bir arada
bulunabileceği bir
alan, açıkçası biz de
kendimizi böyle gö-
rürüz.

Tavanarası bir me-
rak, bir ıvır zıvır dün-
yası, bu envai çeşitin
olduğu karmaşa,
kaos diyebiliriz... Bu
"kaos" da Tavanara-
sı ismiyle uyuşuyor
diye düşünüyoruz.
Bu nedenlerden do-
layı uzunca yaptığı-
mız sohbetlerin so-
nunda Tavanarası'nın
bizi yansıtan en iyi
isim olduğuna karar
verdik.

**Tavanarası Fanzin'in ücret-
siz olması, fanzin kültürünün
de temelinde yatan bir seçim
mi?**

Seçim. Çünkü fanzinlere yük-
sek fiyat belirlenmesini zaten
sevmiyoruz. Cebimizdeki harç-
lıklarımızla, aldığımız dayanış-
malarla matbaanın yolunu tuta-
biliyoruz.

**Tavanarası'nı kimler çıkarı-
yor?**

Oldukça çeşitli bir ekip. Siyasi
düşüncelerimizden, diğer birçok
şeye kadar birbirimizden farklıyız
oldukça. Sanıyorum bir konsept
belirlememizin bir nedeni de bu
aslında, her açıdan birbirimizden
farklı olmamız... Bazen zorluk
çıkarsa da, genelde eğlencenin
kaynağı olan ve hatta bizi biz ya-
pan da bu farklılık diye düşünü-
yoruz...

**Tavanarası hangi konular
üzerine yazar?**

Belirli bir konseptimiz yok as-
lında. Herkes, her konuda yazı-
yor. Zaten isim için yaptığımız
sohbetler, bu konu için de geçer-
li. Çağrışımımız çok fazla. Belli
bir konsept olduğunda sınırlan-
maktan korkuyoruz. Çağrışım-
larımız fazlaştıkça zenginlik de
artıyor.

**Sayfa 17 adlı bir bölümü-
nüz var. Bu bölümde birçok
farklı kitabın 17. sayfaların-
dan alıntılar görüyoruz. Bu fi-
kir nasıl oluştu ve birbirinden
farklı yazarlar nasıl oldu da**

aynı sayfada buluştu?

Aslında biraz doğaçlama oldu.
Farklı yazarlardan aldığımız fark-
lı alıntılar kendi içinde uyumlu
oldukça, yazarlarla kolektif bir
sayfa olmuş oldu.

**Ulrike Meinhof'un sözüyle
karşılaşıyoruz fanzinin bir
sayfasında. "Bir taş atılır-
sa..." diye başlayan ve RAF
ile devam eden bir yazı var.
Tavanarası bir taş atsaydı,
nereye atardı?**

Kendimize atardık. Fanzinimi-
zin herkesi ve her şeyi çağırış-
tırdığını söylemiştik zaten, yani
aslında "kendimiz" bu bütün her
şeyin bir yansıması der isek, taşı
atmamız gereken yer de biz ola-
biliriz. Ayrıca fanzinimizi sağa
sola ortalığa bırakınız diyoruz,
bazen ortalığın haline bürünmeli
ve taş yiyebilmeli ya da tam tersi
bazen biz kendimiz de gerek top-
lum gerek fanzin olarak hatalar
yapabilir, taşı hak edebiliriz. Bu
yüzden taşı kendimize atardık...

**Tavanarası Fanzin'i oku-
mak ve edinmek isteyenler
nereden ulaşabilirler?**

Kadıköy'de 26A Kafe, Sosyal
Kitabevi, 6.45, Akademi, Mep-
histo, Karga ve Zapata'da Tava-
narası Fanzin'i bulabilirler.

Ayrıca, Taksim 26A
Kafe'den, Şiirci'den, Leman
Kültür'den, Kumbara'dan, Tak-
sim Mephisto'dan, Avam ve
Semerkant Kitabevi'nden de
Tavanarası'na ulaşılabilir.

Pyotr Kropotkin

TARLALAR FABRİKALAR ve ATÖLYELER YARIN

Serhat Yaşar

syasar@meydangazetesi.org

Cenazesi, Bolşevik Rusya'da anarşistlerin son kitlesel gösterisiydi. Cenaze töreninde açılan pankart, anarşist mücadeleyle bütünleşmiş, özgürlük tutkusuyla dolu bir yaşamı, Kropotkin'i anlamak açısından önemliydi: "Otoritenin olduğu yerde özgürlük yoktur."

Kropotkin'in 1888-1890 yılları arasında kaleme aldığı ve 1899'da kitaba dönüştürülen makalelerden oluşan *Tarlalar, Fabrikalar ve Atölyeler-Yarın* Sibel Sevinç'in çevirisiyle geçtiğimiz Nisan ayında Kaos Yayınları tarafından basıldı. Colin Ward'ın önsözü, ekleri ve editörlüğüyle hazırlanan kitap beş bölümden oluşuyor.

Kitabın ilk bölümünü oluşturan "Sanayi'nin Desantralizasyonu"nda Kropotkin, kapitalizmin çok da önemsenmeyen bir özelliğini tartışmaya açıyor. Kapitalist sistemin yarattığı merkezler ve bu merkezlerde hem sermayenin hem de malların birikmesi meselesinin, sanayinin gelişiminin doğal bir evrimi olduğu düşüncesini eleştiriyor.

Adam Smith'in Milletlerin Zenginliği ile teorisini oluşturduğu bir düşünceyi, farklı coğrafyalarda yaşayan insanların farklı mallar üretmek için sınıflara ayrılmasının sorgulandığı bölümde, Kropotkin kapitalizmin tüm insanlığı ulus bazında atölyelere böldüğü tespitinde bulunuyor. Bu uluslararası işbölümünün kendiliğinden hammadde sağlayan coğrafyalar, bu hammaddeleri

işleyen coğrafyalar; dolayısıyla ekonomik açıdan eşitsiz bir uluslararası sisteme dönüşeceğine ilişkin bir tespitte bulunuyor. "İnsanlığın tüm ırkları, Avrupa'nın ihtiyacı olan temel gıda maddelerinin yanı sıra lüks yiyecekleri, gündelik giysilerin yanı sıra kıyafet balolarında giyilen elbiseleri temin etmek için üzerine düşeni yaparken, Avrupalılar da karşılık olarak yüksek zekasının, teknik bilgisinin, güçlü ticari ve endüstriyel örgütlenme yeteneklerinin ürünlerini geri kalanlara gönderiyor! Bu tam bir kabus değil mi?"

Sanayinin desantralizasyonu ile Kropotkin, kendi ihtiyaçlarını kendisi karşılayan bir ekonomik yapılanma öngörürken, uluslararası alanda yaşanan merkezleşmenin yerine federatif bir ekonomik örgütlenmenin gerekliliğini vurguluyor.

Bu örgütlenmenin tarımla olan ilişkisini vurguladığı ikinci bölüm "Tarımsal Olanaklar". Malthus'un çoğunluğun yoksulluğunun bir doğa yasası olduğu iddiasıyla gelişen siyasal iktisatın yaşam için gereken kaynakların yetersizliği ve sınırlılığı hipotezine karşı Kropotkin, tarıma yeterli önem verildiği takdirde toplumun ihtiyaçlarının karşılanabileceğinden bu bölümde bahsediyor. Özellikle sanayinin tarım alanlarını yokederek genişlemesinin altını çizerek, kendi ihtiyaçlarını karşılayan bölgelerin tarımsal alanlara dikkat etmesi gerektiğinden bahsediyor. Bu uyarıyı sadece makro düzeyde değil; ayrıntılı tarım yöntemlerinden, tohum dikme tarzına detaylandırılmış ve yön-

temlerin uygulandığı yerlerdeki verimlilik oranları gözönünde bulundurarak önerilerde bulunuyor. İkinci bölüm, Kropotkin'in tarım bilgisini konuşturduğu bir bölüm.

"Küçük Sanayi ve Sanayi Köyleri" ilk iki bölümün birlikte işlemesi gerektiğini savunan üçüncü bölüm. Eski şehirlerde tarım ve sanayinin iç içe geçtiği vurgusuyla, yeni şehir tarzının tarlaları ıssızlaştırdığını vurguluyor Kropotkin. Bu ıssızlaşmanın zor kullanılarak topraktan uzaklaştırılan milyonlarca emekçinin iş aramak için şehire gelmesiyle sonuçlandığını aktarıyor. Dolayısıyla, Kropotkin ekonomide köklü bir yeniden yapılanmaya ihtiyaç olduğunu söylüyor. Köy ve şehiri, tarım ve sanayiye biraraya getirecek; ara üretim alanlarından ve ara yerleşim alanlarından bahsediyor. Atölyelerin bu noktada ortada olma durumunu irdeliyor. Tam anlamıyla sanayi üretimi gibi olmayan, öte yandan tarım ekonomisinde kalmayan, her ikisinden de özellikler taşıyan atölyelerin sanayinin olanaklarını kullanan ama köyle ilişkisi sayesinde komün ruhunu koruyan yapısının önemsenmesi gerektiğini vurguluyor.

Bu ekonomik örgütlenmenin Kropotkin tarafından vurgulanması sadece toplumsal ihtiyaçların sermayenin yoğunlaşmasına izin verilmeden karşılanabilir bir model olması değildir. "Kapitalist Merkezleşme" Marx gibi dönemin muhalif ekonomistleri tarafından savunulsa da, işçilerin menfaati için savunulmasının doğru olmadığını söyleyen Kro-

potkin, 11 saat çalışan ücretli işçilerin konumu düşünerek bu yeni ekonomik modeli önermektedir.

Üçüncü bölümde ayrıntılarıyla savunduğu ekonomik yapının temelinde, üreticinin kendisi için üretme zorunluluğu ilkesi vardır. Dolayısıyla dördüncü bölümde işlenen, bu ekonomik yapılanmanın öznesidir. "Kafa ve Kol Emeği" başlığı altında, sadece ekonomik değil yeni bir yaşam-sal örgütlenmenin yeni öznesini tasvir etmeye koyulur. Kafa ve kol emeğinin iç içe geçtiği model, günümüz mavi yaka-beyaz yaka ayrımlarını ortadan kaldırmakla kalmaz. Aynı zamanda "iş" in ne, "işçi"nin kim olduğu sorusuna da yanıt arar. Bu noktada "iş", "düşündüğünü eyleyen insan faaliyeti"nden ayrılır. "Modern sanayinin başlangıcındaki işçilerin dehası, bizim profesyonel bilim insanlarımızda eksikliği hissedilen şeydir." derken "emek" insan yaratıcılığı ve insan ihtiyacının uyumlu bir faaliyeti olarak belirir. Yeni toplumdaki yeni öznenin özelliği budur.

Colin Ward'ın bölüm sonlarındaki yorumları ve tespitleriyle sunduğu katkı, günümüz ve eskisi arasında sağlıklı bir kıyaslamaya yapmaya olanak verse de, bölüm sonlarındaki yorumların yapacağı yönlendirmeden kendimizi uzak tutarak Kropotkin'i anlamaya çalışmak sadece kapitalizmin evrimini değil, toplumsal devrimin nasıllığını kafamızda canlandırmaya olanak veriyor.

ŞİLİ'DE BİR FİLİSTİN TAKIMI

Avrupa liglerinde özellikle Amuhalif taraftar gruplarının İsrail'in Filistin işgaline yönelik tepkileri zaman zaman tribünlerde yer bulur. Bazen stadı dolduran taraftarlarca söylenen marşlarla, özellikle Celtic maçlarında açılan "Özgür Filistin" pankartlarıyla, ya da Panathinaikos maçlarında açılan Filistin bayraklarıyla kendini gösterir. Peki ama Güney Amerika'da, Şili liginde Filistin topraklarını sembolize eden haritayı formasında kullanan futbol takımını nasıl anlamak lazım?

Belki bu Ocak ayında yaşanan siyasi krize kadar hiçbirimizin haberi yoktu bu takımdan. Club Deportivo Palestino, Filistin'den Santiago'ya göç etmiş Filistinlilerin kurduğu bir takım. 1920'de bu isimle kurulan bir takım, aslında İsrail devletinin "Filistin diye bir şey yoktu, İsrail kurulduktan sonra böyle bir şey uyduruldu." iddiasının bizzat çürütüldüğü bir örnek.

Filistin halkının Filistin'den sonra dünyada en çok yoğunlaştığı bölge Şili. 1948'e kadar göçler sıklıkla yaşanıyor olsa da, bu tarihten sonraki göçlerin büyük bir bölümü İsrail işgali ne-

deniyle olmuş. Takımın renkleri yeşil, siyah, kırmızı ve beyaz, yani Filistin bayrağının renkleri. Takım oyuncuları kuruluş yıllarında yoğunluklu olarak Filistinli göçmen ailenin çocukları olsa da, artık Şili'nin farklı bölgelerinden birçok oyuncu takımın içinde yer alıyor. CD Palestino, Şili Süper liginde başarılı bir takım olarak tanınıyor. Kurulduğundan bu yana, iki lig, iki de kupa şampiyonluğu var.

Bir Bütün Filistin

Siyasi krize neden olan şey ise, Ocak ayında oyuncuların yeni tasarlanan formalarla maça çıkması. Yeni formaların arka kısmındaki sayıların olduğu bölümde, "1" numaranın Filistin'in işgal öncesi topraklarını gösteren bir haritayla sembolize edilmesi sadece Şili değil, tüm dünyada gündeme oturdu..

Takımın formasının "terörizm çağrıştırdığı" "kin ve şiddet" duyguları uyandırdığı nedeniyle, CD Palestino, Güney Amerika'da bulunan İsrail menşeli tüm kurumlar tarafından FIFA'ya şikayet edildi. Haklarında karalama

kampanyası başlatmak için bu haritanın bir formaya eklenmiş olması yetti.

1900'lerin başlarından bu yana, ekonomik, siyasi vb. nedenlerden dolayı Şili'ye göç etmiş bir halkın, kendi topraklarını kendi kültürünü yaşatmak istemesinin ne kadar kötü olabileceği konuşuluyor şimdilerde.

Mayıs 1948

İsrail'in Filistin topraklarını işgal edip, 1 milyona yakın Filistinliyi yaşadığı topraklardan atmasının ve devlet olarak kendini ilan etmesinin tarihidir Mayıs '48. Filistin halkının yaşadığı yerlerden katliamlarla çıkartılmasının tarihidir, İsrail devletinin Filistin'i yok etme planlarının başladığı tarihtir. Mayıs 1948, Nakba tarihidir; yani öldürülerek yerlerinden edilenlerin "felaket" tarihidir.

İsrail devleti, geçtiğimiz ay açıkladığı Batı Şeria'da yeni yerleşim bölgeleriyle beraber "felaket politikaları"na devam ediyor. Bu politikaların siyasi krize yol açmadığı uluslararası devletler etiğinde, CD Palestino'nun "Bir Bütün Filistin" savunması son

derece tehlikelidir!

Formanın "1" numarası olan haritada, yaşanmış katliamlar, zorunlu göçler, yok edilmeye çalışan bir halk, bir kültür varsa tehlikelidir. İsrail terörizmi ve şiddeti bu kadar gündem değilken, Batı Şeria ve Gazze'de hergün yaşanan baskı, zulüm politikaları gündem değilken, uluslararası devletler hukuku her durumda olduğu gibi ezilenin aleyhine işlerken Filistin Futbol Takımı teknik direktörü Nicola Hadwa Shahwan'ın söylediğine kulak vermek gerek;

"CD Palestino'nun formasına geldikleri toprakların haritasını koymak, yalnızca o toprakları zor kullanarak ele geçirmeye çalışanları, insanların özgürlüğüne saygı duymayanları kızdırır. Barış, adalete dayanmalıdır. Spor, sanat, kültür ve bilim insanların doğrudan gerçekliğiyle ilişkili değildir, buna rağmen insanların duygularını, tarihsel deneyimlerini yansıtabilir. CD Palestino, Filistinlilerin duygularını adalet, barış ve özgürlük şiarıyla yükseltmiştir. Onları saygıyla selamlıyorum."